

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Kongresová turistika: výzva pro města a hotelnictví

Jakub Muška

Bakalářská práce
2013

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub Muška**
Osobní číslo: **E10870**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Kongresová turistika: výzva pro města a hotelnictví**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Záměrem práce je prostřednictvím poměrové analýzy porovnat ekonomická pozitiva či negativa kongresové turistiky pro vybraná ubytovací zařízení v oblasti Pardubic a Hradce Králové, s využitím dotazníkového šetření zmapovat názory provozovatelů ubytovacích subjektů na kongresovou turistiku a firem využívající tuto formu cestovního ruchu. Práce se zaměří i na rozbor podpory oblasti cestovního ruchu ze strany veřejné správy.

Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.

Stanovení cílů práce a hypotézy, volba metody.

Kongresová turistika jako trend rozvoje cestovního ruchu.

Porovnání podpory kongresové turistiky v oblasti Pardubic a Hradce Králové.

Analýza vzorků hotelů.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

HOUŠKA, Petr. Klasifikace ubytovacích zařízení jako způsob podpory kvality služeb v cestovním ruchu: aplikovaný marketing služeb. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2007, 176 s. ISBN 978-80-87147-00-9.
LÉVY-HILLERICH, Dorothea. Kommunikation im Tourismus: Lehrerhandbuch. 1. Aufl. Berlin: Cornelsen, 2005, 99 s. Kommunikation im Beruf. ISBN 80-723-8298-5.
ORIEŠKA, Ján. Kongresový cestovní ruch. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 2004, 139 s. ISBN 80-859-7045-7.
RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal, VAJČNEROVÁ, Ida. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
SYNEK, Miloslav, KISLINGEROVÁ, Eva. Podniková ekonomika. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, XXV, 445 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
Ústav regionálních a bezpečnostních věd
Datum zadání bakalářské práce: 30. září 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 3. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 4. 2013

Jakub Muška

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce, doc. Ing. Ivaně Kraftové, CSc. za její ochotu, trpělivost, odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Práce je zaměřena na analýzu kongresové turistiky v okresech Pardubice a Hradec Králové. Jsou zde popsány hlavní druhy a formy cestovního ruchu, satelitní účet cestovního ruchu a jeho hlavní části, které jsou graficky znázorněny. Větší pozornost je kladena na kongresovou turistiku a služby, které jsou pro ni důležité. Charakterizovány jsou zde okresy Pardubice a Hradec Králové. Hlavním cílem je pomocí poměrové finanční analýzy vyhodnotit finanční zdraví ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory a ubytovacích zařízení bez vlastních kongresových prostor a pomocí prvního dotazníkového šetření zmapovat, jaké mají provozovatelé ubytovacích zařízení názory na kongresovou turistiku. Druhé dotazníkové šetření je zaměřeno na firmy sídlící v obou zkoumaných regionech, a zjištění toho, zda pořádají pro své zaměstnance kongresové akce a jaké k tomu využívají prostory (interní nebo externí).

KLIČOVÁ SLOVA

Cestovní ruch, kongresová turistika, ubytovací zařízení, poměrová analýza, dotazníkové šetření, okres Pardubice, okres Hradec Králové.

TITLE

Congress tourism: challenge for cities and a hotel trade

ANNOTATION

This bachelor thesis is focused on analysis of congress tourism in districts Pardubice and Hradec Králové. There are described the main types and forms of tourism, tourism satellite account and its main parts which are graphically demonstrated. The major attention is concentrated on congress tourism and services. The services are also important for congress tourism. Districts Pardubice and Hradec Králové are described there. The main target is to evaluate financial health of accommodation facilities with its congress rooms and accommodation facilities without its congress rooms through the use of ratio analysis. By means of the first questionnaire examination is to find out the opinions of the congress tourism by spectators of accommodation facilities. The second questionnaire examination is focused on companies headquarters both in Pardubice and in Hradec Králové in order to find out whether congress parties are provided for their employees and what rooms are used (inside or outside).

KEYWORDS

Tourism, congress tourism, accommodation facility, ratio analysis, questionnaire examination, districts Pardubice, districts Hradec Králové

OBSAH

1. ÚVOD.....	12
2. VYMEZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU	14
2.1. Druhy a formy cestovního ruchu.....	14
2.2. Faktory ovlivňující cestovní ruch.....	15
2.3. Cestovní ruch jako součást národního hospodářství	17
3. KONGRESOVÁ TURISTIKA JAKO SEGMENT CESTOVNÍHO RUCHU.....	24
3.1. Funkce kongresového cestovního ruchu	24
3.2. Trh kongresového cestovního ruchu	25
3.3. Klasifikace kongresových akcí.....	27
3.4. Druhy kongresových prostorů	28
4. SLUŽBY PRO KONGRESOVOU TURISTIKU	29
4.1. Ubytovací služby.....	29
4.2. Stravovací služby	31
4.3. Dopravní služby	32
5. CESTOVNÍ RUCH A REGIONÁLNÍ ROZVOJ	35
5.1. Regionální členění.....	35
5.2. Východočeský region.....	37
5.2.1. Okres Pardubice.....	37
5.2.2. Okres Hradec Králové.....	38
5.3. Statistické porovnání krajů z hlediska cestovního ruchu	39
6. ANALÝZA VZORKU HOTELŮ	42
6.1. Finanční situace vybraných ubytovacích zařízení.....	42
6.1.1. Zkoumaný vzorek podniků a metodika.....	46
6.2. Ubytovací zařízení vs. kongresové prostory	57
6.2.1. Výsledky dotazníkového šetření	58
6.3. Regionální firmy a jejich vztah ke kongresové turistice	65
6.3.1. Výsledky dotazníkového šetření	65
ZÁVĚR	71
POUŽITÁ LITERATURA	74
SEZNAM PŘÍLOH	78

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Kategorizace pro hotely, penzióny a obdobná zařízení.....	30
Tabulka 2: Klasifikace územních statistických jednotek	35
Tabulka 3: Běžná likvidita.....	47
Tabulka 4: Pohotová likvidita	48
Tabulka 5: Okamžitá likvidita	49
Tabulka 6: Síla finanční páky.....	50
Tabulka 7: Kapitálové krytí aktiv.....	52
Tabulka 8: Rentabilita tržeb (ROS).....	54
Tabulka 9: Rentabilita celkových aktiv (ROA).....	55
Tabulka 10: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	56

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma znázorňující faktory ovlivňující CR.....	16
Obrázek 2: Postup výpočtu HPH a HDP CR.....	21
Obrázek 3: Formy akcí - matice propojenosti některých druhů klasifikace kongresových akcí	27
Obrázek 4: Řetězec služeb kongresového cestovního ruchu.....	29
Obrázek 5: Regiony soudržnosti (NUTS II) a kraje (NUTS III) v ČR.....	35
Obrázek 6: Turistické regiony České republiky	36
Obrázek 7: Turistické oblasti České republiky.....	37

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Spotřeba příjezdového CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč	19
Graf 2: Spotřeba domácího CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč	19
Graf 3: Spotřeba výjezdového CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč.....	20
Graf 4: Spotřeba vnitřního CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč.....	20
Graf 5: Domácí nabídka a podíl CR na domácí nabídce v letech 2003 - 2010	21
Graf 6: HPH a podíl CR na HPH v letech 2003 - 2010.....	22
Graf 7: Počet pracovních míst v CR v závislosti na vztahu k CR v letech 2003 - 2010	22
Graf 8: THFK v národním hospodářství a podíl CR na celkovém THFK v letech 2003 - 2010	23
Graf 9: Počet hromadných ubytovacích zařízení a jejich poměr v letech 2005 – 2011	39
Graf 10: Čisté využití lůžek v letech 2005 – 2011 (v %)	40

Graf 11: Počet konferencí v hromadných ubytovacích zařízeních v letech 2006 – 2011	41
Graf 12: Počet podaných a vyplněných dotazníků (v kusech)	58
Graf 13: Ubytovací zařízení podle jejich typu (v %)	59
Graf 14: Ubytovací zařízení podle vlastnictví kongresových prostor (v %).....	60
Graf 15: Ubytovací zařízení podle počtu kongresových prostor (v %).....	60
Graf 16: Počet kongresových prostor podle počtu kongresových prostor v ubytovacích zařízeních (v kusech).....	61
Graf 17: Ubytovací zařízení podle max. obsazenosti největšího kongresového prostoru při divadelním uspořádání (v %).....	62
Graf 18: Ubytovací zařízení podle využitelnosti celkové kapacity kongresových prostor	63
Graf 19: Ubytovací zařízení podle obsazenosti kongresovými turisty (v %).....	63
Graf 20: Ubytovací zařízení podle důvodu neposkytnutí kongresových prostor (v %)	64
Graf 21: Počet rozeslaných a vyplněných dotazníků (v kusech).....	65
Graf 22: Firmy – respondenti podle počtu zaměstnanců (v %).....	66
Graf 23: Firmy podle pořádání kongresových akcí v okrese Pardubice (v %).....	67
Graf 24: Firmy podle pořádání kongresových akcí v okrese Hradec Králové (v %)	67
Graf 25: Firmy podle názoru, zda je kapacita nabízených externích prostor dostatečná	68
Graf 26: Firmy podle spokojenosti s kvalitou poskytovaných externích služeb (v %).....	68
Graf 27: Firmy podle priorit při výběru kongresových prostor.....	69

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

AIEST	Mezinárodní asociace vědeckých odborníků v oblasti cestovního ruchu
aj.	A jiné
atd.	A tak dále
CR	Cestovní ruch
CZ-CPA	Klasifikace produkce
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
CZ-NUTS	Klasifikace územních statistických jednotek
ČR	Česká republika
ČSAD	Československá autobusová doprava
ČSÚ	Český statistický úřad
EAT	Zisk po zdanění
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBT	Zisk před zdaněním
EFCT	Evropská federace konferenčních měst
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IACC	Mezinárodní asociace konferenčních center
ICCA	Mezinárodní kongresová asociace
LAU	Local Administrative Units
m. n. m.	Metrů nad mořem
max.	Maximálně
MHD	Městská hromadná doprava
MICE	Meeting (setkání, schůze), Incentives (motivační pobyty), Conventions (kongresy), Exhibitions (výstavy)
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
např.	Například
OKEČ	Odvětвовá klasifikace ekonomických činností
resp.	Respektive
ROA	Rentabilita celkových aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb

Sb.	Sbírka zákonů
SKP	Standardní klasifikace produkce
sv.	Svatý
T1	Příjezdový CR pro potřeby TSA
T2	Domácí CR pro potřeby TSA
T3	Výjezdový CR pro potřeby TSA
T4	Vnitřní CR pro potřeby TSA
T5	Výrobní účty CR pro potřeby TSA
T6	Domácí nabídka a spotřeba vnitřního CR pro potřeby TSA
T7	Struktura zaměstnanosti v CR pro potřeby TSA
T8	Hrubý fixní kapitál CR pro potřeby TSA
T9	Kolektivní spotřeba v CR pro potřeby TSA
T10	Nepeněžité ukazatele v CR pro potřeby TSA
THFK	Tvorba hrubého fixního kapitálu
TSA	Satelitní účet cestovního ruchu
tzn.	To znamená
tzv.	Tak zvaně
UIA	Unie mezinárodních sdružení
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu, která eviduje unikátní památky světového dědictví
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
WTTC	Světová rada cestování a turismu

1. ÚVOD

V současné době, kdy eurozóna zažívá dluhovou krizi a nastává útlum v hospodářské kondici většiny evropských zemí, včetně České republiky (dále jen ČR) a jejich regionů, nastává otázka, jak tato krize ovlivňuje kongresovou turistiku a celkově celé odvětví cestovního ruchu (dále jen CR). Cílem této práce není, jak vyřešit situaci ohledně krize v Evropě, ale jak se ubytovací zařízení a firmy snaží čelit hrozbám, které ovlivňují jejich působnost na trhu v okresech Pardubice a Hradec Králové. Všeobecně se říká, že ze současné situace se Evropa, tzn. i ČR, dostane až po roce 2020 a že současná dekáda, je dekádou ztracenou. Z tohoto důvodu se firmy, nejen ve zkoumaných okresech, musí snažit o to, aby změnilly své priority a byly schopné z krize vytvořit příležitost pro jejich podnikání. Především ubytovací zařízení se musí snažit vytvářet takové podmínky, aby byly schopné oslovit co nejvíce potenciálních zákazníků, protože CR, především kongresové akce jsou první, co firmy omezí a tím sníží své náklady. Firmy si v současné době rozmýšlejí, zda vůbec budou pořádat konferenci, seminář a přednášku nebo školící kurz pro své zaměstnance, nebo využijí pro daný účel svých vlastních prostor.

Záměrem práce je prostřednictvím vybraných ukazatelů poměrové finanční analýzy porovnat finanční situaci u vybraných ubytovacích zařízení ve dvou okresech (Pardubice a Hradec Králové). Cílem je zjištění toho, zda existuje nějaký rozdíl mezi ubytovacími zařízeními s vlastními kongresovými prostory a ubytovacími zařízeními, které tyto kongresové prostory nemají a pomocí prvního dotazníkového šetření zmapovat, jaké mají provozovatelé ubytovacích zařízení názory na kongresovou turistiku. Druhé dotazníkové šetření je zaměřeno na firmy sídlící v obou zkoumaných regionech a zjištění toho, zda pořádají pro své zaměstnance kongresové akce a jaké k tomu využívají prostory (interní nebo externí).

V bakalářské práci budou ověřovány tři hypotézy:

- 1. Ubytovací zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Hradec Králové mají lepší finanční situaci než:**
  - a) ubytovací zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice,**
  - b) ubytovací zařízení bez vlastních kongresových prostor v obou okresech.**
- 2. Okres Hradec Králové je významnější kongresová oblast než okres Pardubice.**

3. Firmy sídlící v okrese Pardubice a Hradec Králové využívají pro vlastní kongresové akce pořádané pro své zaměstnance v převážné většině externí kongresové prostory.

K prověření těchto hypotéz napomůže naplnění dílčích cílů, které jsou rozpracovány v jednotlivých kapitolách této práce, která je rozdělena na čtyři části. První část si klade za cíl vymežit pojem cestovní ruch a jeho druhy a formy, dále faktory ovlivňující CR a také CR posoudit z hlediska důležitosti pro národní hospodářství. Druhá část práce je zaměřena na definování kongresové turistiky jako jednoho ze segmentů CR a služeb, které jsou důležité pro kongresové akce a její účastníky. Třetí část práce charakterizuje okresy Pardubice a Hradec Králové a dále je charakterizuje z hlediska ukazatelů relevantních pro posouzení úrovně CR. Poslední část práce je věnována výběru poměrových ukazatelů a metod, které jsou použity v následné poměrové analýze, která je v této části vyhodnocena. Dále jsou zde specifikovány metody a cíle pro obě dotazníková šetření a jejich následné zpracování a vyhodnocení.

Při zpracování práce je využito finanční analýzy a vybraných poměrových ukazatelů, pro které jsou vstupem účetní závěrky vybraných právnických subjektů, které se zabývají provozem ubytovacích zařízení v okrese Pardubice a Hradec Králové. Dotazníková šetření jsou zpracována pomocí grafů, pro které jsou využity data z přijatých dotazníků, které jsou distribuovány pomocí e-mailu. V grafickém znázornění jednotlivých částí satelitního účtu a pro porovnání Pardubického a Královéhradeckého kraje z hlediska CR jsou využita data z Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ). Pro celkové zpracování práce je využito odborné literatury a důvěryhodných internetových zdrojů.

2. VYMEZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

CR je mnohostranné odvětví, patřící mezi nejdůležitější součásti národní i světové ekonomiky, které zahrnuje dopravu, turistická zařízení, poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby CR. [4]

Existuje několik definic, které CR formulují. Nejpoužívanější definici vymezila v roce 1991 UNWTO¹, která definuje CR jako „*Činnost osob cestujících do míst, kde pobývají mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času a pro obchodní účely, které nesouvisejí s výdělečnou činností v rámci navštíveného místa.*“ [40]

Jednodušší definici formuluje AIEST², která vymezuje CR jako „*Soubor vztahů a jevů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, pokud s pobytem není spojeno trvalé usazení a vykonávání výdělečné činnosti.*“ [16]

2.1. Druhy a formy cestovního ruchu

Odborná literatura třídí CR do jednotlivých druhů a forem. Za zmínku stojí, že nelze vymezit veškeré kategorie, protože CR se rychlým způsobem mění (vznikají nové formy, evidují se nové druhy).

Druhy CR zohledňují průběh a způsob realizace CR v závislosti na geografických, ekonomických a společenských podmínkách. [16]

Jsou rozlišovány následující druhy CR [36]:

- **Podle místa realizace** ve vztahu k danému státu se člení CR na *vnitřní* (domácí a aktivní - příjezdový), *národní* (domácí a pasivní - výjezdový) a *mezinárodní*, který zahrnuje veškerý CR, při němž dochází k překračování hranic státu.
- **Podle vztahu k platební bilanci** se vymezuje CR na *domácí* (domácí spotřeba), *zahraniční – aktivní* (devizové příjmy), *zahraniční – pasivní* (devizové výdaje) a *tranzitní*, kde se jedná o přejíždění území státu z jednoho státu do druhého státu.
- **Ve způsobu financování** CR jsou dvě možnosti. Způsob, kde účast není formální a účastník si pobyt hraří v plném rozsahu ze svých peněžních prostředků, se nazývá *volný (komerční) CR*. Na druhou stranu *vázaný (sociální) CR* musí splnit určité podmínky (např. členství v odborech nebo pacient vyžadující lázeňskou péči),

¹ UNWTO – Světová organizace cestovního ruchu

² AIEST – Mezinárodní asociace vědeckých odborníků v oblasti cestovního ruchu

dochází k částečné či úplné úhradě nákladů účastníka ze strany jiného subjektu (např. lázeňské pobyty hrazené pojišťovnou nebo příspěvky od zaměstnavatele).

- **Podle délky pobytu** se CR dělí na *krátkodobý*, kdy účastníci přenocují maximálně tři noci a *dlouhodobý*, kdy přenocují více než tři noci.
- **Podle způsobu účasti a zabezpečení cesty** se CR dělí na *organizovaný*, který je zajištěn cestovní kanceláří či jiným zprostředkovatelem a *neorganizovaný*, kdy si cestu a související služby zajišťuje účastník sám.
- **Podle počtu účastníků** se dělí CR na *individuální* (účastník cestuje sám nebo s rodinou) a *kolektivní* (účastník cestuje s organizovanou skupinou).
- **Podle ročního období** se CR dělí na *sezónní* (letní a zimní), kdy se eviduje vysoká návštěvnost a maximální nabídka služeb a *mimosezónní*, pro který je charakteristická nízká návštěvnost a nižší nabídka služeb.
- **Podle vlivu na životní prostředí** se CR dělí na *tvrdý*, který je spojen s velkými investicemi a „masovou“ turistikou v daném regionu bez ohledu na životní a sociálně-kulturní prostředí a *měkký*, ve kterém dochází k udržitelnému stavu mezi životním prostředím a ekonomickými přínosy.

Formy CR odpovídají nejširším potřebám svých účastníků. Zahrnuje *rekreační* (přispívá k regeneraci účastníka), *kulturně-poznávací* (poznávání historie, kultury a tradic), *sportovně-turistický* (jde o aktivní odpočinek či účast na sportovních akcích) a *léčebně-lázeňský CR* (zaměřen na léčbu, prevenci a relaxaci). [36]

Tyto formy lze dále rozlišovat do nejrůznějších specifických forem, které uspokojují zvláštní potřeby účastníků. Jsou obvykle spojeny s menším okruhem činností pro ně typické a jejich nabídka se neustále rozvíjí.

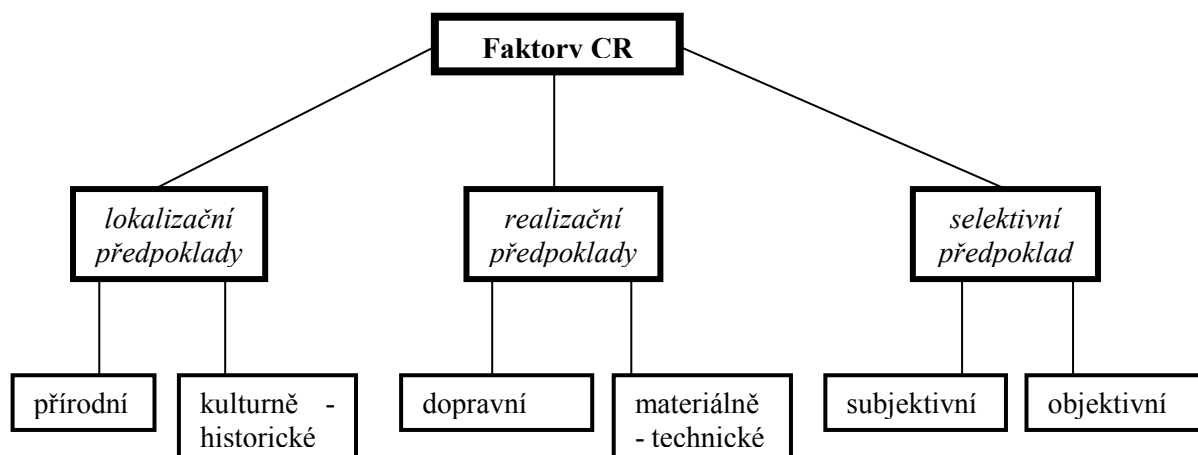
K nejvýznamnějším a nejlépe specifikovatelným formám patří segmenty jako např. CR dětí a mládeže, seniorský CR, kongresový a incentivní CR, lázeňská turistika, městský a venkovský CR atd. Tyto segmenty jsou blíže popsány v příloze 1.

2.2. Faktory ovlivňující cestovní ruch

V odborné literatuře se objevují různé ekvivalenty názvů, o faktorech píše K. Rýdlová [36], o předpokladech se zmiňují J. Vystoupil a M. Šauer [37]. Autoři dělí podmínky ovlivňující CR do tří skupin (lokalizační, selektivní a realizační předpoklady), které jsou následně rozděleny do dalších podskupin (obr. 1).

Lokalizační předpoklady CR zahrnují obvykle přírodní předpoklady (reliéf, struktura a přírodní atraktivita krajiny, klima, vodstvo, flóra, fauna, kvalita vzduchu) a kulturně-historické předpoklady (lidmi vytvořené atraktivita, lidové tradice, folklór a umění, struktura institucí státní a místní správy a samosprávy). [32]

Obrázek 1: Schéma znázorňující faktory ovlivňující CR

Zdroj: Autor na základě [37]

Z hlediska přírodních podmínek platí, že čím je příjemnější klima, členitější terén (skalní věže, vodopády, soutěsky, krasové jeskyně atd.), rozmanitější fauna a flóra, tím lepší předpoklady pro CR. Neatraktivnějšími oblastmi pro CR jsou horské oblasti, řídké osídlená území s vysokou lesnatostí a podílem vodních ploch. Tato území jsou většinou zvláště chráněná, jedná se o celky velkoplošné (národní parky, CHKO³, biosférické rezervace⁴) a maloplošné (národní přírodní památky či rezervace a přírodní památky či rezervace). Na druhou stranu jsou nejméně vhodné pro turismus nížiny s intenzivním zemědělstvím a průmyslem. [16, 36, 37]

Pro kulturně-historický faktor je specifické, že byl vytvořen zásahem člověka do krajiny. Do této skupiny zahrnujeme architektonické památky (světové a církevní), přírodní památky (zahrady, parky či arboreta), kulturní zařízení (muzea, divadla, památníky), společenské akce (kulturní, sportovní, výstavní a kongresové). Nejcenější památky jsou zapsány na seznamu kulturního dědictví UNESCO⁵, jedná se o mezinárodní ochranu památek s nejvyšším

³ CHKO – Chráněná krajinná oblast

⁴ Biosférické rezervace UNESCO – vznikly na základě mezivládního programu UNESCO zabývající se problematikou ochrany životního prostředí

⁵ UNESCO - Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu, která eviduje unikátní památky světového dědictví

stupněm. Z národního hlediska jsou památky, které jsou významné pro kulturní bohatství národa, označeny národní kulturní památkou. [16, 36, 37]

Realizační předpoklady jsou vhodné proto, aby danou oblast šlo pohodlně dosáhnout (doprava) a využít (materiálně-technická základna CR). Pokud není dostatečná kapacita služeb, není možné využít celý potenciál daného území. Pokud není nabídka služeb odpovídající, nelze dobře vytvořit produkty CR. Pokud není dostatečná kvalita služeb, i při uspokojující kapacitě, není možné ekonomický přínos CR dlouhodobě udržet. [36]

Doprava je důležitá pro styk mezi výchozím místem účastníka a jeho cílem. Základní otázkou pro rozhodování účastníka je jednoduchost, bezpečnost a pohodlnost dopravy za přiměřenou cenu. Stále více lidí má požadavky na šetrnou dopravu vůči životnímu prostředí, lze využít hybridní vozidla nebo elektrifikované vlakové tratě. Pokud daný region chce ekonomicky těžit z potenciálu CR, je důležitá maximalizace služeb, tedy materiálně-technické základny, která zahrnuje dopravní, ubytovací, stravovací a další služby. [36]

Selektivní předpoklady jsou klíčové pro rozvoj CR. Členíme je na objektivní (politické, administrativní, demografické a ekonomické) a subjektivní (psychologické a marketingové) faktory. [37]

Objektivní podmínky dávají turistům skutečné informace o navštěvovaném území. Přesně ukazují jaká je politická a bezpečnostní situace, finanční podpora ze strany veřejné správy (regionální, státní a evropské fondy), počet obyvatel dané destinace, jejich kupní síla a kvalita života (životní úroveň), množství vyspělých služeb, celní a devizové předpisy, pasové a vízové podmínky, úroveň zdravotnictví, kvalita životního prostředí atd. [16, 36, 37]

Do oblasti subjektivních předpokladů se řadí především psychologické faktory, které mají vliv na rozhodování návštěvníků a naplnění jejich přání. Důležitá je propagace regionu, zkušenosti známých, přátelskost místních obyvatel, atraktivita a specifická nabízených služeb, spolupráce mezi soukromou a veřejnou sférou, míra návštěvnosti. [16, 36, 37]

2.3. Cestovní ruch jako součást národního hospodářství

Ekonomický přínos CR pro národní hospodářství zhodnocuje satelitní účet cestovního ruchu (dále jen TSA⁶), který umožňuje podrobnou analýzu poptávky a nabídky CR a vytvořila ho Světová rada cestování a turismu (WTTC). Z důvodu regionalizace CR je nutné, aby data a informace, které obsahuje TSA, byla sledována na regionální úrovni pro lepší informovanost místních představitelů veřejné správy. V ČR národní statistiky a TSA

---

⁶ TSA – Tourism Satellite Account (Satelitní účet cestovního ruchu)

zpracovává a vytváří ČSÚ. Doporučení UNWTO říká, že by se TSA měl sestavovat podle základní struktury tak, aby umožnil porovnání statistických údajů o CR v mezinárodním měřítku. [33]

Podle UNWTO slouží TSA k zjištění mnoha ekonomických informací, ke kterým patří podíl odvětví CR na tvorbě hrubého domácího produktu (HDP), porovnání CR s ostatními hospodářskými odvětvími, počet vytvořených pracovních míst v ekonomice v závislosti na CR, výše investic vyvolaných CR, velikost daňových příjmů generovaných odvětvím CR, dopad CR na platební bilanci, celková spotřeba statků a služeb CR. [38]

Základní struktura TSA je založena na rovnováze mezi poptávkou a nabídkou produktu vytvořeného odvětvím CR. Poptávkou pro potřeby TSA se rozumí příjezdový (T1), domácí (T2), výjezdový (T3) a vnitřní (T4) CR. Nabídka je zastoupena výrobními účty odvětví CR (T5) a domácí nabídkou a spotřebou vnitřního CR (T6). Dále se základní struktura TSA zabývá zaměstnaností v CR (T7), tvorbou hrubého fixního kapitálu CR (T8), kolektivní spotřebou (T9) a nepeněžními ukazateli CR (T10). [13]

Pro TSA je nutné si specifikovat některé pojmy podle metodiky ČSÚ [13]:

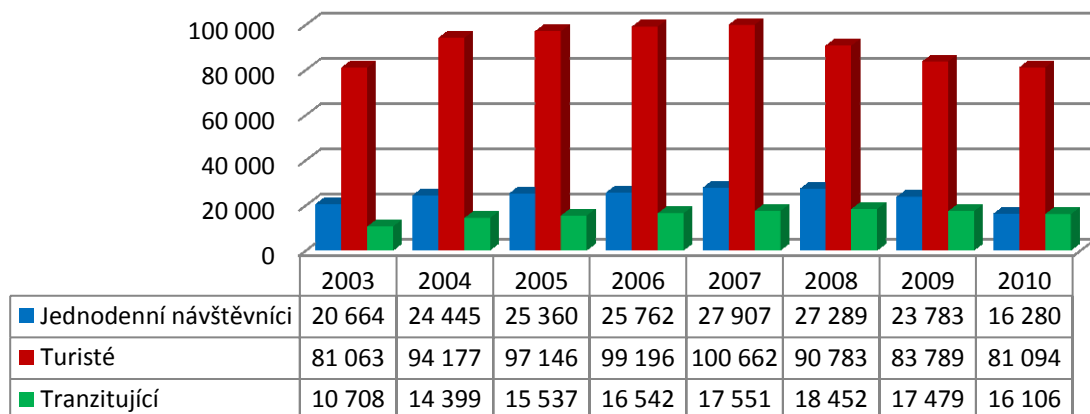
- Charakteristické činnosti (odvětví) – výrobní činnosti, které jsou charakteristické pro CR a s extrémním poklesem návštěvnosti by přestaly existovat, tzn., že tyto činnosti jsou na CR velmi závislé (např. ubytovací, stravovací a dopravní služby).
- Související činnosti (odvětví) – činnosti, které by při neexistenci CR zaznamenaly pokles produkce (např. pohonné hmoty, sportovní potřeby).
- Nespecifické činnosti (odvětví) – z hlediska produkce CR nehrají větší roli (např. potravinářský průmysl, textilní průmysl).

Základní struktura a metodika TSA podle ČSÚ je podrobněji popsána v následujících odstavcích.

Spotřeba příjezdového CR (graf 1) vyjadřuje výdaje nerezidentů na konečnou spotřebu podle typů účastníků (jednodenní, turisté, tranzitující). Zdrojem dat je šetření nerezidentů na hranicích, které poskytuje celkový počet účastníků CR, a výši a strukturu výdajů. [13]

Graf 1 ukazuje celkové výdaje nerezidentů v ČR, ze kterých vyplývá, že s příchodem finanční krize v roce 2008 dochází k celkovému poklesu výdajů zahraničních turistů v ČR. Největší propad mezi roky 2007 a 2010 je vidět u turistů, kteří v ČR přenocují. Nejmenší pokles je zaznamenán tranzitujícími nerezidentů.

Graf 1: Spotřeba příjezdového CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč

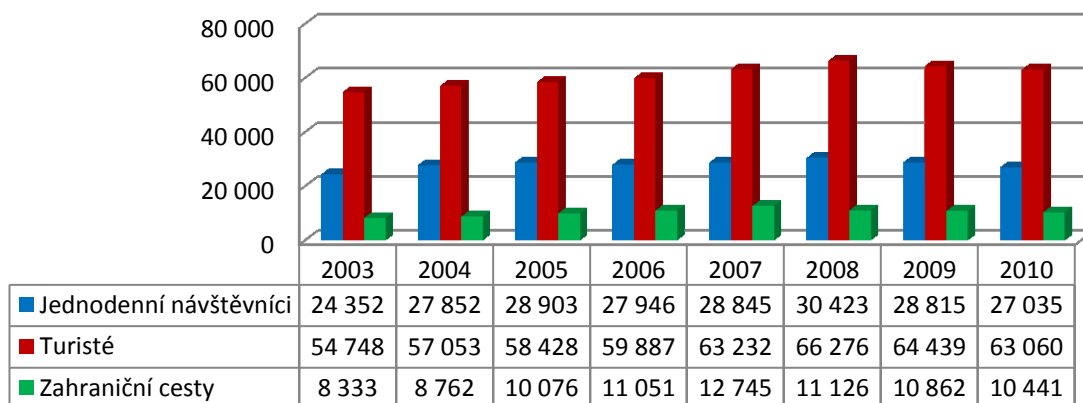

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T1⁷

Spotřeba domácího CR (graf 2) obsahuje informace o výdajích rezidentů na domácí CR, kde hlavním kritériem je alokace finančních prostředků, které účastník CR vydává na území sledované země a při zahraniční cestě, kdy spotřebovává produkty CR v rámci sledované země. [13]

Z grafu 2 vychází důležitý poznatek a to, že finanční krize zasáhla domácí CR o rok později, tj. v roce 2009, než turisty ze zahraničí, kteří vytvářejí příjezdový CR (graf 1). Dále je evidentní, že u domácích turistů není tak velký propad spotřeby jako u zahraničních turistů.

Graf 2: Spotřeba domácího CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč

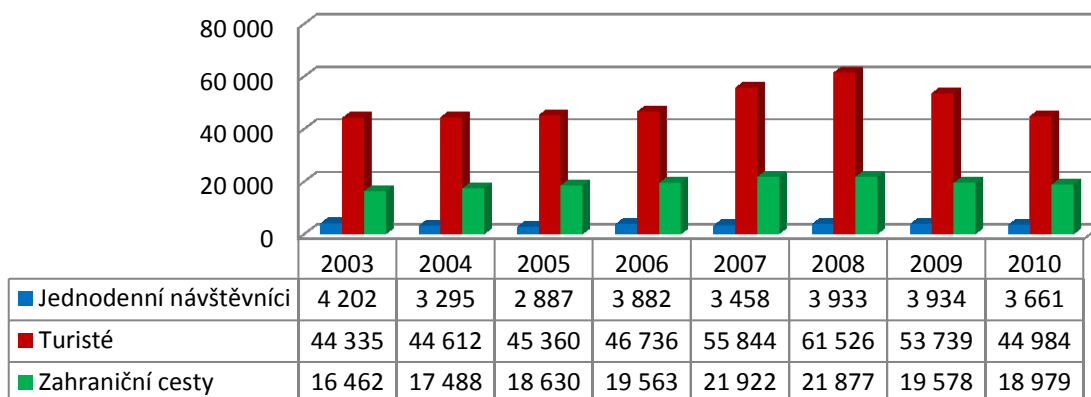
Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T2⁸

Spotřeba výjezdového CR (graf 3) obsahuje informace o výdajích rezidentů na výjezdový CR, kde stejně jako u domácího CR je hlavním kritériem alokace finančních prostředků. V tomto případě se jedná o výdaje spojené se zahraniční cestou, kdy rezident sledované země vydává finanční prostředky mimo sledovanou zemi. [13]

⁷ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t1_spotreba_prijezdoveho_cestovniho_ruchu_v_cr

⁸ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t2_spotreba_domaciho_cestovniho_ruchu_v_cr

Graf 3: Spotřeba výjezdového CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč

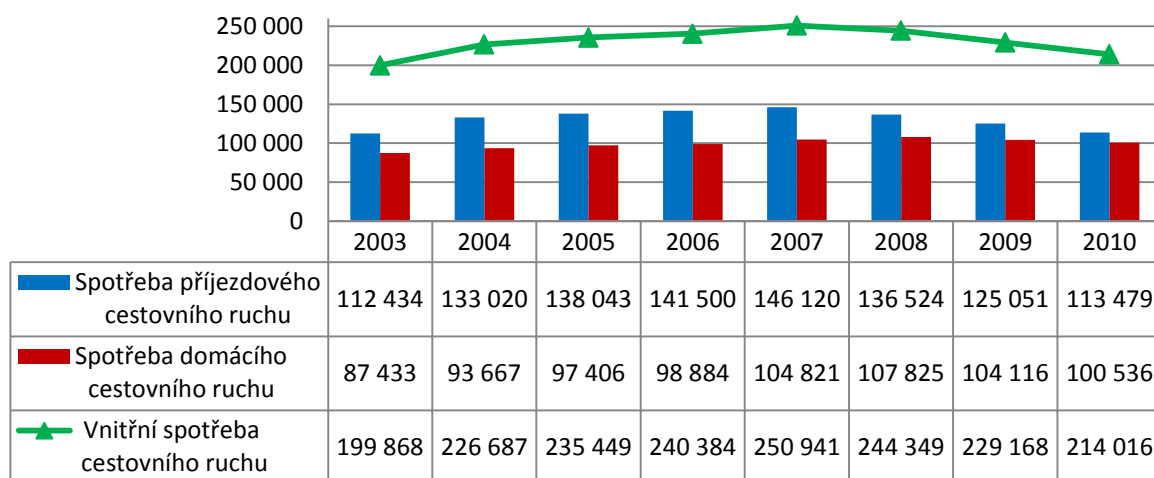

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T3⁹

Stejně jako v předchozích grafech, tak i v grafu 3 je zřejmé, kdy udeřila finanční krize. Evidentní je, že zde existuje značný rozdíl mezi jednodenními turisty a turisty, kteří se v zahraničí ubytují.

Spotřeba vnitřního CR (graf 4) udává souhrnnou spotřebu domácího a příjezdového CR. Jedná se o celkové výdaje z CR na území sledované země. [13]

Graf 4: Spotřeba vnitřního CR v ČR v letech 2003 – 2010 v mil. Kč

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T4¹⁰

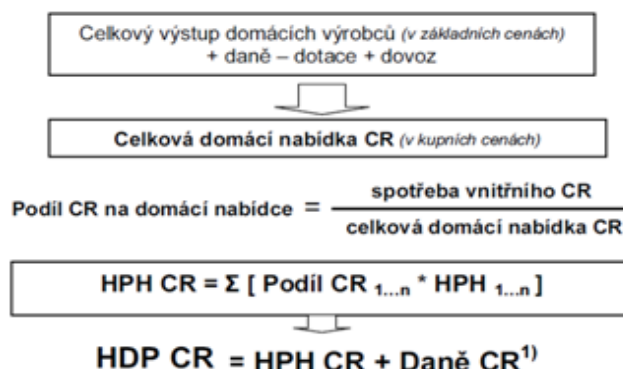
V grafu 4 je právě vidět poznatek z předchozích grafů, že finanční krize zasáhla ČR a její obyvatele o rok později než v zahraničí a to v roce 2008, kdy domácí spotřeba CR vykazovala růst, ale spotřeba příjezdového CR už měla klesající tendenci. Dále na tomto grafu je zřejmé, že se snižuje rozpětí mezi příjezdovým CR, který klesá rychleji a domácím CR.

⁹ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t3_spotreba_vyjezdoveho_cestovniho_ruchu_v_cr

¹⁰ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t4_spotreba_vnitriho_cestovniho_ruchu_v_cr

Výrobní účty odvětví CR a ostatních odvětví vychází z tabulek dodávek a užití. Tato část TSA vychází z rozdílu produkce oceněné v základních cenách a mezispotřeby oceněné v kupních cenách, dělané podle odvětví a produktů. Odvětví je klasifikováno pomocí Klasifikace produkce (CZ-CPA), do roku 2008 byla využívána Standardní klasifikace produkce (SKP). Produkty jsou naopak klasifikovány pomocí Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE), která nahradila dříve platnou Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ). Výsledkem je hrubá přidaná hodnota (HPH) v základních cenách (obr. 2).

Obrázek 1: Postup výpočtu HPH a HDP CR

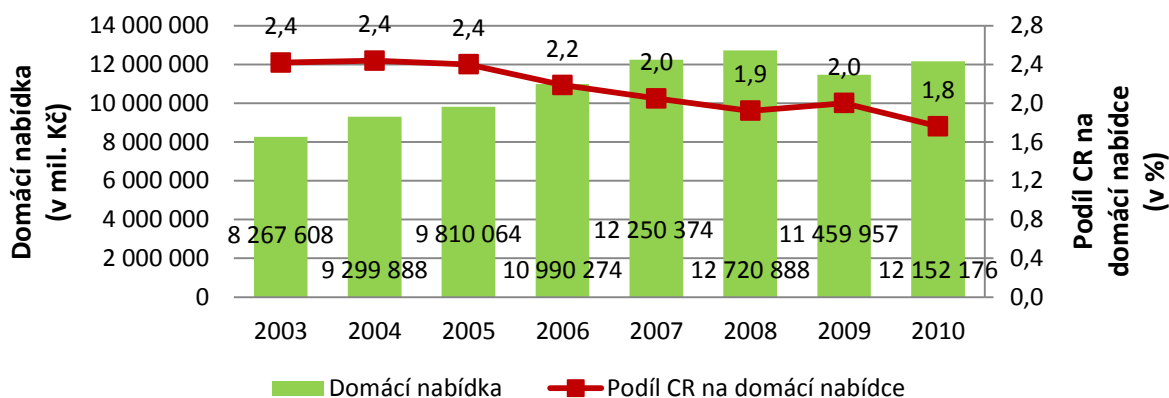
[13]

Zdroj:[13]

Domácí nabídka a spotřeba vnitřního CR rozšiřuje tabulku výrobních účtů odvětví CR a ostatních odvětví o daně, dotace a dovoz, a umožňuje porovnání domácí nabídky a spotřeby vnitřního CR a výpočet HDP CR (obr. 2). [13]

Na základě vzorců z obr. 2 jsou vytvořeny graf 5 a graf 6.

Graf 5: Domácí nabídka a podíl CR na domácí nabídce v letech 2003 - 2010

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T6¹¹

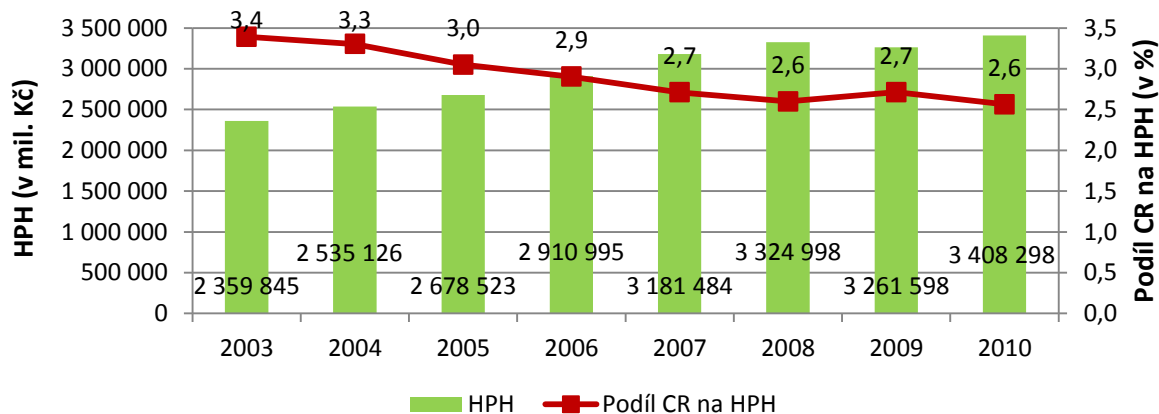
U grafu 5 stojí za zmínku, že podíl CR na domácí nabídce má klesající tendenci, s výjimkou v roce 2009, to je ale pravděpodobně způsobeno větším propadem v ostatních odvětvích národního hospodářství, než aby rostla produkce v odvětví CR. Z hlediska celkové

¹¹ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t6_domaci_nabidka_a_spotreba_vnitriho_cestovniho_ruchu_podle_produkту_v_cr

domácí nabídky je důležité zmínit, že v roce 2010 domácí nabídka nepřesáhla údaj z roku 2008, ale v dlouhodobém horizontu má rostoucí tendenci.

To, co bylo zmiňováno v grafu 5 o celkové domácí nabídce, neplatí u celkové HPH v grafu 6, protože HPH se už dostala v roce 2010 výše než v krizovém roce 2008 a následném poklesu v roce 2009. Ale to, co vychází z grafu 5 ohledně podílu CR na domácí nabídce, to se dá aplikovat i na podíl CR na HPH v grafu 6, tendence je zde opět klesající.

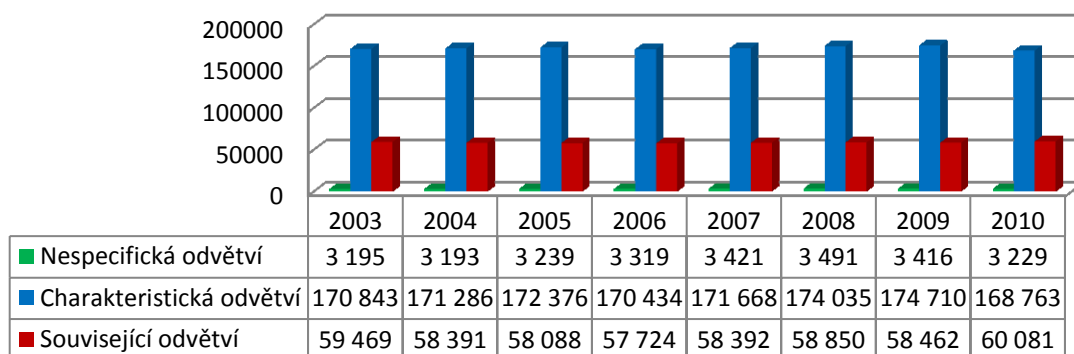
Graf 6: HPH a podíl CR na HPH v letech 2003 - 2010

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T6¹²

Zaměstnanost v CR – TSA používá pro statistické účely o zaměstnanosti v CR ukazatele Počet pracovních míst v CR (graf 7) a Počet zaměstnaných osob v CR. Tabulka o zaměstnanosti v CR obsahuje i členění podle pohlaví. Dále se zde dostane informace, jak o zaměstnanosti v charakteristických odvětvích, tak i o souvisejících a nespécifických odvětvích CR a v součtu celkovou zaměstnanost v odvětví CR. [13]

Graf 7: Počet pracovních míst v CR v závislosti na vztahu k CR v letech 2003 - 2010

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T7¹³

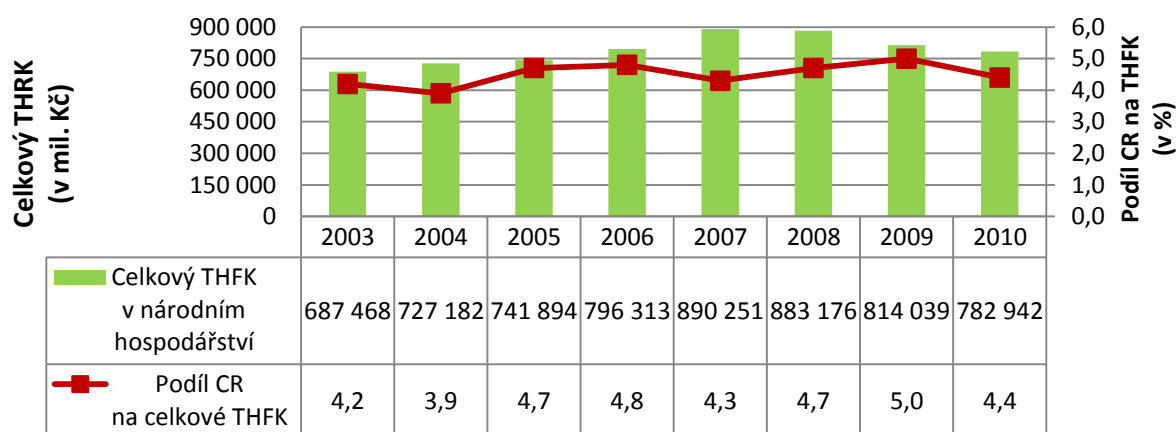
¹² http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t6_domaci_nabidka_a_spotreba_vnitriho_cestovniho_ruchu_podle_produkту_v_cr

¹³ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tsa_t7_zamestnanost_v_odvetvich_cestovniho_ruchu_v_cr

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) představuje hodnotu pořízení hmotných a nehmotných investic (majetku), který nebude spotřebován, ale využit pro další produktivní činnost a vychází z klasifikace aktiv. Z tabulky THFK lze zjistit celkové údaje o celkovém THFK v národním hospodářství a podíl CR na celkovém THFK (graf 8). [13]

Na grafu 8 je vidět, že není pravidlem, že když roste/klesá celkový THFK v národním hospodářství, tak že nemusí růst/klesat podíl CR na THFK, který se ve zmíněných letech nachází v rozpětí 4 až 5 %. Od roku 2008 celkový THFK v národním hospodářství klesá.

Graf 8: THFK v národním hospodářství a podíl CR na celkovém THFK v letech 2003 - 2010

Zdroj: Autor na základě dat z ČSU, TSA T8¹⁴

Kolektivní spotřeba CR se váže k netržním službám, jako je propagace trhu, plánování a rozvoj CR a mohou být rozvíjeny veřejnou správou na národní, regionální a místní úrovni. V této části TSA využíváme k posuzování kolektivní spotřeby výrobní náklady. [13]

Nepeněžní ukazatele CR obsahují naturální ukazatele z různých statistických šetření (v domácnostech, v ubytovacích zařízeních atd.). Tabulky TSA podávají informace v počtu cest a přenocování podle typu CR (příjezdový, domácí, výjezdový) a kategorie návštěvníků v ČR (jednodenní návštěvníci a turisté), dále o počtu ubytovacích zařízení podle typu ubytování v ČR. [13]

¹⁴ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/t8_tvorba_hrubeho_fixniho_kapitalu_v_cestovnim_ruchu_v_cr

3. KONGRESOVÁ TURISTIKA JAKO SEGMENT CESTOVNÍHO RUCHU

Kongresová a incentivní turistika je součástí profesně orientovaného CR, který zahrnuje služební cesty, CR veletrhů a výstav, kongresovou a incentivní turistiku.

Kongresová turistika je zaměřena na výměnu vědeckých a odborných poznatků a zkušeností, což je spojeno s cestováním lidí do kongresového místa a zároveň se jim poskytuje nabídka doprovodných kongresů pro využití volného času. [31]

Pro kongresovou turistiku se také používá zkratka MICE, která se skládá z prvních písmen anglických slov, které tvoří podstatu kongresového CR. Jedná se o Meeting (setkání, schůze), Incentives (motivační pobyty), Conventions (kongresy), Exhibitions (výstavy). [36]

Incentivní turistika je zaměřena na zvýšení motivace zaměstnanců firem se zábavními nebo společenskými programy. Účast na incentivní akci je pro zaměstnance odměnou. V poslední době se akce začínají vztahovat i na partnery daného podniku, který určitou akci pořádá. [31]

3.1. Funkce kongresového cestovního ruchu

Kongresový CR plní několik následujících funkcí [31]:

- **Vědecko-informační funkce** umožňuje předávání zkušeností a poznatků mezi jednotlivými odborníky, se kterými se navazují pracovní kontakty z vědeckých, technických a společenských oblastí. Účastníci kongresových akcí se potřebují setkávat a vyměňovat odborné informace z důvodu, aby rozšířili své znalosti.
- **Kulturně-poznávací funkce** je zaměřena na poznávání daného regionu, ve kterém se kongresová akce pořádá. Důležité z hlediska kultury jsou společensko-kulturní akce, kdy účastníci kongresového CR využívají svůj volný čas pro koncerty a divadla nebo sportovní akce.
- **Ekonomická funkce** kongresového CR je z ekonomického hlediska nejdůležitější pro daný region, ve kterém se kongresová akce pořádá, protože výdaje zahraničních účastníků kongresového CR jsou dvakrát větší než u běžného turistu. Důvodem je, že kongresových akcí se účastní lidé z vyšších vrstev společnosti, kteří mají finanční prostředky pro využívání vyššího standardu poskytovaných služeb a jsou schopni vydat větší výdaje na nákup statků a služeb v kongresovém místě.
- **Funkce regionálního rozvoje** souvisí s tím, že pro rozvoj kongresové turistiky je důležitý i rozvoj soukromých a veřejných subjektů. Rozvoj v daném regionu je důležitý pro zvyšování zaměstnanosti, mezd a životní úrovně obyvatelstva.

Významné kongresové akce i zvyšují zájem turistů o daný region, pro který je to důležitá reklama, pokud o nich média informují.

3.2. Trh kongresového cestovního ruchu

Obecně je trh definován jako střet nabídky s poptávkou. Se zaměřením na kongresový CR se jedná o střet poptávky jednotlivých účastníků (delegátů) a iniciátorů (objednavatelů) kongresových akcí a nabídky organizátorů kongresových akcí a dodavatelů kongresových služeb. Ve vyspělých zemích, kde je rozvinutý kongresový CR, zejména v hotelových řetězcích, se prolíná funkce organizátorů a dodavatelů. [31]

Jednotlivé typy účastníků trhu kongresového CR jsou specifikovány takto [31]:

- **delegáti** – spotřebitelé kongresových služeb,
- **objednavatelé** – různé asociace, firmy a společnosti, buď v podnikatelské, nebo veřejné sféře,
- **organizátoři** – podniky nebo instituce, které vlastní materiálně-technická zařízení (jednací místnosti, výstavní prostory) a podniky nebo instituce, které nevlastní materiálně-technická zařízení a prostory pro prezentaci si pronajímají od dodavatelů služeb, organizátoři mohou být i cestovní kanceláře a dopravní společnosti,
- **dodavatelé** – podnikatelské subjekty (hotely, kongresová centra, výstaviště, vysokoškolské instituce), které vlastní vhodné prostory pro pořádání kongresových akcí.

Nejdůležitějšími hráči na poli mezinárodního trhu kongresové turistiky jsou především tyto následující organizace [21]:

- **Unie mezinárodních sdružení (UIA)**, která statisticky zkoumá mezinárodní trh s kongresovou turistikou a jedním z hlavních cílů je poskytování komplexních informací o asociacích a organizacích v oboru MICE, které se zaměřují na velké akce financované a pořádané mezinárodními organizacemi a jsou publikované v Ročence mezinárodních organizací a kalendáři mezinárodních kongresových akcí.
- **Mezinárodní kongresová asociace (ICCA)** sdružuje specialisty na organizaci, dopravu a ubytování při mezinárodních kongresových akcích. Dále vytváří databázi ICCA, kterou využívají pořadatelé kongresů pro nalezení dodavatelů, kteří zajistí služby související s kongresovou akcí (vybrání místa pro konání kongresu,

technické poradenství, zařízení dopravy účastníků, naplánování celého programu atd.). Každoročně vytváří na základě sběru dat Statistickou ročenku mezinárodního kongresového CR (základní údaje o roku 2010 na konci této kapitoly).

- **Evropská federace konferenčních měst (EFCT)** informuje pořadatele kongresových akcí o možnostech konání v členských městech a dohlíží na kvalitu poskytovaných služeb.
- **Mezinárodní asociace konferenčních center (IACC)** sdružuje konferenční centra, která musí splňovat dané standardy, aby mohly být zařazeny do jejich databáze.

Z hlediska národního a regionálního trhu s kongresovou turistikou jsou pro statistické zjišťování a propagaci ČR doma a v zahraničí nejdůležitější tyto organizace:

- **Český statistický úřad (ČSÚ)** se zaměřuje na shromažďování dat a poskytování ucelených informací o kongresovém CR, za celou ČR podle krajů.
- **CzechTourism** je příspěvková organizace Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále jen MMR ČR), která propaguje ČR ve světě jako špičkovou destinaci, nejen pro přilákání významných kongresových akcí, ale i běžné turisty ze zahraničí a z domova. [6]
- **Czech Convention Bureau** je společnost propagující ČR jako atraktivní MICE destinaci doma i v zahraničí, jejímž cílem je zastřešovat jednotlivé regionální kanceláře, a tím využít veškerý kongresový potenciál ČR. [3]
- **Destinační Společnost Východní Čechy** je sdružení, které realizuje aktivity, které směřují k rozvoji destinace Pardubického kraje v oblasti CR. [14]
- **East Bohemia Convention Bureau** je regionální kancelář založenou Destinační Společností Východní Čechy a působí v oblasti koordinace kongresového CR na území Pardubického kraje. [15]

V mezinárodním porovnání, které sestavila ICCA na základě Statistické ročenky 2010, patří Evropa k regionům s největším počtem konaných kongresových akcí, kde se konalo celkem 4 921 kongresových akcí, což je 54,0 % všech kongresových akcí na celém světě. Z hlediska jednotlivých států se ČR umístila na 30. místě z celkového počtu 93 zúčastněných států s hodnotou 103 kongresových akcí mezinárodního typu. S celkovým počtem 77 054 účastníků obsadila ČR 24. místo. Mezinárodní kongresová akce musí splňovat tři kritéria, aby byla do Statistické ročenky ICCA započítána. Akci musí navštívit nejméně 50 účastníků, musí být organizována pravidelně alespoň jednou za rok a měla by se pořádat minimálně mezi třemi zeměmi. Nejvíce akcí v ČR se uskutečnilo v Praze, a to 85 akcí tzn.,

že Praha se umístila v žebříčku měst na 19. místě, z celkového počtu 333 světových měst. S celkovým počtem 30 506 účastníků, tj. 39,6 % připadající na celou ČR, a to Prahu řadí na 23. místo. [19]

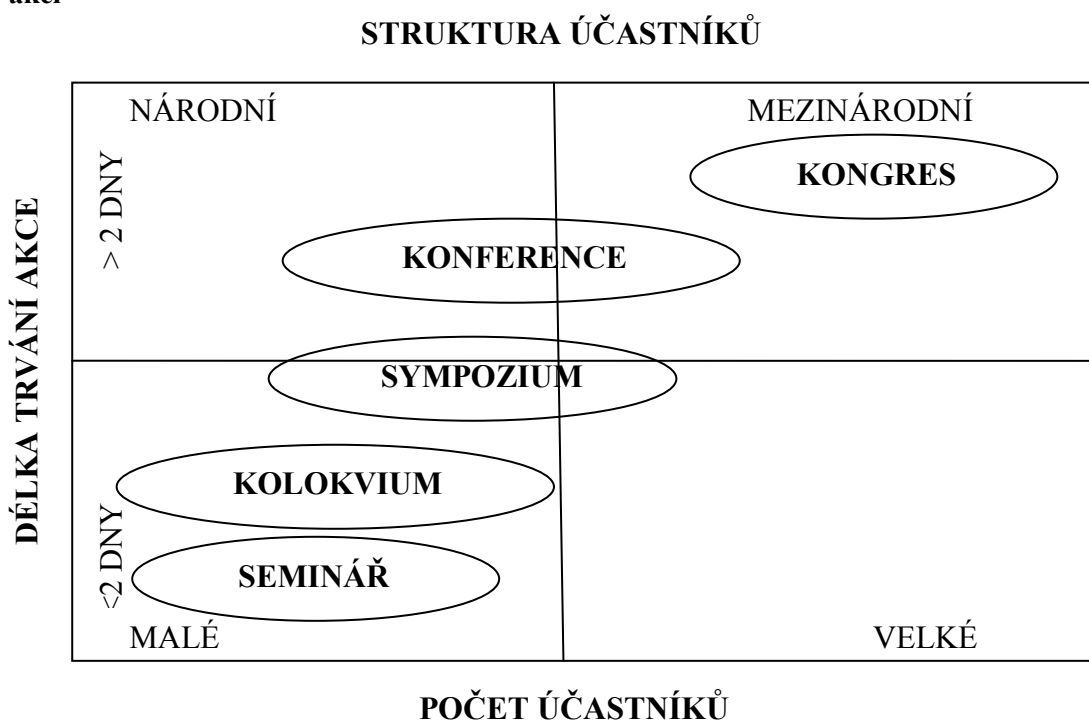
3.3. Klasifikace kongresových akcí

Kongresové akce jsou klasifikovány z několika hledisek, kdy dvěma základními jsou tradiční kongresové akce a akce spojené s vystavováním různých exponátů nebo prezentací. [31]

Tato část práce se zabývá klasifikací kongresových akcí podrobněji první částí, a to tradičními kongresovými akcemi, které jsou specifikovány v příloze 2.

Jelikož jsou všechny druhy klasifikací vzájemně propojeny, tak na obr. 3 jsou vyobrazeny pomocí matice souvislost mezi formou akce, počtem účastníků, strukturou účastníků a délkou trvání akce.

Obrázek 3: Formy akcí - matice propojenosti některých druhů klasifikace kongresových akcí

Zdroj: Autor na základě přílohy 2

Kongresové akce se uskutečňují v závislosti na významu místa, kde se akce uskutečňuje. Kongresová místa se dělí do třech kategorií (města první, druhé a třetí volby). Města první volby jsou vhodná pro velké mezinárodní akce, je zde k dispozici ubytovací kapacita nad 2 tisíce hotelových pokojů ve 4-hvězdičkových a 5-hvězdičkových hotelech, v blízkosti je

mezinárodní letiště, je zde více kongresových prostor, velké množství doprovodných a doplňkových služeb. Města druhé volby jsou dobrá pro pořádání akcí o střední velikosti s ubytovací kapacitou do 1,5 tisíce hotelových pokojů ve 4-hvězdičkových a 5-hvězdičkových hotelech, v dojezdové vzdálenosti 2 hodin je mezinárodní letiště, ve městě je alespoň jedno kongresové centrum a přiměřené doprovodné a doplňkové služby. Města třetí volby pořádají akce menší a disponují alespoň s 1 tisícem hotelových pokojů ve 4-hvězdičkových a 5-hvězdičkových hotelech, je dostačující jedno kongresové centrum s příslušným rozsahem doplňkových a doprovodných služeb. [36]

3.4. Druhy kongresových prostorů

Kongresové prostory jsou nejdůležitější materiálně-technickou podmínkou pro pořádání kongresových akcí a souvisejících služeb. Takové podmínky zabezpečují hotely, specializovaná zařízení, budovy a některé druhy dopravních prostředků. Pro všechna tato zařízení jsou důležitá kapacita parkoviště a dopravní dostupnost. [31]

Pro organizátory kongresových akcí jsou nejvhodnější **kongresové hotely**, které poskytují ubytovací a stravovací služby, konferenční prostory s technickým vybavením jako je např. videotechnika, ozvučení, internet atd. Kongresové prostory nejsou podmínkou, protože hotel může nabídnout pouze ubytovací a stravovací služby a prostory pro konání kongresové akce mohou být v blízkosti hotelu, jedná se o semestrální hotel. Pro tyto hotely je důležité poskytování doplňkových služeb pro delegáty kongresových akcí, např. úschova cenných předmětů, fitcentrum, služby pro sportovní vyžití apod. [31]

Specializovaná kongresová zařízení se vyskytují především ve významných kongresových místech. Jako specializované kongresové zařízení se uvádí především kongresové centrum, kulturně-společenské centrum a kongresový palác. Většinou jsou ve vlastnictví měst, kterým, pokud je hospodárně využívají, přináší velké zisky. Tyto prostory jsou většinou vhodné i pro výstavní akce. Pro hospodárné využívání těchto prostor jsou důležité hotely s přiměřenou ubytovací kapacitou v hotelové třídě 4 až 5 hvězdiček. [31]

K **netradičním kongresovým zařízením** patří především lodě, letadla, sportovní haly a stadiony. Pořádání kongresových akcí v těchto zařízeních je spojeno s menším komfortem delegátů. [31]

4. SLUŽBY PRO KONGRESOVOU TURISTIKU

Poskytované služby musí mít vysoký rozsah a kvalitu, aby uspokojily velkou část účastníků kongresové akce. Na služby kongresového CR se lze dívat ze dvou pohledů, za prvé z pohledu účastníka, za druhé z pohledu objednavatele. Tyto služby zabezpečuje organizátor kongresové akce. [31]

Z pohledu účastníka se jedná o služby, které jsou řetězově spojeny a jsou rozděleny na tři části (obr. 4). Další kapitoly této práce se zabývají zejména službami, které se poskytují v místě kongresové akce pro účastníky (ubytování, stravování a přeprava)

Obrázek 4: Řetězec služeb kongresového cestovního ruchu

Služby předcházející kongresové akci	<ul style="list-style-type: none"> • Informace o akci a podmínkách účasti • Rezervace služeb a registrace účastníků • Přeprava do cílového místa
Služby na místě kongresové akce	<ul style="list-style-type: none"> • Transfer do ubytovacího zařízení • Registrace a převzetí kongresových materiálů • Ubytování • Stravování • Účast na jednáních • Služby během pobytu (recepční, průvodcovské, směnářské, prodej tisku, prohlídky pamětihodností, kulturní a sportovní programy atd.)
Služby po kongresové akci	<ul style="list-style-type: none"> • Zpáteční doprava do místa bydliště • Goodwillové aktivity po kongresu

Zdroj: autor na základě [31]

Z hlediska objednavatele kongresové akce organizátor zabezpečuje především služby, které souvisejí s jednáním. Jedná se zejména o vypracování rozpočtu akce (výdaje, příjmy), zabezpečení a přípravu kongresových prostor, zpracování a tisk kongresových materiálů, tlumočnické a překladatelské služby, tisk a expedice sborníků. [31]

4.1. Ubytovací služby

Ubytovací služby hrají klíčovou pozici v rámci základní turistické infrastruktury, tzv. materiálně-technické základny a představují značnou část příjmů v CR, z toho největší podíl mají mezinárodní hotelové řetězce. Hlavní podstatu ubytovacích služeb tvoří ubytovací zařízení, která svým celkovým počtem odráží význam CR v daném regionu.

Na základě materiálů a výstupů projektů realizovaných s podporou MMR ČR, které se věnují problematice ubytovacích zařízení lze konstatovat, že nejpropracovanější a nejsrozumitelnější členění ubytovacích zařízení vychází v publikaci vydané MMR ČR v roce 2007, která člení ubytovací zařízení z hlediska mezinárodní statistiky a definuje čtyři druhy ubytovacích zařízení (příloha 3).

Rozsah služeb, které poskytuje ubytovací zařízení zákazníkovi, ukazuje tzv. systém klasifikačních tříd neboli „hvězdiček“. Živnostenský zákon říká, že provozovatel ubytovacího zařízení je povinen označit svou provozovnu třídou, ale už neříká, a ani žádný jiný právní předpis, podle jakého pravidla se má řídit. Jednoduše lze říci, že si provozovatel zařadí své ubytovací zařízení do třídy podle vlastního uvážení. Na druhou stranu, by měl dbát na mezinárodní zvyklosti v oboru, protože zákazník chce za určitou cenu určitý komfort, který odpovídá „hvězdičkám“. V současnosti existují doporučené standardy, které mají provozovatelům zjednodušit rozhodování nad výběrem počtu hvězdiček. První publikace je zaměřena na ubytování v soukromí, turistické ubytovny, kempy a chatové osady (Doporučený standard ubytovacích služeb). Druhá publikace se zabývá klasifikací pro hotely, penziony a obdobná zařízení (tab. 1), jedná se o Oficiální jednotnou klasifikaci ubytovacích zařízení ČR. [36]

V roce 2010 vznikl nový systém přidělování hvězdiček, který vznikl na základě spolupráce 7 hotelových asociací v EU¹⁵ (v současnosti již 11 zemí, včetně ČR). Při této příležitosti vznikla asociace Hotelstars Union, která má za cíl sjednotit klasifikaci hotelových služeb pomocí jednotné metodiky. Hvězdičky jsou dány na základě 270 hodnotících kritérií, která musí splnit daná kategorie ubytovacích zařízení. V celé ČR využilo celkem tuto klasifikaci pouze 325 ubytovacích zařízení, z toho v Pardubickém a Královéhradeckém kraji pouze 18. [1]

Tabulka 1: Kategorizace pro hotely, penziony a obdobná zařízení

Kategorie	Počet pokojů		Počet tříd	Poznámky
	minimální	maximální		
Hotel	10	neomezeno	5	doplňkové služby (stravovací)
Hotel garni	10	neomezeno	4	omezený rozsah stravovacích služeb
Motel	10	neomezeno	4	ubytování pro motoristy s možností parkování, recepce, absence restaurace
Penzion	5	20	4	absence restaurace
Botel	neomezeno	neomezeno	4	ubytování v trvale zakotvené lodi

Zdroj: Autor na základě údajů [1]

¹⁵ EU – Evropská unie

Způsob provozování ubytovacího zařízení určuje, jak je hotel více či méně závislý na globálním rezervačním systému, marketingové síti a nadnárodních hotelových subjektech. Některé hotely využívají za poplatky rezervační systémy pouze k rezervaci, jiné využívají i jejich obchodní značku a marketingové aktivity mateřské společnosti. Velká část hotelů je provozována formou tzv. franchisingu, kdy hotelové zařízení je ve vlastnictví provozovatele, který si za franchisingový poplatek pronajímá know-how, obchodní značku a ochrannou známku nebo smlouvu o řízení, kdy nemovitost, ve které se provozují ubytovací služby, není ve vlastnictví hotelové společnosti, ale je pronajímána. Nejběžnější způsob provozu hotelu je, že hotely jsou pronajaté nebo vlastněné hotelovými skupinami, ale v současné době má tento způsob ve světě klesající tendenci. Na druhou stranu v ČR směřuje tento způsob provozování k vzestupu u 2- a 3-hvězdičkových hotelů. V současnosti provozují dvě třetiny 4- a 5-hvězdičkových hotelů nadnárodní společnosti, využívající globálních hotelových značek, které garantují standardy kvality, růst image hotelu, globální spolehlivost a ochranu transakcí rezervačního systému. [36]

Provoz ubytovacího zařízení je náročný na velký objem kapitálu, protože produkt (ubytování, stravování a doplňkové služby), který není využíván (neobsazené lůžko), vytváří ztrátu, protože s tímto produktem jsou spojeny fixní náklady. Proto, aby podnikatelský záměr přinášel zisk investorům i provozovateli, musí se dobře uvážít, ve které lokalitě se bude podnikatelský záměr realizovat. [36]

Pro vyhodnocování výsledků, zda ubytovací zařízení maximalizuje zisk, se používají indikátory spojené s hotelovým byznysem (příloha 4). Tyto indikátory lze porovnávat v časových řadách a s konkurencí. [36]

4.2.Stravovací služby

Gastronomická zařízení, jak se dají i jinak označit provozovny stravovacích služeb, jsou nedílnou a důležitou součástí pro rozvoj ubytovacích zařízení. Návštěvníci je využívají pro uspokojení svých potřeb, tzn. potřebu jídla a pití, popř. hledají rozptýlení pro sebe a své přátele nebo své pracovní a obchodní kolegy.

V roce 1994 zpracovala Rada CR doporučení, které se zabývá kategorizací ubytovacích a stravovacích zařízení. Doporučení reaguje na metodiku pro statistiky CR, kterou zpracoval EUROSTAT¹⁶ spolu s UNWTO z důvodu sjednocení statistických výkazů v rámci zemí EU. [25]

---

¹⁶ EUROSTAT – Evropský statistický úřad

Stravovací zařízení se dělí podle druhu do kategorií, do nichž jsou zařazena podle převažujícího charakteru jejich činnosti (příloha 5).

V posledních letech zažívají velký rozvoj zařízení rychlého občerstvení, tzv. fast-foody. V současné době patří mezi nejvíce se rozvíjející segment stravovacích služeb ve městech, dopravních terminálech nebo na čerpacích stanicích. Stejně jako v segmentu hotelů vznikají fast-foody nejčastěji na základě franchisingu. K těm nejznámějším patří McDonald's, Burger King a KFC. Společným rysem těchto řetězců je jejich americký původ, který se přenáší do místních stravovacích kultur. Nevýhodou těchto řetězců je, že působí negativně na místní stravovací síť, což způsobuje krach některých menších restaurací. [16]

Neméně podstatné je, že lidé také vyhledávají exotické kuchyně, např. thajské, arabské, indické, čínské či mexické apod.

4.3. Dopravní služby

Základem pro CR je doprava, protože bez rychlé, kvalitní a bezpečné dopravy by nebylo možné dopravit velké počty osob z oblasti, kde se nacházejí účastníci CR (poptávka po CR) do oblasti, kde je koncentrovaná nabídka CR (regiony s přírodními, kulturně-historickými památkami, kongresovými prostory atd.). [37]

K nejdůležitějším způsobům dopravy patří níže specifikované druhy.

Železniční doprava v ČR je zajišťována zejména státním podnikem České dráhy. Po roce 2011 se na železničním koridoru na trase Praha – Pardubice – Olomouc – Ostrava objevují soukromí železniční dopravci (RegioJet, LEO Express). Podstatné je, že tento koridor není dotován státem a existuje zde konkurenční prostředí. Na některých regionálních tratích v pohraničích zajišťují dopravu převážně zahraniční dopravci, kteří využili možnost přihlášení se do výběrového řízení na zajištění přepravy na určité trati.

Výhody vlakové přepravy spočívají v relativní bezpečnosti, plynulosti a kapacitě. Zvláště na „konkurenčním“ koridoru můžeme vyzdvihnout komfort a nabídku kvalitních doplňkových služeb, protože každý soukromý dopravce má za cíl maximalizovat zisk, čehož dosáhne, pokud získá zákazníky, kterým poskytne odpovídající služby. K nevýhodám železniční dopravy patří vysoká cena, závislosti na nádražích a kolejové infrastruktuře a téměř žádná konkurence (výjimka uvedena výše).

K doplňkovým službám patří prodej jízdenek a místenek (vlaky Pendolino Českých drah a vlaky soukromých dopravců), informace o spojích, úschova a přeprava zavazadel, v některých vozech se nacházejí jídelny a lůžkové vozy, hojně využívaná je přeprava jízdních

kol atd. Soukromé železniční společnosti expandovaly na českou železnici s novými doplňkovými službami, jako je možnost internetového připojení, firemní intranet pro cestující, zkvalitnění občerstvovacích služeb a asistence stevardek.

Silniční doprava patří k nejvíce využívaným, protože má jisté výhody, především v relativní rychlosti přepravy, pružnosti a dostupnosti téměř veškerých lokalit. Existují dva základní způsoby, doprava autokarová (autobusy) a individuální (automobilová, motocyklová). [36]

Právě autokarová doprava zajišťuje pravidelnou dopravu (ČSAD, Student Agency). Oproti železnici je na silnici umožněna nepravidelná doprava, kterou zajišťují dopravní společnosti na základě smlouvy jiným subjektům, může se jednat o jednorázovou dopravu (poznávací zájezdy) a kyvadlovou dopravu (využívající cestovní kanceláře). [36]

Výhody silniční dopravy jsou závislé na charakteru počasí, protože za špatného počasí dochází ke zpomalování provozu. Další nevýhodou je hustota silničního provozu (zejména ve městech) a malá přepravní kapacita. Mínusem je i psychická a fyzická náročnost na řidiče, což má za důsledek velké množství dopravních nehod, čímž patří silniční doprava k nejnebezpečnějším typům dopravy. A v neposlední řadě není silniční doprava ekologická, protože značná část silničních dopravních prostředků vyžívá spalovací motory využívající jako palivo benzín nebo naftu. Ale v poslední době se objevují hybridní vozy na stlačený zemní plyn či elektřinu.

Letecká doprava patří k nejrychleji se rozvíjejícím druhům dopravy. Zajišťuje především přepravu většího počtu lidí na střední (od 1000 do 3000 km) a velké vzdálenosti (více než 3000 km). Většinou se používá, pokud přepravní doba pozemní dopravy je delší než tři hodiny. [36]

Výhody letecké dopravy jsou vidět zejména v bezpečnosti a rychlosti přepravy. Na druhou stranu k nevýhodám patří dlouhé čekání na odbavení (kromě letů v Schengenském prostoru), zpoždění letů a vysoká cena.

K letecké dopravě patří řada doplňkových služeb jako informace o spojení, rezervace a prodej letenek, úschova a přeprava zavazadel, transfery mezi budovou letiště a samotným letadlem, celní a pasové služby, občerstvení během letu, ubytovací služby v případě zpoždění letu, směnářské služby, bezcelní nákupní zóna atd.

Vývoj v letecké přepravě směřuje v poslední době k nízkonákladovým leteckým společnostem, které mají agresivní cenovou a obchodní politiku. Pro nízkonákladové lety jsou

typické různé ceny letenek (čím dříve koupeno, tím nižší cena), nerozlišují se třídy, občerstvení a přeprava zavazadel (mimo palubní) je zpoplatněno, prodej letenek elektronicky s možností platby platební kartou. [36]

Z hlediska CR jsou nejdůležitější tzv. charterové lety (nepravidelná přeprava), kdy letecká společnost uzavře smlouvu s cestovní kanceláří (zájezdy k moři, na hory atd.). Pravidelná přeprava založená na jízdním řádě je důležitá zejména k přepravě mezi velkými městy. [36]

Městskou hromadnou dopravu (dále jen MHD) zajišťuje především dopravní podnik patřící městu nebo soukromý dopravce. Čím větší je rozloha města a počet obyvatel, tím větší nároky na velikost (počet linek) MHD. Cílem je zlepšit dopravní obslužnost daného města pro zdejší obyvatele či návštěvníky a snížit rozsah individuální osobní dopravy.

V českých městech se využívá pro přepravu osob různých dopravních prostředků, nejrozšířenější jsou autobusy (s naftovým či hybridním pohonem), v některých městech používají trolejbusy či tramvaje (nejekologičtější druh dopravy), v Praze se využívá ještě podzemní dráha a železniční spoje.

Výhodou MHD je nízká cena jízdného pro cestující, ekologičnost, v případě metra a železnice rychlost. Nevýhodou jsou v některých případech méně časté intervaly mezi spoji, zejména v silniční dopravě existují různé překážky pro plynulost dopravy.

5. CESTOVNÍ RUCH A REGIONÁLNÍ ROZVOJ

5.1. Regionální členění

Klasifikace NUTS byla zavedena Eurostatem pro statistické potřeby a hodnocení úrovně regionů. Hlavním důvodem tohoto rozdělení je, aby jednotlivé regiony byly navzájem z ekonomického hlediska porovnatelné. V ČR vstoupila v platnost Klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS (tab. 2) v lednu 2000. Důležitou roli hrají tzv. regiony soudržnosti (obr. 5), které byly vytvořeny pro potřeby spojené s koordinací a realizací politiky hospodářské a sociální soudržnosti zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. V oblasti ČR je podstatné členění na kraje, které mají za úkol propagaci turistického potenciálu v zahraničí, vydávání reklamních tiskovin a prezentace na výstavách a veletrzích. [26]

Tabulka 1: Klasifikace územních statistických jednotek

NUTS 0	stát ČR
NUTS 1	území ČR
NUTS 2	regiony soudržnosti
NUTS 3	kraje
LAU 1	okresy
LAU 2	obce

Zdroj: Autor na základě [26]

Obrázek 5: Regiony soudržnosti (NUTS II) a kraje (NUTS III) v ČR

Zdroj: [2]

Klasifikace LAU byla vytvořena v roce 2008 (tab. 2) a nahrazuje původní NUTS 4 (dnes LAU 1) a NUTS 5 (dnes LAU 2) pro podchycení územních struktur regionálního charakteru a pro potřeby statistiky regionů v EU. Rozdíl mezi NUTS a LAU je dán vazbou na legislativní oporu, kdy NUTS je postaven na právním základě, ale LAU žádnou právní oporu nemá. [11]

Kraje ČR vznikly v roce 2001, podle klasifikace NUTS patří do kategorie NUTS III. Celkem vzniklo 14 krajů (obr. 5). Hlavním cílem bylo reformovat veřejnou správu, která do té doby byla členěna na okresy, jež byly v roce 2003 zrušeny a nahrazeny obcemi s rozšířenou působností. (Podrobnější popis Pardubického kraje a Královéhradeckého kraje je v příloze 6 a příloze 7)

Turistické regiony a oblasti v ČR byly vytvořeny v roce 1999 organizací CzechTourism a měly zlepšit propagaci daného regionu v zahraničí. Po vzniku krajů, které přebírají úlohu propagace ČR, ztrácí smysl regionů a oblastí, protože neakceptují administrativní uspořádání, nedisponují vlastními finančními prostředky a každý kraj má své vlastní strategie a peněžní prostředky pro zviditelnění v zahraničí a v rámci ČR. Turistické regiony a oblasti využívá ke svým aktivitám pouze CzechTourism. Turistický region (obr. 6) je území, pro který je charakteristický určitý druh CR, spojuje typické prvky pro dané území a odlišuje od ostatních regionů. Různorodé turistické regiony jsou dále rozděleny na menší a přirozené turistické oblasti (obr. 7), mající odlišný turistický potenciál a slouží pro rozvoj domácího CR. [26]

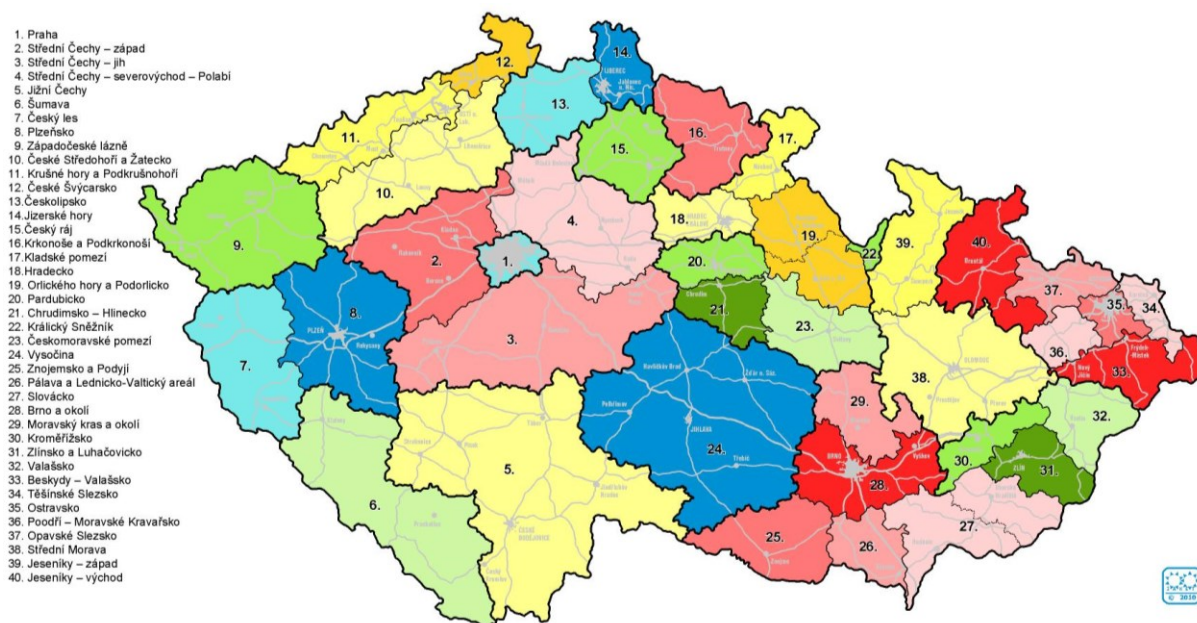
Obrázek 6: Turistické regiony České republiky

Zdroj: [5]

Mikroregion je obecně definován jako malé území, vymezené historickým vývojem nebo přírodním reliéfem, které je tvořeno správními obvody několika obcí, které se sdružily z vlastní iniciativy za účelem dosažení společného cíle. K hlavním cílům patří zvýšení atraktivity daného regionu pro turisty a získávání finančních prostředků z různých fondů. [36]

Obrázek 7: Turistické oblasti České republiky

Zdroj: [5]

Euroregion je dobrovolné nadnárodní sdružení pohraničních regionů ze dvou či více zemí, k jejichž hlavním cílům patří společný postup v oblasti dopravy (přeshraniční veřejná doprava), životního prostředí (přeshraniční národní parky, povodňové komise) a cestovního ruchu (kulturní, společenské a sportovní akce). [26]

5.2. Východočeský region

Práce je zaměřena na porovnání dvou okresů, které se nacházejí ve Východních Čechách. Jedná se o okres Pardubice, který patří do Pardubického kraje a okres Hradec Králové nacházející se v Královéhradeckém kraji. Tyto oba vybrané okresy jsou stručně popsány v následujících podkapitolách. Jelikož jsou tyto okresy součástí dvou krajů, které mají větší význam, jsou tyto kraje charakterizovány v příloze 6 (Pardubický kraj) a příloze 7 (Královéhradecký kraj).

5.2.1. Okres Pardubice

Okres Pardubice se nachází v severozápadní části Pardubického kraje v Polabské nížině. Jeho rozloha činí 880 km². Ačkoliv je v kraji nejmenším okresem, tak jeho hustota zalidnění 191 obyvatel na km² z něj dělá nejzalidněnější okres. Celkový počet obyvatel k 31. 12. 2011 byl 167 750. Administrativně je okres rozdělen na tři správní obvody obcí s rozšířenou působností a to Pardubice, Přelouč a Holic. K těmto městům ještě připadají obce Lázně Bohdaneč a Chvaletice jako správní obvod obcí s pověřeným obecním úřadem. [9]

Z geografického hlediska nemá okres příliš členitý povrch, kdy převážná část je tvořena úrodnou Polabskou nížinou, na jihozápadě se nacházejí výběžky Železných hor, kdy nejvyšší bod má 398 m. n. m. Celý okres protíná od severu k západu řeka Labe s přítoky Chrudimkou a Loučnou. V historii bylo na území okresu v okolí Lázní Bohdaneč vybudováno velké množství rybníků (např. Bohdanečský rybník), které jsou napájeny Opatovickým kanálem.

Velkou výhodou okresu je výhodná poloha z hlediska dopravního spojení. Železniční a letecká doprava v okrese má celostátní až mezinárodní význam. Prochází zde nejdůležitější železniční koridor (Praha – Ostrava/Brno). Nadregionální význam má trať Liberec – Hradec Králové – Pardubice – Chrudim – Havlíčkův Brod. V Pardubicích se nachází mezinárodní letiště s charterovými i pravidelnými lety. Z hlediska silniční dopravy je nejdůležitější spojnici dálnice D11 z Prahy do Hradce Králové s odbočkou do Opatovic nad Labem. V roce 2012 byla dokončena modernizace silnice I/37 mezi Pardubicemi a Hradcem Králové.

Pro CR je důležité pořádání sportovních akcí v Pardubicích (např. Velká Pardubická, Zlatá přilba, extraligový hokej). Kulturní scéna je zastoupena Východočeským divadlem a Komorní filharmonií. K významným historickým památkám lze zařadit historické jádro Pardubic (zámek Pardubice, Zelená brána), hrad Kunětická hora, lázeňský areál Lázně Bohdaneč, hřebčín Kladruby nad Labem. Z přírodních krás lze navštívit Bohdanečské rybníky a přírodu okolo řeky Labe, což je v hodné pro cykloturistiku a pěší turistiku

5.2.2. Okres Hradec Králové

Okres Hradec Králové se nachází v jihozápadní části Královéhradeckého kraje v Polabské nížině. K 31. 12. 2011 žilo na rozloze 892 km² celkem 162 820 obyvatel, což je z hlediska hustoty zalidnění 183 obyvatel na km². Administrativně je okres rozdělen na dva správní obvody obcí s rozšířenou působností (Hradec Králové a Nový Bydžov) a k tomu další čtyři správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Chlumec nad Cidlinou, Nechanice, Smiřice, Třebechovice pod Orebem). [8]

Povrch okresu tvoří mírně zvlněná pahorkatina na severu, která přehází do rovin Polabské nížiny na jihu. Páteřní řekou okresu je řeka Labe s přítoky Orlicí a Cidlinou. Oproti okresu Pardubice není v tomto okrese příliš mnoho rybníků.

Pro dopravu v okrese je důležitá dálnice D 11 z Prahy do Hradce Králové a silnice I/35 z Liberce přes Hradec Králové do Olomouce, v budoucnu by tuto silnici první třídy měla nahradit silnice pro motorová vozidla R 35, jejíž malá část je postavena od D11 do Opatovic nad Labem, kde se napojuje na silnici I/37, která je důležitou spojnici mezi okresy Hradec

Králové a Pardubice. Železniční síť tvoří především trať z Pardubic přes Hradec Králové do Liberce a trať z Prahy přes Chlumeck nad Cidlinou a Hradec Králové do Letohradu.

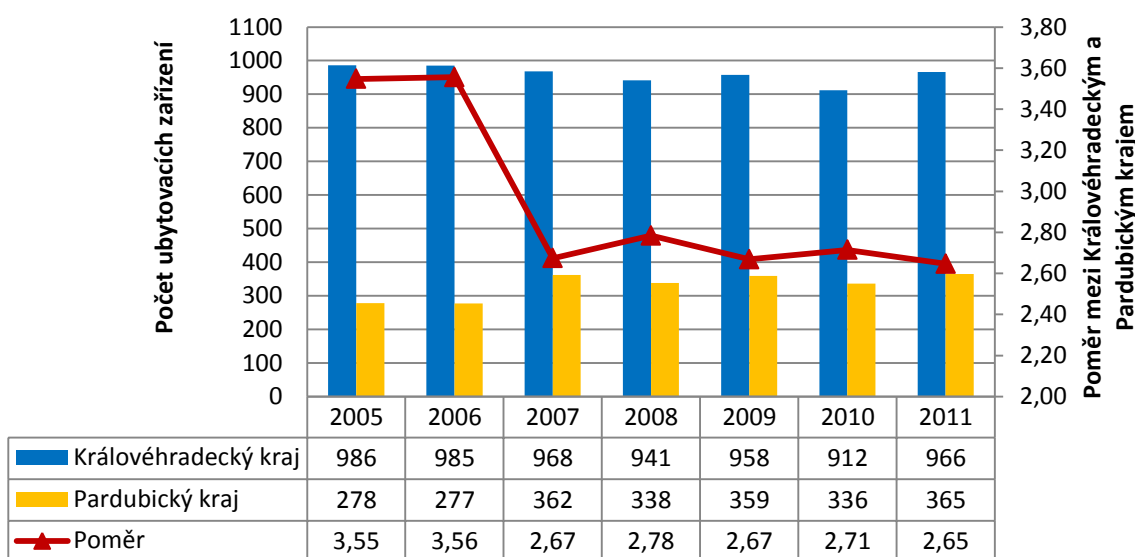
Okres má historickou tradici, především historické centrum města Hradce Králové (chrám sv. Ducha, Bílá věž). Dalšími důležitými historickými stavbami okresu jsou gotický zámek Hrádek u Nechanic a barokní zámek Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. Z kulturního života je významné Klicperovo divadlo v Hradci Králové

5.3. Statistické porovnání krajů z hlediska cestovního ruchu

Z hlediska statistického zjišťování, které se zabývá CR, lze porovnávat mezi kraji na základě údajů z ČSÚ několik ukazatelů, které se zaměřují na hromadná ubytovací zařízení a na domácí a výjezdový CR.

Kapacita hromadných ubytovacích zařízení zjišťuje podle metodiky ČSÚ počet hromadných ubytovacích zařízení - zařízení s minimálně pěti pokoji (graf 9), počet pokojů, počet lůžek a počet míst pro stany a karavany - minimální plocha pro stan je 30 m², pro obytný přívěs je 60 m². [10]

Graf 9: Počet hromadných ubytovacích zařízení a jejich poměr v letech 2005 – 2011

Zdroj: Autor na základě dat z ČSÚ, Tab. 1.1¹⁷

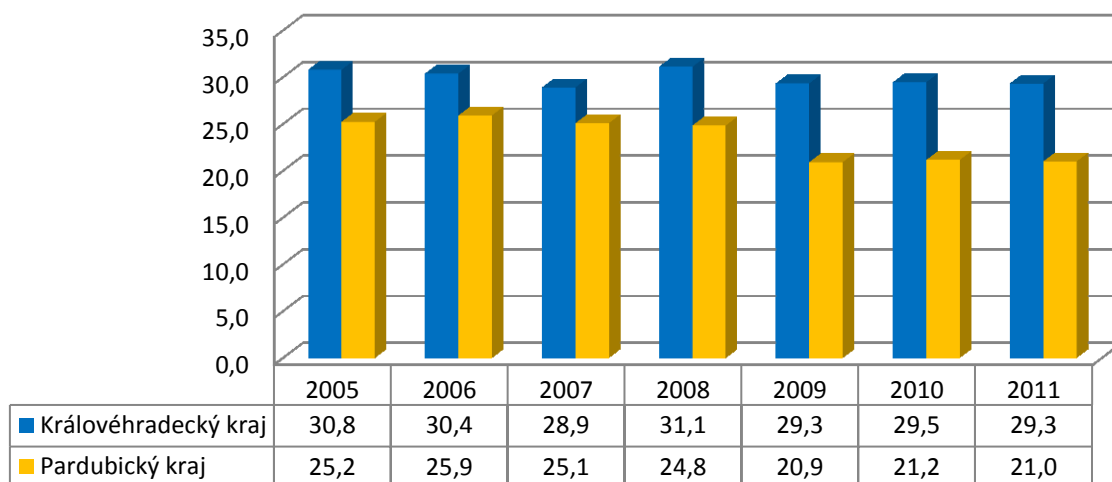
Výsledek u celkového počtu ubytovacích zařízení se dal předpokládat z důvodu, že v Královéhradeckém kraji je velké množství ubytovacích středisek v Krkonoších, z důvodu velké turistické významnosti, kterou Pardubický kraj nemůže zdaleka překonat. Dalším důvodem je také větší množství lázeňských měst v Královéhradeckém kraji.

¹⁷ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

Lepší porovnání obou krajů ukazuje poměr ubytovacích zařízení mezi Královéhradeckým a Pardubickým krajem. Dlouhodobý trend ukazuje, že se poměr mezi kraji snižuje z hodnoty 3,55 v roce 2005 až na hodnotu 2,65 v roce 2011. Největší propad nastal mezi léty 2006 a 2007. Od tohoto propadu se hodnoty pohybují okolo hodnoty 2,70.

Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních je další ukazatel, který se dá v rámci statistického porovnání využít. Metodika ČSÚ zmiňuje především možnost porovnání počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních, počet přenocování, čisté využití lůžek¹⁸ (graf 10) nebo využití pokojů¹⁹.

Graf 10: Čisté využití lůžek v letech 2005 – 2011 (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z ČSÚ, Tab. 2.6.1²⁰

I ukazatel čistého využití lůžek ukazuje, že Královéhradecký kraj má lepší obsazenost jednotlivých lůžek, než kraj Pardubický. Z celorepublikových dat ale vyplývá, že oba kraje mají podprůměrnou hodnotu čistého využití lůžek, protože průměrná hodnota pro celou ČR v letech 2005 až 2011 je 35,2 % čistého využití lůžek.

Konference v hromadných ubytovacích zařízeních je ukazatel, který analyzuje počet akcí (graf 11) a počet účastníků v jednotlivých krajích. V roce 2009 se změnila metodika ČSÚ pro výpočet těchto dvou ukazatelů, kdy do roku 2008 se započítávaly akce od 100 účastníků a od roku 2009 od 50 účastníků. [10]

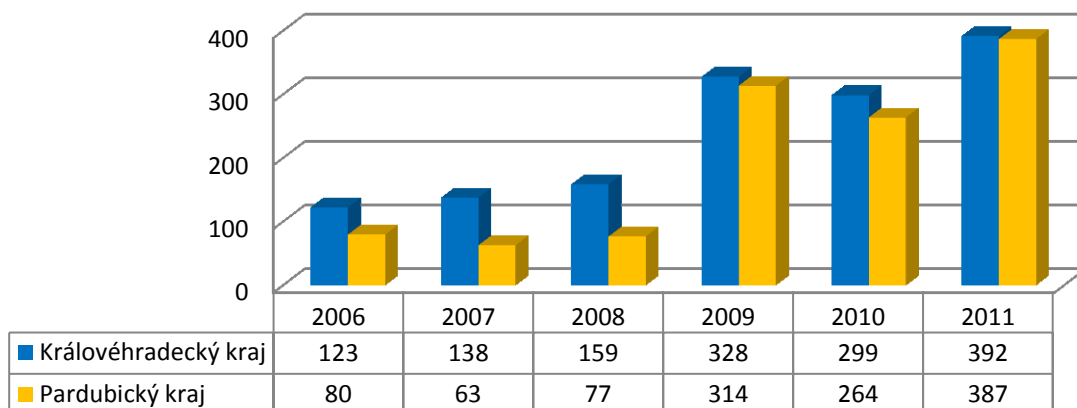
¹⁸ Čisté využití lůžek – podíl přenocování za sledované období a součinu průměrného počtu lůžek k dispozici s počtem provozních dnů, výsledná hodnota je upravena na procenta.

¹⁹ Využití pokojů – podíl počtu realizovaných pokojůdnů (počet obsazených pokojů za jednotlivé dny) a součinu průměrného počtu pokojů k dispozici s počtem provozních dnů, výsledek je uveden v procentech.

²⁰ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

Graf 11: Počet konferencí v hromadných ubytovacích zařízeních v letech 2006 – 2011

Zdroj: Autor na základě dat z ČSÚ, Tab. 3.1.2²¹

Na základě změněné metodiky ČSÚ je vidět, že Královéhradecký kraj je spíše zaměřen na větší kongresové akce (viz léta 2006 – 2008) a Pardubický kraj má ve svém portfoliu zahrnutu většinou kongresové akce s menší kapacitou (okolo 50 účastníků). Z výsledku pro rok 2011 je zřejmé, že oba kraje se dostávají na stejnou úroveň v počtu kongresových akcí. Ze statistického šetření ČSÚ pro první tři čtvrtletí roku 2012 je evidentní, že za celý rok 2012 bude poprvé v Pardubickém kraji (252 akcí) více kongresových akcí než v kraji Královéhradeckém (199 akcí), tento trend je zřejmý i z počtu účastníků jednotlivých akcí za první tři čtvrtletí roku 2012, kdy v Pardubickém kraji dosáhl počet účastníků hodnoty 24 183 a v Královéhradeckém kraji hodnoty 21 041.

²¹ http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

6. ANALÝZA VZORKU HOTELŮ

Záměrem této kapitoly je prostřednictvím poměrové finanční analýzy porovnat finanční pozitiva a negativa kongresové turistiky pro vybraná ubytovací zařízení v okresech Pardubice a Hradce Králové.

Druhá část je zaměřena na zmapování názorů provozovatelů ubytovacích subjektů na kongresovou turistiku.

Poslední část této kapitoly je zpracována se snahou zjistit, zda firmy v obou zmíněných okresech využívají pro své kongresové akce externí nebo interní prostory, v případě externích prostor navíc zjistit, zda jsou firmy spokojeny s jejich kvalitou a kapacitou.

6.1. Finanční situace vybraných ubytovacích zařízení

Ke zjištění finanční situace slouží především poměrová finanční analýza, která pracuje s poměrovými ukazateli představující podíl dvou absolutních ukazatelů. [20]

Cílem poměrové analýzy je prověřit hypotézu, že lepší finanční situace je u ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory, a to v okrese Hradec Králové, než ve stejných zařízeních v okrese Pardubice a v ubytovacích zařízeních bez vlastních kongresových prostor v obou okresech. Tato hypotéza vychází z dlouhodobého trendu počtu kongresových akcí v okrese Hradec Králové v minulosti.

Pro potvrzení či vyvrácení hypotézy jsou využity vybrané poměrové ukazatele, které jsou níže specifikovány. Pro výpočty jednotlivých ukazatelů jsou použity údaje z účetních výkazů vybraných právnických firem, které se zabývají ubytovací činností, některé i poskytováním kongresových prostor. Tyto výsledky jsou porovnány s odvětvovými průměry. Pro prezentaci výsledků je využito tabulek s barevnými škálami. Přesnější metodika je přiblížena v subkapitole 6.1.1. Hypotéza bude zamítnuta, pokud nastane situace, že více jak polovina vybraných ukazatelů nebude mít nejlepší výsledek.

K nejpoužívanějším ukazatelům poměrové analýzy patří ukazatelé likvidity, zadluženosti, aktivity, rentability a tržní hodnoty. Dalšími důležitými ukazateli pro zjištění finanční situace podniku jsou např. ukazatelé kapitálového krytí aktiv, ukazatelé přidané hodnoty, provozní páka, čistý pracovní kapitál nebo predikční modely finanční analýzy (Quick test, Altmanovo Z-skóre, model IN05). Poměrová analýza vychází z informací ze základních účetních výkazů (rozhaha, výkaz zisků a ztrát a cash flow).

K výzkumu v této práci je využito následujících ukazatelů:

- **Ukazatelé likvidity** – vyjadřují schopnost firmy uspokojit své závazky [20]. Důležité je hledat takovou likviditu, která na jednu stranu je důležitá z hlediska finanční rovnováhy (schopnost firmy dostát svým závazkům) a na druhou stranu zaručí dostatečné zhodnocení finančních prostředků (důležité pro vlastníky podniku, kvůli vysoké likviditě jsou finanční prostředky vázány v aktivech a nezhodnocují finanční prostředky, snižuje rentabilitu). [35] V práci jsou využity tři základní ukazatelé likvidity, jejichž výpočet je uveden v příloze 8:
  - Běžná likvidita (likvidita 3. stupně) – vypovídá o tom, zda má podnik více oběžných aktiv než krátkodobých závazků (ukazatel větší než 1) nebo naopak. U tohoto ukazatele existují určitá negativa, např. nepřihlíží ke struktuře oběžných aktiv (z hlediska likvidnosti) a krátkodobých závazků (z hlediska doby splatnosti). Platí zde, že kladně jsou hodnoceny hodnoty v rozmezí 1,5 - 2,5. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je lepší platební schopnost podniku. [35]
  - Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně) – vypovídá o tom, že podnik je schopen vyrovnat své závazky, aniž by musel prodat své zásoby. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím je výhodnější pro věřitele a méně výhodný pro akcionáře. Jestliže firma má nadměrné množství oběžných aktiv vázaných v pohotových prostředcích, vede to k neekonomickému využívání vložených prostředků do podniku a ovlivňuje celkovou výnosnost těchto prostředků. Doporučené hodnoty ukazatele jsou v rozmezí 1 – 1,5. [35]
  - Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně) – založena na nejlikvidnějších prostředcích rozvahy (hotovost v pokladně nebo na běžných účtech, krátkodobé cenné papíry nebo šeky). Doporučené hodnoty ukazatele jsou v rozmezí 0,2 – 0,5. Pokud jsou hodnoty ukazatele nižší než doporučené, nemusí to znamenat finanční problémy firmy, protože existují jisté nástroje, které rozvaha neviduje, např. kontokorenty. [35]
- **Ukazatelé zadluženosti** – měří rozsah, ve kterém podnik využívá k financování aktiv dluhu [20]. Porovnávají rozvahové položky, ze kterých zjistí, v jakém rozsahu jsou aktiva podniku financována cizími zdroji [35]. V této práci je využita pouze tzv. síla finanční páky, její výpočet je uveden v příloze 8:
  - Síla finanční páky – jedná se o míru zadluženosti vlastního kapitálu, který je zvětšen o 1, resp. o poměr celkového a vlastního kapitálu. Je to indikátor,

který říká, jak firma využívá ve svém finančním řízení tzv. finanční páku pro ovlivňování ROE. [22]

Finanční páka vychází z toho, že cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní (pákový efekt). Pokud je úroková míra nižší než ROA, působí finanční páka na ROE pozitivně. Další výhodou cizího kapitálu je efekt daňového štítu, protože úroky snižují daňový základ. Především finanční páka a také daňový štít zvyšují rentabilitu vlastního kapitálu (ROE). [22]

- **Ukazatelé kapitálového krytí aktiv** – sleduje vazby mezi dlouhodobými a krátkodobými aktivy a jejich zdroji krytí z časového hlediska. Ke zjištění kapitálového krytí se využívají dva následující ukazatele, jejichž výpočet je uveden v příloze 8:

- Ukazatel překapitalizování – umožňuje zjistit, zda firma má více dlouhodobého kapitálu než dlouhodobého majetku. Dlouhodobý kapitál tedy kryje i krátkodobý majetek, což je spojeno s větší nákladovostí kapitálu. [20]
- Ukazatel podkapitalizování – zjišťuje, zda firma má méně dlouhodobých zdrojů než dlouhodobého majetku. Méně dlouhodobého kapitálu může způsobit poruchy v chodu podniku. Často k němu dochází při velké expanzi firmy. [20]

- **Ukazatelé rentability** – ukazují kombinovaný vliv ostatních ukazatelů (likvidity, zadluženosti, aktivity) na čistý zisk podniku. [20]

Slouží ke zhodnocení celkové efektivnosti daného podniku a jsou nejdůležitější z ukazatelů pro akcionáře a potenciální investory. Samotná rentabilita je měřítkem, jak podnik je schopen vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Doporučené hodnoty těchto ukazatelů nelze jednoznačně stanovit, protože existují rozdíly v rámci jednotlivých odvětví. [35]

V této práci jsou využity tři následující ukazatelé rentability, jejichž výpočet se nachází v příloze 8:

- Rentabilita tržeb (ROS) – vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při určité úrovni tržeb tzn., kolik dokáže podnik vyprodukovat zisku na 1 Kč tržeb. Použitý vzorec (viz příloha 8) vyjadřuje ziskové rozpětí, které slouží k vyjádření ziskové marže, z toho důvodu je zde dosazen čistý zisk. Podstatou je, že pokud jsou hodnoty ukazatele nižší než odvětvový průměr, tak jsou ceny výrobků pravděpodobně nízké a náklady příliš vysoké.

Důležité je, že čím je vyšší rentabilita tržeb, tím je lepší situace v podniku z hlediska produkce toho podniku. [35]

- Rentabilita celkových aktiv (ROA) – vyjadřuje celkovou výnosnost kapitálu a neohlíží se na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti podniku financovány. Především hodnotí schopnost reprodukce kapitálu. Pro použitý EBIT je důležité, že vyjadřuje hodnotu výsledků bez ohledu na způsob financování a míru zdanění. [35]
- Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) – vyjadřuje výnosnost vlastního kapitálu podniku, který patří majiteli (majitelům) podniku. Pokud daný ukazatel roste, znamená to, že se zlepšuje hospodářský výsledek podniku, zmenšuje se podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu podniku nebo klesají úroky u cizího kapitálu. Pokud je hodnota ROE trvale nižší, než výnosnost cenných papírů garantovaných státem je podnik odsouzen k zániku (investoři nebudou chtít vkládat své prostředky). [35]

Ve výše zmíněných ukazatelích se objevují různé kategorie zisku, které lze vyčíst z výkazu zisků a ztrát. Existuje několik kategorií zisku, níže jsou zmíněny tři nejdůležitější kategorie.

- **EBIT** – jedná se o zisk před odečtením úroků a daní, který odpovídá výsledku hospodaření před zdaněním²² + nákladové úroky²³. Využívá se, pokud je nutné srovnání mezi firmami, protože každá firma má jinou výši úroků a daní, což by mohlo ovlivnit výsledek hospodaření.
- **EBT** – jedná se o zisk před zdaněním nebo ztrátu, což odpovídá výsledku hospodaření před zdaněním²². Jeho využití je žádoucí pro eliminaci rozdílů v míře efektivního zdanění podniku.
- **EAT** – jedná se o zisk po zdanění nebo ztrátu, což odpovídá výsledku hospodaření před zdaněním²² – daň z příjmu²⁴. Využívá se, pokud chceme zhodnotit „čisté“ hospodaření firmy.

---

²² výsledek hospodaření před zdaněním – řádek č. 61 ve výkazu zisku a ztrát zpracovaný podle stávající české vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

²³ nákladové úroky – řádek č. 43 ve výkazu zisku a ztrát zpracovaný podle stávající české vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

²⁴ daň z příjmu – upraveno podle českého zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů, daň z příjmu právnických osob (viz příloha 12)

6.1.1. Zkoumaný vzorek podniků a metodika

Výběrovým vzorkem pro zjištění finanční situace ubytovacích subjektů je celkem 8 právnických subjektů, z toho 4 z okresu Pardubice a 4 z okresu Hradec Králové, a z každého z těchto okresů jsou dva ubytovací subjekty, které využívají vlastní kongresové prostory, a které nemají k dispozici vlastní prostory pro kongresové akce.

Výsledky z vybraných ukazatelů jsou graficky znázorněny, popsány a porovnány s odvětvovými průměry a v čase v následujících odstavcích.

Veškeré údaje v tabulkách 3 až 10 vycházejí z tzv. odvětvových průměrů za odvětví ubytování, stravování a pohostinství, které jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu a z údajů vybraných právnických osob a jejich účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisků a ztrát), které jsou dostupné na internetových stránkách www.justice.cz. Přesnější definování zdrojů se nachází v přílohách 9 až 12 této práce, z nichž tabulky 3 až 10 vycházejí.

U vybraných ukazatelů likvidity autor stanovil při porovnávání odvětvových průměrů s doporučenými hodnotami barevné škály, která porovnává odvětvové průměry se střední hodnotou rozmezí doporučených hodnot pro daný typ likvidity. Čím tmavší zelená, tím více je odvětvový průměr nad doporučenou střední hodnotou. Čím tmavší červená, tím více je odvětvový průměr pod doporučenou střední hodnotou. Bílá barva vyjadřuje, že hodnota odvětvového průměru je blízko doporučené střední hodnoty (jedná se o přechod mezi červenými a zelenými hodnotami).

Pokud porovnáваме ukazatel likvidity u vybraných ubytovacích zařízení, které jsou rozčleněny na základě výše popsaného výběrového vzorku s odvětvovými průměry, tak autor stanovil směrodatnou odchylku od odvětvových průměrů za každý zkoumaný rok $\pm 0,1$ u okamžité a pohotovostní likvidity a $\pm 0,2$ u běžné likvidity, kdy vypočtené hodnoty jsou v tomto rozmezí zvýrazněny světle zelenou barvou, tyto hodnoty jsou téměř shodné s odvětvovými průměry. Hodnoty pod stanovenou mezí vyjadřují, že jsou horší než odvětvové průměry (světle červená barva) a hodnoty nad stanovenou mezí jsou lepší než odvětvové průměry (tmavě zelená barva).

Jak již bylo zmíněno výše, tak běžná likvidita (tab. 3) ukazuje poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky podniku.

První fáze analýzy běžné likvidity mezi obecně doporučenými hodnotami a odvětvovými průměry ukazuje, že z dlouhodobého hlediska jsou odvětvové průměry hluboko pod těmito

doporučenými hodnotami. Nejlepší hodnota byla dosažena v roce 2007 (nejsvětlejší barva) od tohoto roku se hodnoty běžné likvidity zhoršují, mírné oživení nastalo v roce 2011, zda se jedná o stabilní zlepšování, se ukáže v následujících letech. Nejhorší hodnoty bylo dosaženo v roce 2006 (nejtmavší červená barva), ačkoliv se jednalo o předkrizová léta (nástup finanční krize v roce 2008). I dlouhodobý průměr jednotlivých odvětvových průměrů je velice nízký oproti doporučeným hodnotám.

Tabulka 3: Běžná likvidita

BĚŽNÁ LIKVIDITA	<i>Roky</i>	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	<i>Odvětvové průměry</i>	0,40	1,30	0,86	0,62	0,52	0,54	0,71
	<i>Doporučené hodnoty</i>	1,5 - 2,5						
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice		0,11	0,21	0,41	0,21	0,16	0,42	0,25
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové		0,28	0,36	0,22	0,24	0,19	0,14	0,24
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice		0,59	1,50	2,12	3,65	3,03	2,53	2,24
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové		0,04	0,05	0,03	0,03	0,02	0,01	0,03

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 9

Pokud porovnááme ukazatel běžné likvidity u vybraných ubytovacích zařízení s odvětvovými průměry (druhá fáze), lze konstatovat, že většina hodnot je pod odvětvovými průměry. I celkové průměry daných ubytovacích zařízení jsou většinou hluboce pod celkovým průměrem odvětvových hodnot. Z celkového pohledu lze říci, že tato ubytovací zařízení mají z dlouhodobého hlediska více krátkodobých závazků, než oběžných aktiv, což nelze dlouhodobě udržet, protože doporučené hodnoty říkají, že by spíše mělo být více oběžných aktiv, a to až 2,5 krát, než krátkodobých závazků.

Nejlépe z toho srovnání vycházejí ubytovací zařízení, která neposkytují vlastní kongresové prostory v okrese Pardubice, kdy mají dlouhodobě hodnoty, jak nad odvětvovými průměry, tak i nad doporučenými hodnotami. Průměr hodnot za sledované období se pohybuje v doporučených hodnotách. Nejhorší postavení mají ubytovací zařízení, která neposkytují vlastní kongresové prostory v okrese Hradec Králové, kdy hodnoty za jednotlivá období jsou hluboko pod doporučenými hodnotami, tak i odvětvovými průměry. Zde lze říci, že tato ubytovací zařízení mají mnohokrát větší krátkodobé závazky, než oběžná aktiva, což nelze podle tohoto ukazatele likvidity dlouhodobě udržet.

Lepší porovnání nabídne ukazatel pohotové likvidity (tab. 4), který nezapočítává do oběžných aktiv zásoby, což je nejméně likvidní položka této části aktiv.

Tabulka 4: Pohotová likvidita

POHOTOVÁ LIKVIDITA	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	<i>Odvětvové průměry</i>	0,16	0,25	0,15	0,12	0,10	0,10	0,15
	<i>Doporučené hodnoty</i>	1 - 1,5						
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice	0,10	0,19	0,37	0,16	0,09	0,23	0,19	
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové	0,28	0,34	0,20	0,21	0,17	0,12	0,22	
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice	0,59	1,49	1,62	3,39	2,64	2,53	2,04	
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové	0,04	0,05	0,03	0,03	0,02	0,01	0,03	

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 9

Pohotová likvidita ukazuje, že i zde jsou odvětvové průměry daleko horší než doporučené hodnoty. Oproti běžné likviditě, kde je vidět mírné zlepšení v roce 2011, tak v případě pohotové likvidity jsou v tomto roce nejhorší výsledky za celé sledované období. Nejlepší výsledek, ač není příliš příznivý je opět v roce 2007, od té doby se výsledky mírně zhoršují. I dlouhodobý průměr je hluboce pod doporučenou hodnotou.

Když se porovná pohotová likvidita napříč výběrovým vzorkem, lze říci, že téměř veškeré hodnoty jsou nad odvětvovými průměry, je to vidět i na celkovém průměru jednotlivých výběrových vzorků. První výjimku opět tvoří ubytovací zařízení, která nenabízejí vlastní kongresové prostory v okrese Pardubice, kdy hodnoty jsou značně nad doporučenými hodnotami. Na ukazateli pohotové likvidity je vidět, že tato ubytovací zařízení mají velké množství krátkodobých pohledávek a finančních zdrojů (viz příloha 9) a malé množství zásob, což vyjasňuje vysoké hodnoty, jak u běžné, tak i pohotové likvidity. Druhou výjimku, ač na druhé straně hodnot, tvoří ubytovací zařízení, která nenabízejí kongresové prostory v okrese Hradec Králové. Jako u běžné likvidity, tak i u likvidity pohotové vykazují extrémně nízké hodnoty, které jsou dány velice nízkým podílem celkových oběžných aktiv, tak i jednotlivých složek těchto aktiv na krátkodobých závazcích (viz příloha 9).

Pokud se podíváme na ostatní části výběrového vzorku a porovnáme ukazatel běžné a pohotové likvidity, lze tvrdit, že oproti odvětvovým průměrům mají vybraná ubytovací zařízení výběrového vzorku menší podíl zásob na celkovém oběžném majetku. Autor vychází z toho, že hodnoty obou ukazatelů u výběrového vzorku nejsou tak rozdílné jako

u odvětvových průměrů. Ani celkově oběžná aktiva, jak bylo zmíněno výše, nejsou ve většině případů v doporučeném poměru vůči krátkodobým závazkům.

Posledním ukazatelem likvidity je likvidita okamžitá (tab. 5), která poměruje krátkodobé závazky s nejlíkvidnější částí oběžného majetku, tj. krátkodobým finančním majetkem (hotovost, bankovní účty).

Tabulka 5: Okamžitá likvidita

OKAMŽITÁ LIKVIDITA	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	<i>Odvětvové průměry</i>	0,16	0,25	0,10	0,12	0,10	0,10	0,14
	<i>Doporučené hodnoty</i>	0,2 - 0,5						
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice	0,02	0,08	0,19	-0,01	-0,01	0,04	0,05	
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové	0,02	0,21	0,08	0,13	0,08	0,05	0,09	
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice	0,29	0,38	0,54	0,78	1,26	0,82	0,68	
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 9

Tento ukazatel není opět výjimkou z pohledu porovnávání odvětvových průměrů s doporučenou hodnotou. Je zde trend, kdy od roku 2007 se odvětvový průměr, kdy byl v mezích doporučených hodnot, razantně snížil až na nejnižší hodnotu 0,10. I z hlediska celkového průměru je hodnota pod doporučenou minimální hodnotou 0,2.

Nejzvláštnější na výsledcích okamžité likvidity jsou hodnoty u ubytovacích zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice, které v letech 2009 a 2010 spadly až na hodnotu -0,01. Z toho lze usoudit, že krátkodobý finanční majetek byl ve ztrátě, což bylo pravděpodobně způsobeno povoleným debetem na bankovních účtech. Pokud nastane situace, že podnik musí splatit své krátkodobé závazky v době, kdy ukazatel okamžité likvidity ukazuje minusové hodnoty, musí podnik zaplatit buď novým úvěrem, nebo získat peníze prodejem ostatních částí oběžného majetku.

Jako předešlé ukazatele likvidity, tak i tento zdůrazňuje, že nejvyšší hodnoty, jak z poměru k doporučeným hodnotám, tak i z poměru k odvětvovým průměrům, vykazují ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice, kdy průměrná hodnota za sledované období je 0,68. Na jednu stranu tato hodnota je oproti ostatním výrazně lepší, na druhou

stranu firma shromažďuje velké množství krátkodobého finančního majetku (viz příloha 9), který by šel lépe investovat.

Pokud se zhodnotí výsledky ubytovacích zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové, které v předchozích ukazatelích likvidity vykazovaly nejkritičtější hodnoty, tak i zde se pohybují lehce nad nulou, což evidentně značí, že tato vybraná ubytovací zařízení mají extrémní množství krátkodobých závazků a minimální množství krátkodobého finančního majetku.

Závěrem lze konstatovat, že výsledky ukazatelů likvidity ukazují, že doporučené hodnoty jednotlivých likvidit nejsou v odvětví ubytování, stravování a pohostinství dodržovány. Tento trend, až na pár výjimek, vykazují i analyzovaná ubytovací zařízení v okresech Pardubice a Hradec Králové. Nejlepších hodnot ve všech ukazatelích likvidity vykazovala ubytovací zařízení bez vlastních kongresových prostor v okrese Pardubice, ač i extrémně vysoké hodnoty nejsou optimální. Na druhou stranu nejhorší hodnoty vykazovala ubytovací zařízení bez vlastních kongresových prostor v okrese Hradec Králové, která se pohybovala lehce nad hodnotou nula, toto je z dlouhodobého hlediska neudržitelné. Především hodnoty mínusové jsou alarmující z dlouhodobého hlediska. Pokud se jedná o předkrizová léta, jsou hodnoty, jak odvětvových průměrů, tak i analyzovaných ubytovacích zařízení lehce lepší než krizová až po krizová. Podle autora by předkrizové hodnoty měly spíše dosahovat hodnot okolo horní hranice doporučené hodnoty pro jednotlivé typy likvidity a v letech krizových by měly být maximálně na dolní hranici doporučených hodnot a v letech po krizových by se měly opět zlepšovat.

Dalším sledovaným ukazatelem je síla finanční páky (tab. 6), jejíž význam je popsán výše.

Tabulka 6: Síla finanční páky

SÍLA FINANČNÍ PÁKY	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	<i>Odvětvové průměry</i>	3,09	4,32	4,25	2,43	4,05	3,78	3,65
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice		-9,95	175,02	110,21	-44,49	-30,15	-25,06	29,26
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové		2,78	1,64	1,78	1,85	2,46	2,54	2,17
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice		2,24	1,48	1,63	1,31	1,42	1,57	1,61
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové		-6,32	-5,21	-4,63	-4,30	-4,21	-4,70	-4,90

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 10

Výsledné hodnoty jednotlivých výběrových vzorků jsou porovnány s odvětvovými průměry za jednotlivé roky. Odvětvové průměry za sledované období jsou z celkového pohledu stabilní. Výsledný průměr vyjadřuje, že pokud by mělo dojít v odvětví ubytování, stravování a pohostinství k rovnoměrnému financování vlastním a cizím kapitálem tzn., že síla finanční páky by se rovnala 2, musel by se zvýšit vlastní kapitál o 165 % $[(3,65 - 2) * 100]$.

Světle zelenou barvou jsou zvýrazněny výsledné hodnoty, které vykazují menší zadlužení než odvětvový průměr daného roku. Nejmenší zadlužení za celé sledované období i celkový průměr mají ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice. Pod hodnotami odvětvových průměrů jsou i ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové, které se nejvíce přibližují rovnoměrnému financování vlastním a cizím kapitálem.

Hodnoty, které dosahují hodnot větší než je odvětvový průměr, v tomto případě několikrát, jsou zvýrazněny světle růžovou barvou. V případě analyzovaných dat vycházejí hodnoty extrémně vysoké v letech 2007 a 2008 u ubytovacích zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice. Tyto vysoké hodnoty jsou způsobeny velice nízkým vlastním kapitálem (viz příloha 10) a velmi vysokým cizím kapitálem.

Z analýzy síly finanční paky u výběrového vzorku vyšlo najevo, že téměř polovina vypočtených hodnot se nachází v záporných číslech, což značí, že vlastní kapitál podniku je v mínusu a cizího kapitálu je více než celkových aktiv. Tyto extrémně nebezpečné hodnoty jsou vyznačeny tmavě růžovou barvou. Nejhorší situace je především u ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice, která vykazují velmi nízké až záporné hodnoty vlastního kapitálu (viz příloha 10), což je způsobené kumulovanou ztrátou z minulých let. Špatná je i situace v ubytovacích zařízeních bez vlastních kongresových prostor v okrese Hradec Králové, kdy průměrná hodnota za sledované období je -4,90.

Závěrem lze konstatovat, že ukazatel finanční páky, jako jeden z ukazatelů zadluženosti, ukázal, na základě celorepublikového průměru v odvětví ubytování, stravování a pohostinství, že firmy v tomto odvětví preferují spíše nižší vlastní kapitál a vyšší cizí kapitál. Výzkumem výběrového vzorku bylo zjištěno, že v okresech Pardubice a Hradec Králové existují tři odlišné možnosti využití cizího kapitálu, podle autora jsou neoptimálnější ty hodnoty pod odvětvovým průměrem (světle zelená), velmi nebezpečné jsou poslední dvě možnosti, kdy jedna možnost je založena na minimálním množství vlastního kapitálu (světle růžová) a druhá na záporném, pravděpodobně nejnebezpečnějším výsledkem finanční páky, množství vlastního kapitálu (tmavě růžová).

Předposledním ukazatelem je analyzování kapitálového krytí aktiv (tab. 7). Jak už bylo řečeno výše, tak relace mezi hodnotami dlouhodobého kapitálu a dlouhodobých aktiv pomáhá ke zjištění, zda je podnik podkapitalizován nebo překapitalizován.

Tabulka 7: Kapitálové krytí aktiv

KAPITALIZACE PODNIKU	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	Odvětvové průměry	0,59	1,04	0,94	0,78	0,79	0,75	0,82
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice		0,55	0,78	0,92	0,93	0,94	0,96	0,85
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové		0,78	0,80	0,86	0,83	0,74	0,73	0,79
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice		0,68	1,33	3,45	5,13	6,71	7,61	4,15
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové		-0,17	-0,13	-0,19	-0,22	-0,22	-0,20	-0,19

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 11

K prezentaci výše zmíněné relace autor použil barevné škály. Hodnoty jsou porovnávány s hodnotou 1, která odděluje podkapitalizaci od překapitalizace. Podle autora jsou hodnoty okolo 1 (bílé zvýraznění), hodnoty optimální. Čím větší podkapitalizace, tím tmavší červené zvýraznění. Na druhou stranu čím větší překapitalizace podniku, tím tmavší zelené zvýraznění.

Z pohledu odvětvových průměrů lze říci, že nejlepší hodnoty jsou v letech 2007 a 2008 od té doby, především vlivem finanční krize, se způsob financování podniku zhoršuje směrem k podkapitalizování. To vede k tomu, že firmy v odvětví ubytování, stravování a pohostinství více financují dlouhodobý majetek krátkodobým kapitálem. Nejhorší situace ale byla v předkrizovém roce 2006, kdy hodnota odvětvového průměru byla pouze ve výši 0,59, což značí, že firmy měly financováno 59 % dlouhodobého majetku dlouhodobým kapitálem a 41 % krátkodobým kapitálem.

Z analýzy výběrového vzorku vyšlo najevo, že nejlepší výsledky kapitálového krytí aktiv jsou hodnoty u ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice, kdy průměrná hodnota daného období 0,85 je o 0,03 body lepší než průměr odvětvového průměru stejného období. Stejně tak lze říci, že tato ubytovací zařízení zlepšují od roku 2006, kdy byl nejhorší výsledek, svoji kapitalizaci tzn., že se snižují rozdíly mezi dlouhodobým kapitálem a dlouhodobým majetkem (viz příloha 11). Na druhou stranu mají horší průměrné výsledky o 0,03 body vůči průměru odvětvových průměrů ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Hradec Králové, kdy jejich průměr je 0,79. Tento výsledek

v poměru vůči odvětvovým průměrům lze považovat také za dobrý. U těchto ubytovacích zařízení bylo dosaženo nejlepšího výsledku v roce 2008 a od té doby mírně klesá, tzn., že se otevírají nůžky mezi dlouhodobým kapitálem a dlouhodobým majetkem (viz příloha 11).

U výsledků výběrového vzorku je možné shlédnout i dva extrémní případy překapitalizace a podkapitalizace. Největší překapitalizaci mají ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice, u kterých byla nejlepší hodnota mezi léty 2006 a 2007, tato hodnota byla v průměru téměř rovna jedné. Od roku 2008 dochází u těchto ubytovacích subjektů k velkému nárůstu dlouhodobého kapitálu a rostoucí překapitalizaci umocňuje ještě klesající množství dlouhodobého majetku (viz příloha 11). Na konci sledovaného období byla hodnota překapitalizace taková, že dlouhodobý kapitál byl 7,61 krát větší než dlouhodobý majetek. Tato velikost vede k nevhodnému využívání dlouhodobého kapitálu a měl by se spíše snižovat. Druhým extrémem je stav s minusovými hodnotami dlouhodobého kapitálu (viz příloha 11), které jsou způsobeny kumulovanou ztrátou v minulých letech. Jedná se o ubytovací zařízení bez vlastních kongresových prostor v okrese Hradec Králové.

Výše uvedené výsledky lze konfrontovat s jednotlivými finančními strategiemi podniku. Prvním přístupem je přístup agresivní, který financuje stálá aktiva dlouhodobým kapitálem oběžný majetek kapitálem cizím krátkodobým. Tomuto přístupu se nejvíce přibližují v posledních letech právě ubytovací zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice. Druhým přístupem je přístup vyvážený, kdy podnik financuje dlouhodobým kapitálem nejen dlouhodobý majetek, ale i stálou část oběžných aktiv. Tento přístup je vidět u ubytovacích zařízení bez vlastních kongresových prostor v okrese Pardubice, u kterých vyvážený přístup přechází do přístupu konzervativního, který financuje dlouhodobým majetkem i větší část oběžných aktiv než přístup vyvážený.

Posledními ukazateli této analýzy jsou ukazatelé rentability. Prvním je ukazatel rentability tržeb – ROS (tab. 8), druhým je rentabilita celkových aktiv – ROA (tab. 9) a posledním je rentabilita vlastního kapitálu – ROE (tab. 10).

U ukazatelů rentability autor porovnává výsledky poměrové analýzy výběrového vzorku se směrodatnou odchylkou $\pm 0,1$ vůči odvětvovému průměru daného roku. Hodnoty, které jsou v rozmezí směrodatné odchylky od odvětvového průměru, jsou zvýrazněny světle zelenou barvou. Dále hodnoty, které jsou pod danou hladinou, jsou zvýrazněny světle červenou barvou, hodnoty nad danou hladinou jsou zvýrazněny tmavě zelenou barvou.

Pokud porovnáme odvětvové průměry u ukazatele ROS v čase, lze konstatovat, že po roce 2008, kdy vypukla finanční krize, došlo k hlubokému propadu tohoto ukazatele

v roce 2009, a to až do záporných čísel. Tento výsledek znamená, že z 1,- Kč tržeb firmy v odvětví vytvořily 0,10 Kč ztráty. Od roku 2009 se tato situace nijak dramaticky nezlepšila a i na konci sledovaného období byly hodnoty ROS v odvětví v minusových hodnotách.

Tabulka 8: Rentabilita tržeb (ROS)

ROS	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	Odvětvové průměry	0,05	0,08	0,11	-0,10	-0,03	-0,07	0,01
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice		-1,36	-0,19	-0,15	-0,12	-0,05	-0,03	-0,32
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové		0,11	0,05	-0,39	0,00	-0,61	-0,25	-0,18
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice		0,04	0,05	0,07	0,09	0,07	0,03	0,06
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové		0,04	-0,35	-0,11	-0,06	0,00	-0,12	-0,10

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 12

Nejhorší bilanci mají vybraná ubytovací zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice, které mají nejhorší výsledky v roce 2006, ještě v předkrizové době. Hodnota -1,36 říká, že za 1,- Kč tržeb tyto firmy vytvoří 1,36 Kč ztráty. Od té doby se situace zlepšuje, ale i tak je ukazatel ROS v minusových číslech, kdy průměrně tato zařízení jsou za sledované období na hodnotě -0,32. Při analýze ubytovacích zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové, lze dospět k závěru, že tuto skupinu zasáhla finanční krize nejhorším způsobem, kdy v roce 2008 ukazatel ROS spadl oproti minulému roku o 0,44 bodů a v roce 2010 oproti roku 2009 o 0,61 bodů.

Nejlepších hodnot dosahují opět vybraná ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice. Jejich nejlepší výsledek v roce 2009 je o 0,19 bodů lepší než odvětvový průměr daného roku. Výsledek značí, že tato ubytovací zařízení vytvoří z 1,- Kč tržeb 0,09 Kč zisku. Po nejméně úspěšném roce došlo k postupnému snižování až na hodnotu 0,03.

Závěrem lze konstatovat, že výsledky analýzy jednoznačně naznačují, že firmy v odvětví ubytování, stravování a pohostinství by se měly snažit snižovat své náklady, zachovat či zvyšovat své tržby a tím i své zisky, což bude mít pozitivní efekt na výsledek ukazatele ROS. Na základě analýzy lze také říci, že toto odvětví je v době krize spíše ztrátové (viz příloha 12).

V analýze ukazatele ROA je oproti ukazateli ROS vidět u odvětvových průměrů daleko větší propad mezi roky 2008 a 2009, kdy sektor byl nejvíce zasažen finanční krizí.

V roce 2008 firmy v odvětví generovaly z 1,- Kč celkových aktiv 10,04 Kč zisku před zdaněním a úroky (EBIT), o rok později to už byla ztráta 1,21 Kč. U tohoto ukazatele je vidět, že toto odvětví bylo zasaženo finanční krizí až v roce 2009 a v době vypuknutí krize mělo nejlepší výsledky ukazatele ROA. Od té doby se hodnoty zlepšují, ale i nadále se vyskytují záporná čísla.

Tabulka 9: Rentabilita celkových aktiv (ROA)

ROA	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	<i>Odvětvové průměry</i>	6,34	6,48	10,04	-1,21	-1,13	-0,09	3,41
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice		-0,17	-0,02	-0,03	-0,01	0,00	0,00	-0,04
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové		0,02	0,07	-0,08	0,00	-0,12	-0,05	-0,03
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice		0,29	0,43	0,46	0,30	0,20	0,07	0,29
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové		0,01	-0,04	-0,02	-0,01	0,00	-0,01	-0,01

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 12

Při pohledu na výsledky vybraných subjektů lze říci, že jde jednoduše odlišit od sebe hodnoty před krizí a po krizi. Hodnoty před krizí vykazovaly oproti odvětvovým průměrům velice nízké až záporné hodnoty, kdy u vybraných subjektů nekorespondovaly ani přibližně s průměry v odvětví. Na druhou stranu hodnoty po krizi jsou zase u všech hodnot lepší než odvětvové průměry. Toto lze vysvětlit pravděpodobně tím, že vybraná ubytovací zařízení byla v krizi už před finanční krizí a ta už je tolik nezasáhla a pokud ano, tak mírněji než celé odvětví.

Pokud se zaměříme na porovnání výsledků za jednotlivá léta u výběrového vzorku, lze konstatovat, že nejlepších hodnot opět dosahují ubytovací zařízení bez vlastních kongresových prostor v okrese Pardubice. Nejlepší výsledek byl v tom roce, kdy dosahovalo nejlepších výsledků celé odvětví, kdy u těchto ubytovacích zařízení dosahoval zisk z 1,- Kč celkových aktiv hodnoty 0,46 Kč. Vlivem finanční krize i zde došlo k poklesu hodnot ROA, ale je obdivuhodné, že nespadly do záporných čísel, protože mají kladný EBT a téměř žádné nákladové úroky. Ostatní subjekty zkoumaného vzorku jsou v záporných číslech, kdy vlivem velkého objemu celkových aktiv a nízkého až záporného EBITu (viz příloha 12) se pohybují v průměru za roky 2006 – 2011 v hodnotách od -0,04 do -0,01.

Posledním ze zkoumaných ukazatelů rentability je ROE, kde se poměruje čistý zisk a vlastní kapitál.

Tabulka 10: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

ROE	Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
	Odvětvové průměry	10,24	14,60	21,10	-17,16	-3,18	-9,17	2,74
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice		1,71	-5,56	-4,61	1,41	0,36	0,21	-1,08
Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové		0,01	0,07	-0,15	0,00	-0,31	-0,15	-0,09
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice		0,48	0,48	0,59	0,31	0,23	0,09	0,36
Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové		-0,04	0,20	0,09	0,03	0,00	0,05	0,06

Zdroj: Autor na základě údajů z přílohy 12

U tohoto pohledu na rentabilitu je u odvětvových průměrů nejzřetelnější propad mezi roky 2008 a 2009, kdy se změnil o 38,26 bodů. Tzn., že firmy v oboru vygenerovaly v roce 2008 z 1,- Kč vlastního kapitálu 21,10 Kč zisku, v roce 2009 to už byla ztráta ve výši 17,16 Kč. Po výrazném zlepšení v roce 2010 došlo v následujícím roce opět ke zhoršení situace.

Nevýhoda analýzy ROE je v tom, že může nastat situace, kdy vlastní kapitál i čistý zisk je v záporných číslech (viz příloha 12), to je způsobeno především nakumulovanou ztrátou z minulých let, která převyšuje kladné položky vlastního kapitálu. Proto by se měla výše ROE poměřovat dlouhodobě z výnosu bezrizikové investice (např. státní cenné papíry), protože investor bude požadovat takovou hodnotu ROE, která mu zaručí právě bezriziková investice. Tato situace nastala především u vybraných ubytovacích zařízení s kongresovými zařízeními v okrese Pardubice a bez těchto prostor v okrese Hradec Králové (tmavě červená barva), proto výsledek ukazatele ROE u těchto případů je zkreslený a z hlubšího pohledu není situace z dlouhodobého hlediska pozitivní.

Výsledky analýzy ukazatele ROE jsou téměř shodné s ukazatelem ROA, kdy v předkrizových dobách jsou zanalyzované údaje výběrového vzorku vůči dobrým odvětvovým průměrům velice nízké a v době krize nemají takový propad.

Jako u všech předchozích zkoumaných ukazatelů mají nejlepší výsledky opět ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice, které mají nejlepší hodnoty z celého výběrového vzorku, kdy v roce 2008 vygenerovaly z 1,- Kč vlastního kapitálu 0,59 Kč zisku. Od té doby se situace zhoršuje, důvodem je zvyšující se vlastní kapitál a snižující se čistý zisk (viz příloha 12).

Ukazatel ROE je posledním ukazatelem poměrové analýzy a lze konstatovat, že ve většině případů měl nejlepší výsledky rentability vzorek ubytovacích zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice. Pokud se podíváme z celkového pohledu na zhodnocení odvětvovými průměry, lze říci, že na základě porovnání je vidět, že firmy v odvětví nemají v současné době lehkou situaci a pro další léta by se situace měla co nejrychleji zlepšit, protože špatný trend současného vývoje není z dlouhodobého hlediska udržitelný.

Závěr této kapitoly je určen pro shrnutí výsledků poměrové finanční analýzy. Výsledkem této verifikace je, že hypotéza o lepší finanční situaci v ubytovacích zařízeních s vlastními kongresovými prostory v okrese Hradec Králové oproti ubytovacím zařízením s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice a ubytovacím zařízením bez kongresových prostor v obou okresech je zamítnuta. Důvodem je, že u všech zkoumaných ukazatelů likvidity (tab. 3, tab. 4 a tab. 5) nejsou výsledky v obecně doporučených hodnotách. Podle specifikované metodiky nemá analyzovaný vzorek nejlepší výsledky vůči odvětvovým průměrům, ač jim je blízko (tab. 4 a tab. 5). Nejlepších výsledků v oblasti likvidity dosahují ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice. Při analýze síly finanční páky (tab. 6) lze konstatovat, že menší zadlužení mají ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice než s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové. Na druhou stranu z hlediska vyrovnaného financování podniku vlastním a cizím kapitálem lze říci, že k vyrovnanému financování mají nejbližší ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové. V neprospěch hypotézy mluví i ukazatel kapitálového krytí aktiv (tab. 7), kde nejlepších výsledků zde dosahují ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice. V analýze ukazatelů rentability vyšlo najevo, že výsledky ROS (tab. 8), ROA (tab. 9) a ROE (tab. 10) pro ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové se nacházejí z dlouhodobého hlediska v minusových číslech. Jako jediným se i v době krize podařilo mít kladné výsledky ukazatelů rentability i v pokrizových letech ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice, které mají celkově nejlepší finanční situaci.

6.2. Ubytovací zařízení vs. kongresové prostory

Tato část analýzy výběrového vzorku hotelů je zaměřena na zjištění toho, zda ubytovací zařízení v okrese Pardubice a Hradec Králové mají své vlastní prostory pro konání kongresových akcí nebo spolupracují s kongresovými prostory mimo jejich ubytovací zařízení. Tato analýza vychází z dotazníkového šetření (viz příloha 13), kterým bylo osloveno

e-mailem celkem 68 ubytovacích zařízení (viz příloha 14), z toho 34 z okresu Pardubice a 34 z okresu Hradec Králové.

Cílem dotazníkového šetření věnovanému ubytovacím zařízením v okrese Pardubice a Hradec Králové je prověřit hypotézu, že významnější kongresová oblast je v okrese Hradec Králové než v okrese Pardubice.

Tato hypotéza bude přijata, pokud v okrese Hradec Králové budou minimálně tři následující body hypotézy vyhodnoceny kladně:

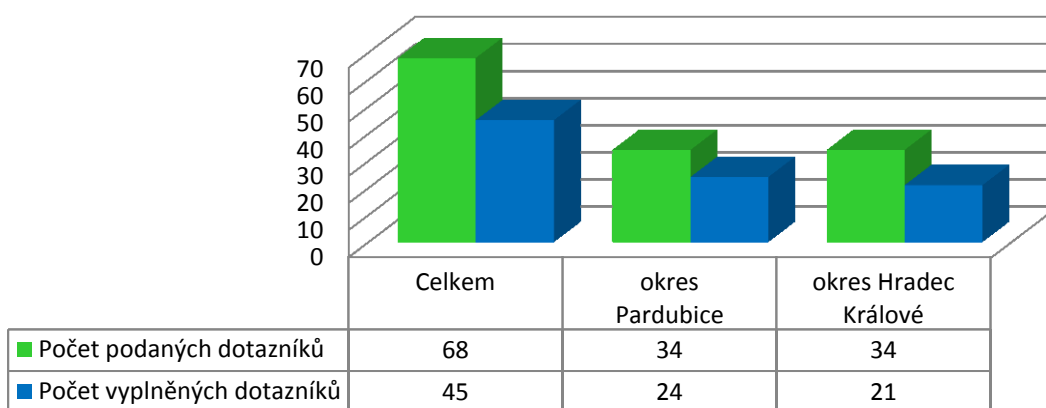
- větší počet ubytovacích zařízení, která mají vlastní kongresové prostory,
- více kongresových sálů v ubytovacích zařízeních,
- vyšší využitelnost celkové kapacity kongresových prostor,
- lepší obsazenost kongresovými turisty v ubytovacích zařízeních, která nemají své vlastní kongresové prostory, ale spolupracují s jinými.

Vybranou metodou pro prověření uvedené hypotézy je dotazníkové šetření a následná analýza výsledků pomocí grafického znázornění a popsání jednotlivých částí dotazníkového šetření, jehož komplexní výsledky se nacházejí v příloze 15.

6.2.1. Výsledky dotazníkového šetření

Jak je vidět na grafu 12, oslovená ubytovací zařízení vyplnila celkem 45 dotazníků (66,18 %). Je patrné, že větší návratnost vyplněných dotazníků byla z okresu Pardubice (70,59 %), z okresu Hradec Králové to bylo o pár dotazníků méně (61,76 %).

Graf 12: Počet podaných a vyplněných dotazníků (v kusech)

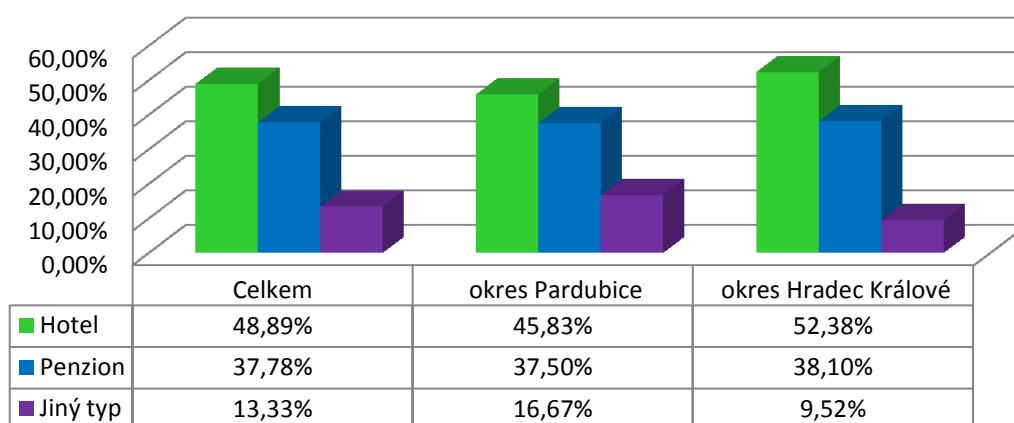
Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

Ubytovací zařízení podle typu daného ubytovacího zařízení vyjadřuje graf 13, který ukazuje procentuální výskyt hotelů, penzionů, jak celkově, tak i za vybrané okresy.

Pod sloupcem s názvem „Jiný typ“ se skrývají ostatní typy ubytovacích zařízení (motel, hostel, apartment hotel), která jsou zastoupena v minimálním množství a samostatně by se hodnoty v grafickém znázornění těchto zařízení pohybovaly kolem 1 %. Výsledky za tyto ostatní typy ubytovacích zařízení jsou zobrazeny v příloze 15.

Největší zastoupení ze všech typů ubytovacích zařízení mají hotely a penziony. Největší množství hotelů se nachází v okrese Hradec Králové (52,38 %). V Pardubickém okrese je tato hodnota menší téměř o 7 %. Druhé největší zastoupení mají penziony, kde jsou menší rozdíly, jejichž zastoupení v obou regionech se pohybuje okolo 38 %. Jiné typy ubytovacích zařízení jsou nejvíce v okrese Pardubice (16,67 %), v okrese Hradec Králové nedosahují ani 10 %.

Graf 13: Ubytovací zařízení podle jejich typu (v %)

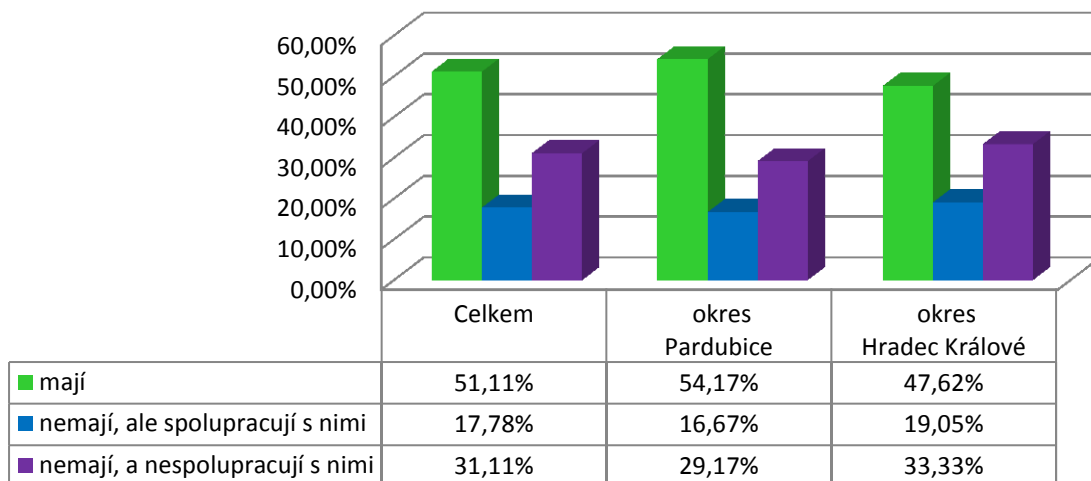
Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

Další část dotazníkového šetření je zaměřena na zjištění toho, zda ubytovací zařízení jsou zapojena do nového přidělování certifikovaných hvězdiček společnosti Hotelstars Union (viz kapitola 4.1) a kolika těmito hvězdičkami disponují. Šokujícím zjištěním bylo, že 97,78 % ubytovacích zařízení vůbec tohoto systému nevyužívá, v okrese Pardubice nebylo certifikováno dokonce 100 % ubytovacích zařízení - respondentů. Podle autora by tento projekt byl smysluplný, kdyby tato certifikace byla pro ubytovací zařízení povinná. Vycházelo by se podle určitých kritérií, podle kterých by se certifikované hvězdičky přidělovaly.

Graf 14 ukazuje, že ubytovacích zařízení s kongresovými prostory je okolo 50 % v obou regionech. Větší množství jich je v okrese Pardubice než v okrese Hradec Králové. Tento rozdíl není veliký, ale existuje, a to o 6,55 %. Druhým největším tvrzením z dotazníkového šetření bylo, že v obou regionech je 31,11 % ubytovacích zařízení, která nespolupracují

s jinými kongresovými prostory. Mírně větší procento nespolupráce je evidováno v okrese Hradec Králové. V obou regionech je 17,78 % ubytovacích zařízení, která spolupracují s jinými kongresovými prostory. V okrese Hradec Králové tato skupina ubytovacích zařízení dosahuje téměř 20 %. Pro 31,11 % ubytovacích zařízení není kongresová turistika významná, protože nemají vlastní kongresové prostory a ani nespolupracují s jinými.

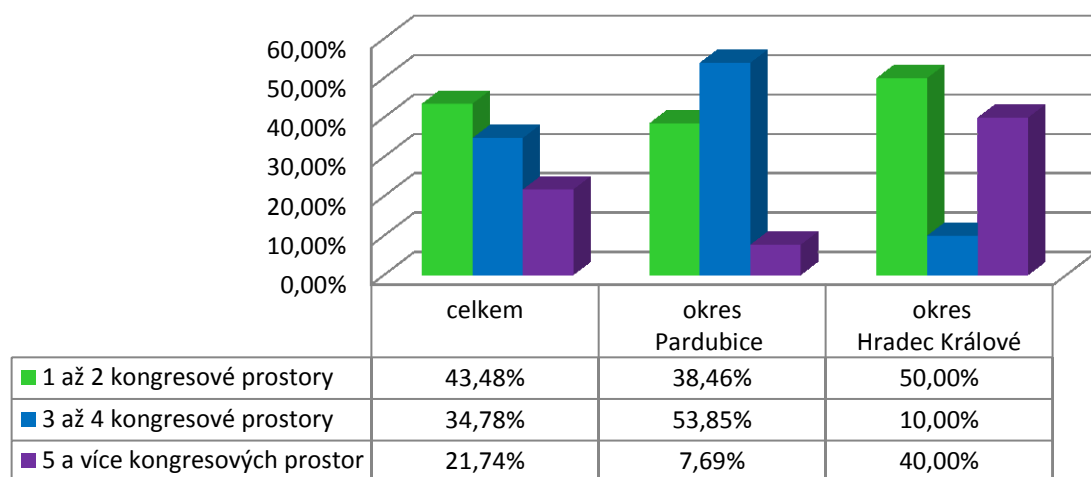
Graf 14: Ubytovací zařízení podle vlastnictví kongresových prostor (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

Následující čtyři grafy (graf 15, graf 16, graf 17 a graf 18) jsou zaměřeny na ubytovací zařízení, která mají své vlastní kongresové prostory.

Graf 15: Ubytovací zařízení podle počtu kongresových prostor (v %)

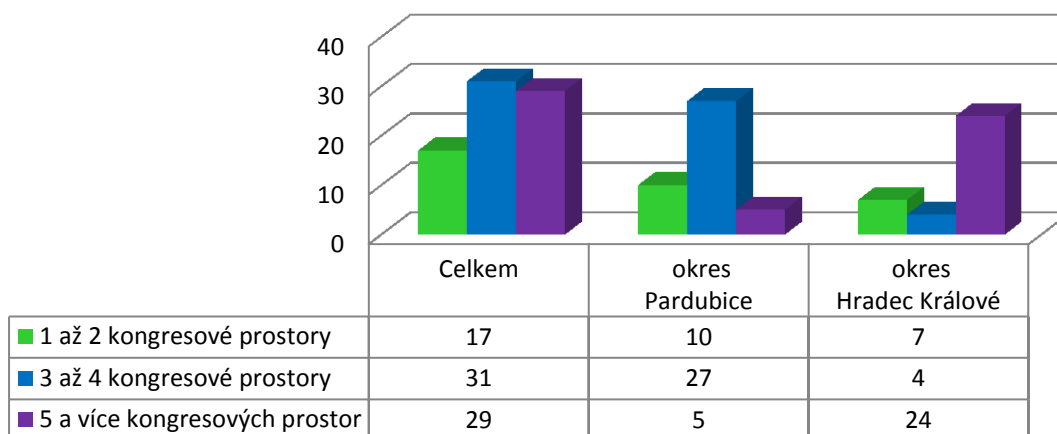
Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

Prvním grafem zaměřeným na tuto skupinu ubytovacích zařízení je graf 15, který ukazuje procentuální množství ubytovacích zařízení podle počtu kongresových prostor. Největší

množství ubytovacích zařízení, a to 43,48 % v obou regionech, má mezi jedním a dvěma kongresovými prostory, v okrese Hradec Králové dosahuje tohoto množství kongresových prostor až 50 % všech ubytovacích zařízení. Naopak v okrese Pardubice je nejvíce ubytovacích prostor, které mají tři až čtyři kongresové prostory (53,85 %), ta v okrese Hradec Králové dosahují pouze 10 %. To, že v okrese Hradec Králové je minimum ubytovacích zařízení s třemi až čtyřmi kongresovými prostory, je pravděpodobně zapříčiněno tím, že 40 % ubytovacích zařízení nabízí pět a více kongresových prostor, kterých v okrese Pardubice není ani 10 %.

Následující graf 16 je podobný graf 15. Rozdíl je takový, že v grafu 15 je znázorněno procentuální množství ubytovacích zařízení podle počtu kongresových prostor, v grafu 16 se jedná o celkové počty kongresových prostor podle počtu kongresových prostor v ubytovacích zařízeních.

Graf 16: Počet kongresových prostor podle počtu kongresových prostor v ubytovacích zařízeních (v kusech)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

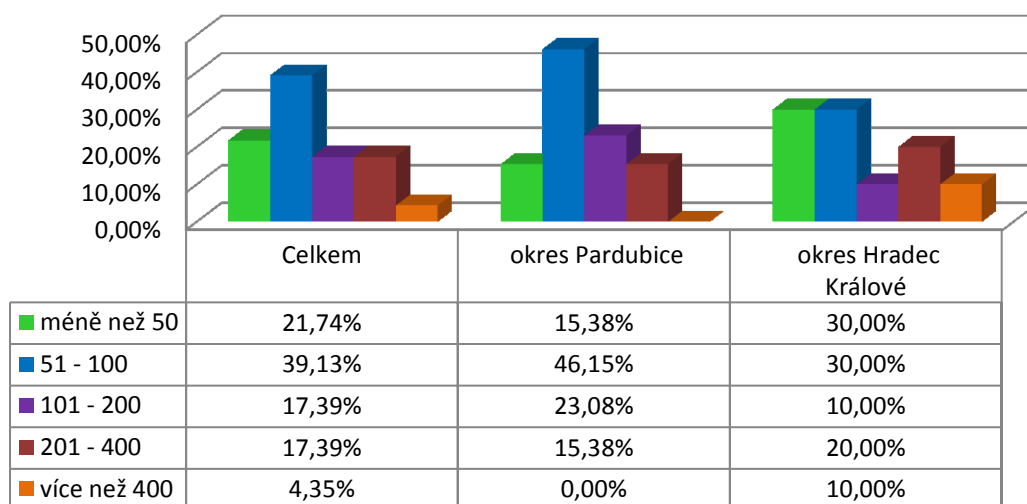
Největší celkový počet kongresových prostor je v ubytovacích zařízeních s třemi a více kongresovými prostory. Ubytovací zařízení v okrese Pardubice mají největší celkový počet kongresových prostor v ubytovacích zařízeních s třemi a čtyřmi kongresovými prostory, jejichž celkový počet je 27. Naproti tomu v okrese Hradec Králové je největší celkové množství kongresových prostor u ubytovacích zařízení s více než pěti kongresovými prostory, jejichž celkový počet je 24.

Pokud porovnáme graf 15 a graf 16, lze konstatovat, že ta ubytovací zařízení, která mají největší počet kongresových prostor v rozmezí jeden až dva kongresové prostory, mají

v celkovém součtu poloviční celkové množství kongresových prostor, než ta ubytovací zařízení mající 5 a více kongresových prostor.

Ubytovací zařízení podle maximální obsazenosti největšího kongresového prostoru při divadelním uspořádání zobrazuje graf 17.

Graf 17: Ubytovací zařízení podle maximální obsazenosti největšího kongresového prostoru při divadelním uspořádání (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

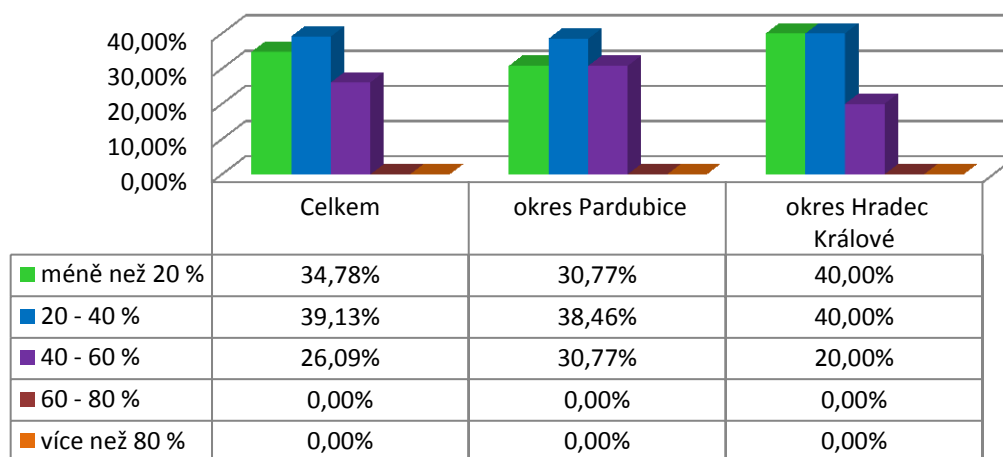
Ve sledovaných okresech jsou nejvíce zastoupeny kongresové prostory, které jsou v daném ubytovacím zařízení největší a mají při divadelním uspořádání 51 – 100 míst. Nejvíce jsou tyto kongresové prostory zastoupeny v Pardubickém okrese, kde jejich podíl činí 46,15 %. V okrese Hradec Králové mají zastoupení 30 % stejně jako kongresové prostory do 50 míst, kterých je v okrese Pardubice o polovinu méně než v okrese Hradec Králové. Naopak v okrese Pardubice je o polovinu více, než v okrese Hradec Králové, kongresových prostor ve vybraných ubytovacích zařízení, která mají 101 – 200 míst. Kongresových prostor s obsazeností 201 – 400 míst je nejvíce v okrese Hradec Králové (20 %) a s obsazeností více než 400 míst (10 %), z těch největších kongresových sálů v okrese Pardubice nejsou v ubytovacích zařízeních k dispozici žádná.

Graf 18 je zaměřen na ubytovací zařízení s vlastními kongresovými prostory a ukazuje ubytovací zařízení podle využitelnosti celkové kapacity kongresových prostor za rok.

Nastala zde celkem překvapivá situace, protože méně jak 20 % jsou využity kongresové prostory u téměř 40 % kongresových prostor v ubytovacích zařízeních. V okrese Pardubice i Hradec Králové jsou veškeré kongresové prostory využity maximálně z 60 %. Lze tedy

konstatovat, že lepší hodnoty využitelnosti mají ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice.

Graf 18: Ubytovací zařízení podle využitelnosti celkové kapacity kongresových prostor

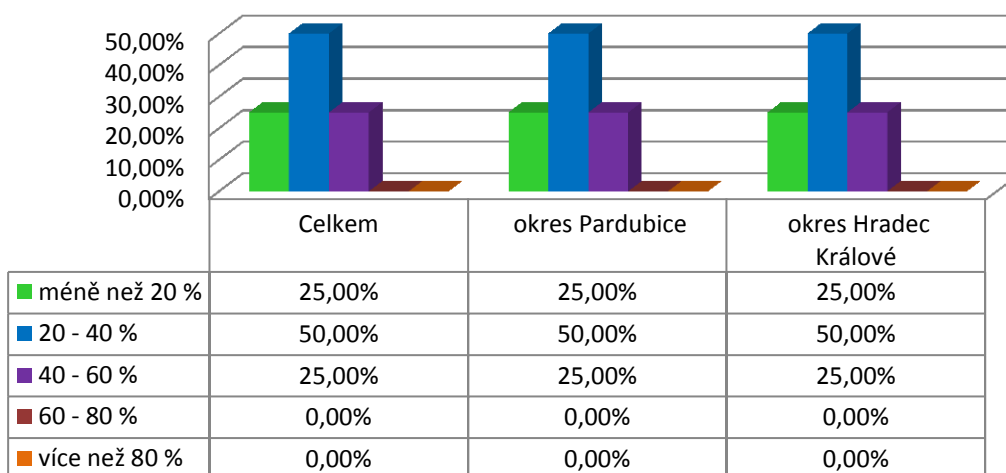

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

Poslední dva grafy (graf 19 a graf 20) jsou zaměřeny na ubytovací zařízení, která nemají vlastní kongresové prostory, ale spolupracují s jinými kongresovými prostory. Jak je vidět v grafu 14, tak těchto ubytovacích zařízení je celkem 17,78 %.

Graf 19 je zaměřen na ubytovací zařízení podle obsazenosti kongresovými turisty. Jak je v grafu vidět, tak hodnoty obsazenosti jsou v obou okresech max. do 60 %. Největší obsazenost ubytovacích zařízení kongresovými turisty je 20 – 40 %, a to u 50 % ubytovacích zařízení. Více jak 60 % obsazenost není evidována u žádného ubytovacího zařízení.

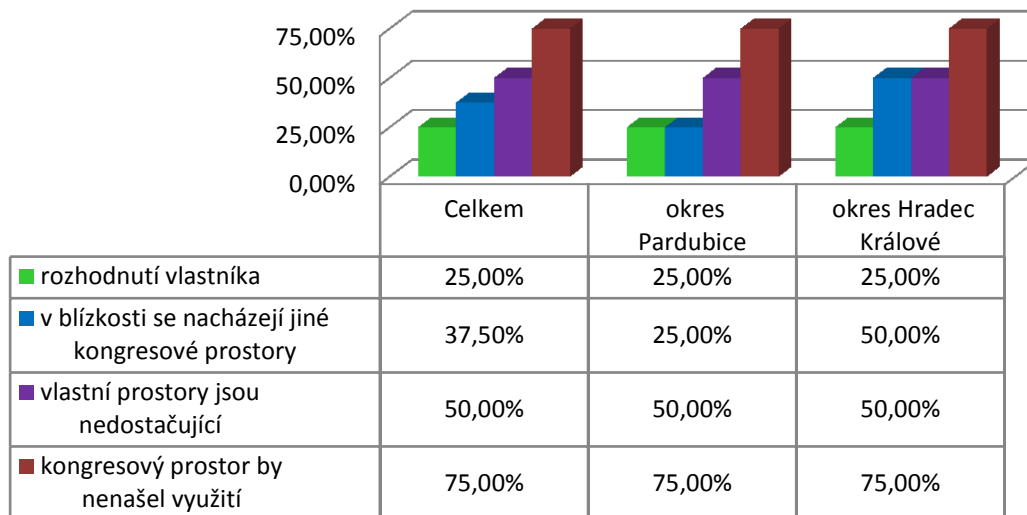
Graf 19: Ubytovací zařízení podle obsazenosti kongresovými turisty (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

Graf 20 je zaměřen na zjištění názorů, proč tato ubytovací zařízení neposkytují vlastní kongresové prostory. Pro lepší prezentaci jsou v grafu uvedeny pouze ty možnosti, které byly alespoň jedenkrát zvoleny v některém regionu, komplexní výsledky jsou v příloze 15.

Graf 20: Ubytovací zařízení podle důvodu neposkytování kongresových prostor (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 15

V grafu 20 se oba regiony téměř ve všem shodly. Největší množství ubytovacích zařízení uvedlo, že kongresové prostory nenabízí z důvodu jeho nevyužití, to uvedlo 75 % dotázaných. Přesně 50 % respondentů uvedlo, že pro nabídku kongresových prostor nemají dostatečné prostory. Neposkytování kongresových prostor rozhodnutím vlastníka byl důvod u 25 % ubytovacích zařízení. Jediný rozdíl mezi oběma okresy byl u důvodu, že v blízkosti se nacházejí jiné kongresové prostory, v okrese Pardubice 25 % a v okrese Hradec Králové 50 %, což je dáno tím, že v okrese Pardubice není tak velké množství kongresových prostor jako v okrese Hradec Králové.

Závěr této kapitoly je určen ke zhodnocení dotazníkového šetření, kterým bylo zjištěno, že v okrese Hradec Králové není větší množství ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory než v okrese Pardubice (graf 14). V případě množství kongresových sálů je jich více v okrese Pardubice než v okrese Hradec Králové (graf 16). Z hlediska využitelnosti celkové kapacity kongresových prostor lze konstatovat, že rozdíl mezi oběma okresy je minimální (graf 18). Všechna ubytovací zařízení mají obsazenost maximálně 60 %. Pokud se zjistí, jaká je obsazenost do 40 %, lze jednoznačně říci, že lepší využitelnost je v okrese Pardubice (graf 18). Poslední část sledované hypotézy je v obou okresech stejná (graf 19). Z hodnocení vyplývá, že výše uvedená hypotéza je zamítnuta, a že významnější kongresová oblast v současnosti je v okrese Pardubice.

6.3. Regionální firmy a jejich vztah ke kongresové turistice

Tato část je zaměřena na zjištění toho, zda firmy v okresech Pardubice a Hradec Králové zajišťují pro své zaměstnance kongresové akce, jako jsou kongresy, konference, semináře a přednášky nebo školicí kurzy, a zda k tomu využívají externí nebo interní prostory. Toto šetření bylo provedeno na základě dotazníku (příloha 16), kterým bylo e-mailem osloveno celkem 150 firem (příloha 17).

Cílem dotazníkového šetření zaměřeného na firmy sídlících v okrese Pardubice a Hradec Králové je prověřit hypotézu, zda využívají ve větší míře externí kongresové prostory pro vlastní kongresové akce pořádané pro své zaměstnance.

Hypotéza bude přijata, pokud z dotazníkového šetření vyplyne, že firmy v obou regionech:

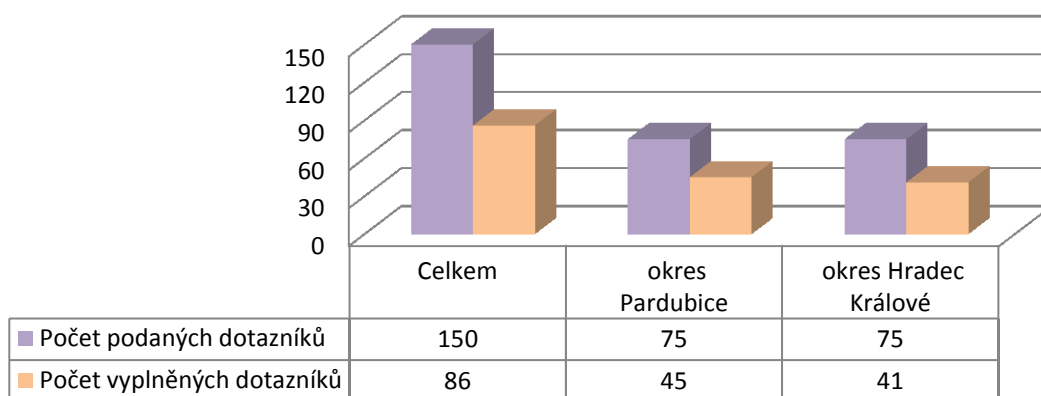
- pořádají kongresové akce a využívají k tomu externí kongresové prostory,
- jsou spokojeny s nabídkou externích kongresových prostor a s jejich kvalitou.

Pro ověření platnosti hypotézy je využito dotazníkového šetření, které je graficky zpracováno a vyhodnoceno v následujících odstavcích, komplexní výsledky jsou v příloze 18.

6.3.1. Výsledky dotazníkového šetření

Jak bylo dotazníkové šetření u firem úspěšné, se lze přesvědčit v grafu 21. Úspěšnost byla menší než u ubytovacích zařízení (viz graf 12). Z firem bylo vráceno celkem 86 vyplněných dotazníků (57,33 %). Opět úspěšnější byl okres Pardubice, kde firmy vyplnily celkem 45 dotazníků (60 %), zato v okrese Hradec Králové byla návratnost 41 dotazníků (54,67 %).

Graf 21: Počet rozeslaných a vyplněných dotazníků (v kusech)

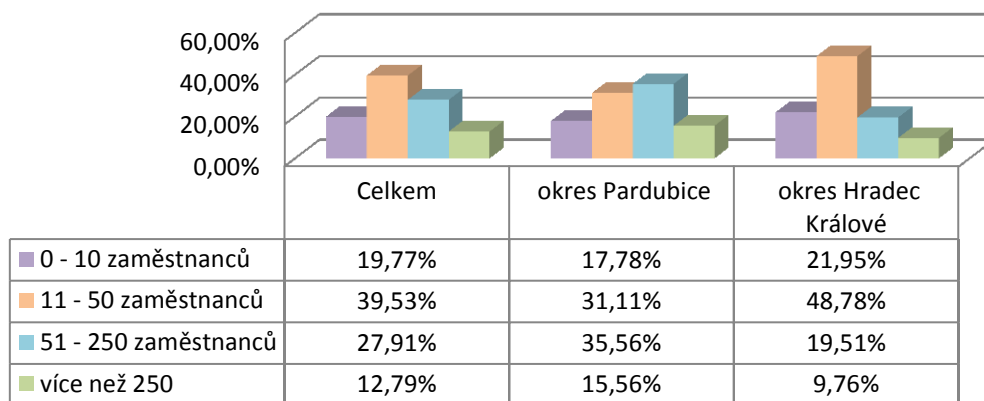
Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

Z porovnání obou dotazníkových šetření se může říci, že ubytovací zařízení jsou přívětivější při vyplňování a poskytování informací než firmy z obou regionů. Z hlediska

vybraných okresů lze konstatovat, že ochotnější při vyplňování dotazníků byly nejen ubytovací zařízení, ale i firmy z okresu Pardubice než z okresu Hradec Králové.

Graf 22 znázorňuje, jaká je skladba firem podle velikosti podniků, které jsou rozděleny podle počtu zaměstnanců. Do 10 zaměstnanců se jedná o mikro podnik, 11 až 50 zaměstnanců mají malé podniky, mezi 51 a 250 zaměstnanci mají střední podniky a více než 250 zaměstnanců mají velké podniky.

Graf 22: Firmy – respondenti podle počtu zaměstnanců (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

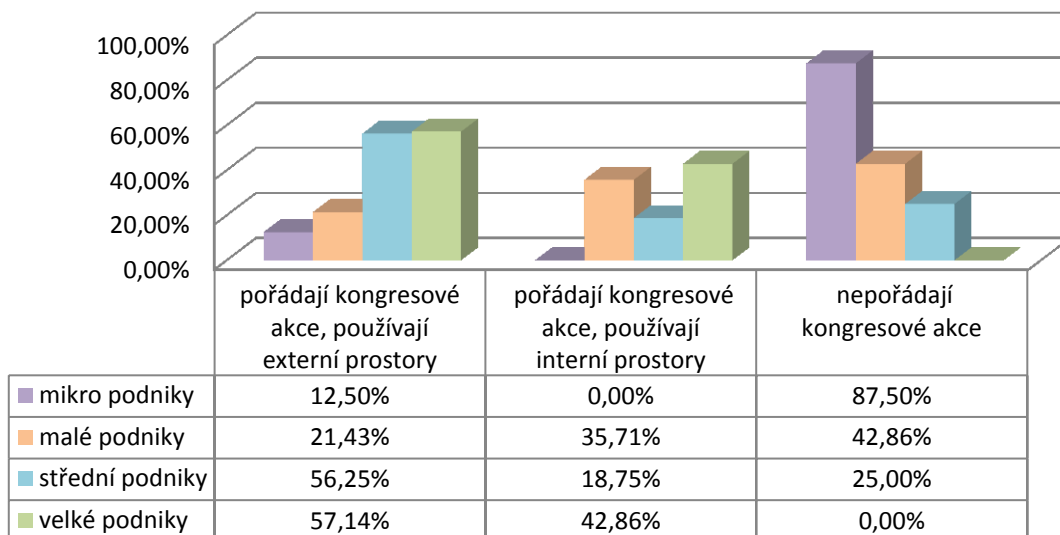
Z porovnání obou regionů je evidentní, že v okrese Hradec Králové je enormní množství malých podniků, jejichž množství je téměř 50 %. I mikro podniků je v tomto okrese větší množství než v okrese Pardubice, ačkoliv tento rozdíl už je menší. V okrese Pardubice je oproti sousednímu okresu více středních a velkých podniků. Nejvíce podniků v okrese Pardubice je mezi malými a středními podniky (66,67 %), v okrese Hradec Králové je nejvíce v již zmíněných mikro a malých podnicích (70,73 %).

V následujících dvou grafech (graf 23 a graf 24) autor znázorňuje, jak firmy podle počtu zaměstnanců pořádají pro své zaměstnance kongresové akce (kongresy, konference, semináře a přednášky nebo školící kurzy) a pokud ano, tak jestli využívají externí či interní prostory.

Graf 23 zachycuje okres Pardubice, ve kterém kongresové akce nepořádá nejvíce mikro podniků (87,50 %) a s rostoucím počtem zaměstnanců hodnoty klesají, až na hodnotu 0 %, kdy veškeré dotazované velké podniky uvedly, že pořádají kongresové akce pro své zaměstnance. Podle přílohy 18 nepořádá kongresové akce v okrese Pardubice 37,78 % veškerých firem. Zbytek podniků kongresové akce pro své zaměstnance pořádá, interní prostory využívá 24,44 % firem, externí prostory 37,78 % firem. Interní prostory vůbec nepoužívají mikro podniky, nejvíce je využívají velké podniky (42,86 %) a malé podniky

(35,71 %). Externí prostory nejvíce využívají velké a střední podniky, což je dáno tím, že mají více zaměstnanců a takové prostory ve svých budovách nemají, a proto využívají externích prostor. Mikro podniky, když už nějaké kongresové akce pořádají, také využívají externích prostor.

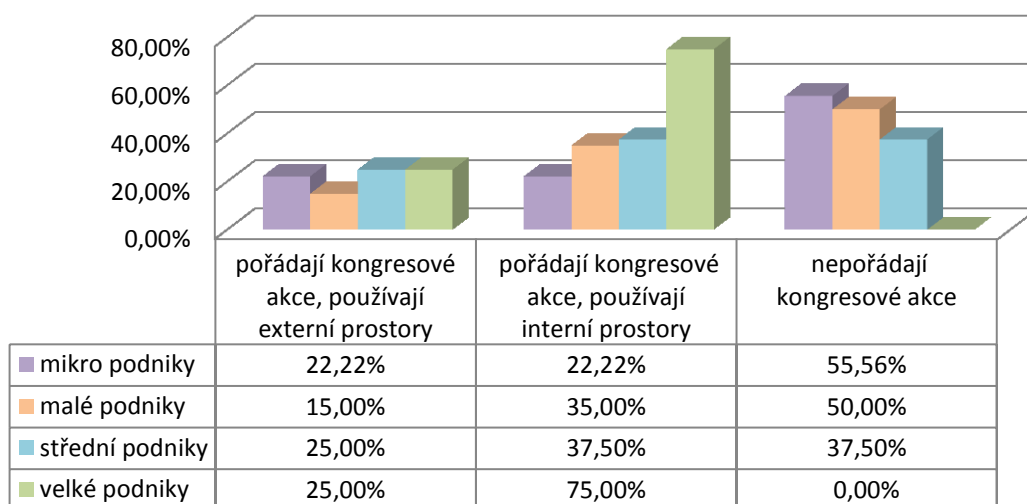
Graf 23: Firmy podle pořádání kongresových akcí v okrese Pardubice (v %)

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

Naopak graf 24 je zaměřen na okres Hradec Králové, kde více jak 50 % mikro a malých podniků nepořádá žádné kongresové akce. Velké podniky tyto akce pořádají všechny a využívají k tomu ze 75 % interní prostory. Podle přílohy 18 nepořádá kongresové akce 43,90 % podniků v okrese Hradec Králové. Zbytek firem kongresové akce pořádá a interní prostory využívá z 36,59 %.

Graf 24: Firmy podle pořádání kongresových akcí v okrese Hradec Králové (v %)

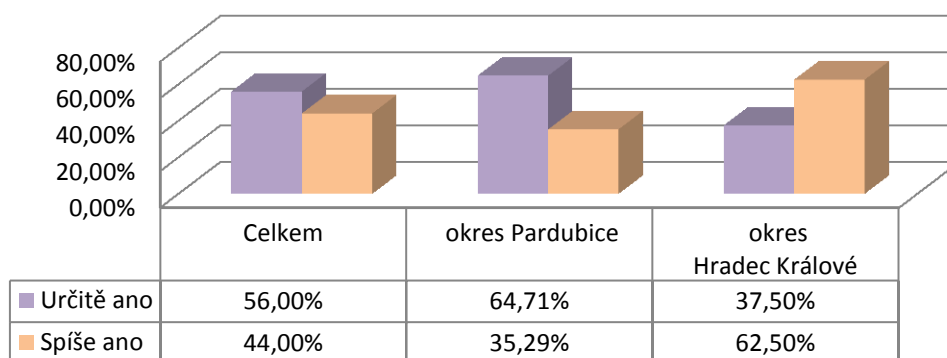
Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

Pokud se porovnájí oba okresy, tak lze konstatovat, že v okrese Hradec Králové je více firem, které nepořádají žádné kongresové akce, ale není zde velké procento mikro podniků, které by je nepořádalo jako v okrese Pardubice. Rozdílem v obou okresech je i to, že v okrese Hradec Králové firmy, pokud pořádají kongresové akce, tak využívají interní prostory a v okrese Pardubice využívají externí prostory.

Poslední tři grafy (graf 25, graf 26 a graf 27) jsou zaměřeny pouze na firmy, které využívají pro své kongresové akce externích prostorů.

Názorům firem na dostatečnou kapacitu nabízených externích prostorů je věnován graf 25. Na spokojenost s kvalitou poskytovaných služeb je zaměřen graf 26. Jelikož oslovené podniky odpovídaly pouze kladně, jsou v těchto grafech porovnávány pouze dvě kladné možnosti (určitě ano, spíše ano) tzn., že žádné firmy nejsou nespokojené.

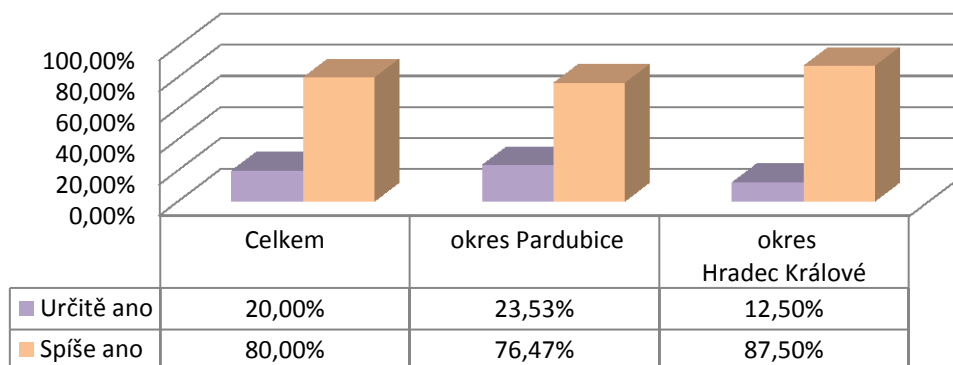
Graf 25: Firmy podle názoru, zda je kapacita nabízených externích prostor dostatečná

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

Při pohledu na graf 25 lze konstatovat, že jsou zde rozdílné pohledy v obou okresech. V okrese Hradec Králové jsou s nabídkou externích prostor firmy spíše spokojené, naopak v okrese Pardubice určitě spokojené.

Graf 26: Firmy podle spokojenosti s kvalitou poskytovaných externích služeb (v %)

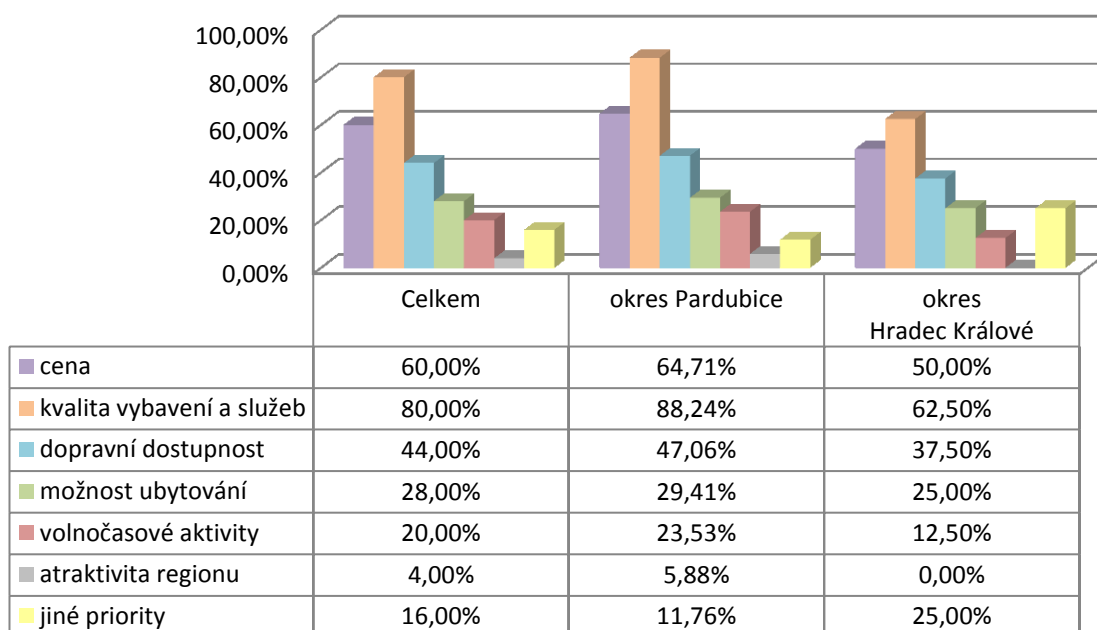

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

Naopak v grafu 26 je téměř jednoznačná shoda, že firmy jsou sice spíše spokojené s poskytnutými službami, ale dalo by se určitě něco zlepšit, přičemž větší procento dotázaných si to myslí v okrese Hradec Králové.

Důležité jsou i priority, které mají firmy v obou regionech při vybírání externích prostor (graf 27). K nejdůležitějším prioritám v obou regionech patří kvalita vybavení a služeb, přičemž v okrese Pardubice tuto prioritu uvádí téměř 90 % firem, v okrese Hradec Králové mírně přes 60 %. Nezanedbatelné množství firem, okolo 60 %, preferuje cenu pro výběr kongresového prostoru, větší prioritou je to pro firmy v okrese Pardubice (64,71 %), v okrese Hradec Králové se jedná o menší prioritu (50 %). V ostatních možnostech jsou výsledky v obou regionech téměř shodné. Po kvalitě a ceně firmy preferují dopravní dostupnost (44 %), možnost ubytování (28 %) a volnočasové aktivity (20 %). Na atraktivitu regionu jsou zaměřené firmy pouze v okrese Pardubice, a to 5,88 % firem. Jiné priority má 16 % firem (např. moderní prostředí, možnost prezentačních stánků, parkovací místa aj.)

Graf 27: Firmy podle priorit při výběru kongresových prostor

Zdroj: Autor na základě dat z přílohy 18

V závěru této kapitoly je místo pro zhodnocení dotazníkového šetření, jehož komplexní výsledky jsou uvedeny v příloze 18, která jednoznačně říká, že kongresové akce pořádá a k tomu využívá externí prostory pouze 29,07 % firem. Lze konstatovat, že pokud firmy pořádají kongresové akce, tak využívají spíše své vlastní kongresové prostory. Z hlediska velikosti podniku (graf 23 a graf 24) pořádají nejméně kongresových akcí mikro podniky, externí prostory pro konání kongresových akcí využívají střední podniky. Veškeré velké

podniky pořádají kongresové akce a k tomu využívají rovnoměrně, jak interních, tak externích prostor. Druhou část hypotézy lze vyhodnotit tak, že s kapacitou nabízených externích kongresových prostor jsou určité spokojeny firmy v okrese Pardubice a spíše spokojeny v okrese Hradec Králové (graf 25). Z hlediska spokojenosti firem s kvalitou služeb lze říci, že v obou okresech jsou firmy spíše spokojeny (graf 26). Po tomto zhodnocení lze hypotézu o tom, že firmy sídlící v okrese Pardubice a Hradec Králové využívají pro své kongresové akce pořádané pro své zaměstnance v převážné většině externí kongresové prostory zamítnout.

ZÁVĚR

Kongresová turistika je jednou z důležitých součástí CR, který má ve zkoumaných okresech Pardubice a Hradec Králové významnou roli, ač v každém okrese jinou. Z obecné charakteristiky obou okresů, popř. i krajů je zřejmé, že zde existuje velký potenciál pro využití přírodních a kulturních krás ke zlepšení atraktivity regionů nejen pro kongresovou turistiku, ale i pro CR jako celek.

K prověření již zmíněných hypotéz napomohlo naplnění dílčích cílů, které jsou uvedeny v úvodu této práce. Definování cestovního ruchu není jednoduché, protože existuje několik definic, které CR vymezují. Nejpoužívanější definovaly organizace UNWTO a AIEST (viz kapitola 2). Z charakteristiky jednotlivých druhů a forem CR vyplývá, že nelze vymezit veškeré kategorie, protože CR se rychlým způsobem mění (vznikají nové formy a evidují se nové druhy). Faktory CR jednoznačně vymezují, co patří do lokalizačních, realizačních a selektivních předpokladů, na co se turisté mohou v daném regionu zaměřit z hlediska přírodních či kulturních památek, jaké jsou v daném regionu služby (dopravní, ubytovací, stravovací atd.) a také jednoznačně definují politické, administrativní, demografické, ekonomické, psychologické a marketingové faktory daného regionu. Důležitost CR pro národní hospodářství zajišťuje satelitní účet CR (TSA), který umožňuje podrobnou analýzu poptávky a nabídky, což vychází ze základní struktury (viz kapitola 2.3). Většina ukazatelů TSA měla stoupající tendenci do roku 2008 a od té doby se situace v CR podle TSA zhoršovala, v některých případech se stav začal v roce 2010 opět zlepšovat (graf 5 a graf 6).

Kongresová turistika se orientuje na kongresovou a incentivní turistiku, na výstavy a veletrhy a služební cesty, což charakterizuje používaná zkratka MICE (kapitola 3). Plní několik funkcí (vědecko-informační, kulturně-poznávací, ekonomická a regionální), které při kongresové turistice realizují kongresoví turisté. MICE turistikou se zabývá mnoho mezinárodních a národních organizací, které se zabývají statistikou nebo organizací kongresových akcí, pro které jsou důležité zejména ubytovací, stravovací a dopravní služby. Nesmí se zapomenout ani na aktivní využití účastníků kongresových akcí.

Oba zkoumané okresy Pardubice a Hradec Králové se jsou na jednu stranu hodně podobné (např. geografické podmínky, počet obyvatel, rozloha), na druhou stranu jsou rozdílné (např. dopravní infrastruktura, historie).

Prvním cílem této práce bylo pomocí některých ukazatelů poměrové analýzy porovnat, jaká je finanční situace u vybraných ubytovacích zařízení. K této analýze sloužila hypotéza, že lepší finanční situace je v ubytovacích zařízeních s vlastními kongresovými prostory

v okrese Hradec Králové než u ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory v okrese Pardubice a než u ubytovacích zařízení bez vlastních kongresových prostor v obou okresech. Tato tvrzení autor zamítá na základě výsledků provedené poměrové finanční analýzy a stanovených cílů pro vyhodnocení hypotézy.

Důvod tohoto vyhodnocení je takový, že u zkoumaných ukazatelů likvidity nejsou výsledky na hladině doporučených hodnot stanovené autorem a ve dvou případech dosahují horších hodnot, než mají odvětvové průměry. Finanční páka zde ukázala, že některé podniky jsou enormně zadlužené, jiné mají velké množství kapitálu a jiné zase mají optimální míru vlastního a cizího kapitálu, jako v tomto případě právě ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové. V neprospěch hypotézy mluví i ukazatelé kapitálového krytí aktiv, kdy jsou zkoumané subjekty v okrese Hradec Králové podkapitalizované. Cílem těchto zařízení by mělo být zvyšování dlouhodobého kapitálu na úkor krátkodobého. Z hlediska rentability jsou ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové nerentabilní, jelikož jejich výsledek hospodaření je dlouhodobě ve ztrátě. Jedná se o dlouho neudržitelný stav těchto právnických subjektů.

Po zanalyzování vybraných poměrových ukazatelů lze jednoznačně říci, že nejlepší finanční situaci mají překvapivě ubytovací zařízení bez vlastních kongresových prostor v okrese Pardubice.

Další zkoumaná hypotéza byla zaměřena na prověření toho, že významnější kongresová oblast se nachází v okrese Hradec Králové než v okrese Pardubice. K tomuto zhodnocení posloužilo dotazníkové šetření provedené mezi ubytovacími zařízeními napříč oběma okresy. Po zanalyzování všech vyplněných dotazníků je tato hypotéza zamítnuta, jelikož v okrese Hradec Králové není za prvé větší množství ubytovacích zařízení s vlastními kongresovými prostory a za druhé množství kongresových sálů je menší než v okrese Pardubice. Využitelnost celkové kapacity kongresových prostor v obou okresech je téměř stejná, maximálně do 60 % celkového objemu, ale v okrese Hradec Králové je menší množství obsazených sálů od 40 % do 60 % než v okrese Pardubice. Proto lze jednoznačně konstatovat, že významnější kongresová oblast je v současné době v okrese Pardubice.

Poslední hypotéza, která je v této práci verifikována, je zaměřena na firmy sídlící v okrese Pardubice a Hradec Králové a zda využívají pro vlastní kongresové akce pořádané pro své zaměstnance v převážné většině externí kongresové prostory. Pomocí dotazníkového šetření bylo zjištěno, že uvedená hypotéza je zamítnuta, jelikož pouze 29,07 % firem pořádá kongresové akce a využívá k tomu externí prostory. To je dáno pravděpodobně tím, že v obou

regionech je velké množství malých a středních podniků, které mají méně zaměstnanců a mohou využívat své vlastní prostory (je to pro ně méně nákladné). U mikro podniků se ve většině případů ani kongresové akce pro zaměstnance nepořádají. Kvalita a spokojenost firem v obou okresech v současné době nemá vliv na využívání interních prostor v ubytovacích zařízeních.

Jednoznačné výsledky verifikovaných hypotéz ukazují, že firmy jsou v době poklesu hospodářské výkonnosti obezřetnější v tom, kam dají své peníze nebo na co si půjčí, a zrovna cesty svých zaměstnanců, či placení nájemného za najaté prostory pro konání firemní akce jsou první položkou, která se dostává až na poslední místo v preferencích firem.

Existuje zde velká výzva jak pro hotelnictví, tak i pro veřejnou správu. Pro ubytovací zařízení je důležité, aby investovala do svých služeb a modernizovala současná zařízení pro kongresové akce, což může být pro tato ubytovací zařízení přínosem. Dále je důležité pro ubytovací zařízení snižovat své náklady, tím i ceny pro potenciální zákazníky, protože cena je pro všechny v současné době důležitá.

V tomto ohledu hrají důležitou roli i města, která by se měla snažit, co nejvíce investovat do svého regionu a přilákat zákazníky ze zdejších i jiných regionů. Nejdůležitějšími investicemi, které by zlepšily nejen dostupnost regionu, ale i přilákaly nové firmy, které by mohly být potenciálními uživateli místních kongresových prostor, jsou investice do dopravní infrastruktury a veřejných služeb.

Toto jsou výzvy, které jsou důležité proto, aby se situace v těchto regionech nezhoršovala, ale naopak zlepšovala. Zlepšení finanční situace v CR je prioritou náš všech. Potřebné penízelepší podmínky pro přilákání nových turistů, a tím selepší finanční situace v obou zkoumaných okresech.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ASOCIACE HOTELŮ A RESTAURACÍ ČR. *Hotelstars: Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení České republiky* [online]. c2010 [cit. 2012-10-07]. Dostupné z: <http://www.hotelstars.cz/>
- [2] BUSINESSINFO: *Regionální politika Evropské unie*. [online]. c2007 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/regionalni-politika-evropske-unie-3614.html>
- [3] CZECH CONVENTION BUREAU: O nás. [online]. c2010 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: <http://www.czechconvention.cz/O-nas/>
- [4] CZECHTOURISM: Charakteristika a význam cestovního ruchu v Česku. [online]. c2005-2013 [cit. 2012-09-27]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>
- [5] CZECHTOURISM: *Mapa turistických regionů a oblastí*. [online]. c2005-2012 [cit. 2012-09-30]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/pro-odborniky/mapa-turistickych-regionu-a-oblasti/>
- [6] CZECHTOURISM [online]. c2005-2012 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/>
- [7] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Cestovní ruch - časové řady. [online]. 2012 [cit. 2012-12-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr
- [8] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové*. Charakteristika okresu Hradec Králové. [online]. 2013 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_hradec_kralove
- [9] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Krajská správa ČSÚ v Pardubicích*. Charakteristika okresu Pardubice. [online]. 2013 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pardubice
- [10] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Metodika - cestovní ruch - časové řady*. [online]. 2012 [cit. 2012-12-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/metodika_casove_rady_cestovni_ruch
- [11] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Okres dle statistické klasifikace*. [online]. c2012 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/okres_NUTS

- [12] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Tabulky satelitního účtu cestovního ruchu*. [online]. c2012 [cit. 2012-12-01]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/tabulky_satelitního_uctu_cestovního_ruchu
- [13] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Metodika satelitního účtu České republiky* [online]. c2012. 22 s. [cit. 2012-12-01]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/metodika_tabulky_satelitního_uctu_cestovního_ruchu/\\$File/metod_tsa.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/metodika_tabulky_satelitního_uctu_cestovního_ruchu/$File/metod_tsa.pdf)
- [14] DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY: *O společnosti*. [online]. 2008 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: <http://www.vychodni-cechy.org/cs/o-spolenosti>
- [15] EAST BOHEMIA CONVENTION BUREAU [online]. c2011-2012 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: <http://www.eastbohemiaconvention.cz/>
- [16] GALVASOVÁ, Iva, et al. *Průmysl cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008, 262 s. ISBN 978-808-7147-061. Dostupné z: <http://www.garep.cz/publikace/prumysl-cestovního-ruchu.pdf>
- [17] GAREP, s. r. o., RegioPartner, s. r. o. *Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje pro období 2007 - 2013: Analytická část*. [online]. 2008, 113 s. [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/1_analyt_cast.pdf
- [18] HOUŠKA, Petr, et al. *Klasifikace ubytovacích zařízení jako způsob podpory kvality služeb v cestovním ruchu: [aplikovaný marketing služeb]*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007, 176 s. ISBN 978-80-87147-00-9. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/44196a05-1f8a-4b20-bcfc-b32b42649dab/GetFile44.pdf>
- [19] INTERNATIONAL CONGRESS AND CONVENTION ASSOCIATION. *Statistics Report 2010* [online]. 2011 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: icaworld.com/dcps/doc.cfm?docid=1246
- [20] KISLINGEROVÁ, Eva; SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xxv, 445 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.
- [21] KPMG ČESKÁ REPUBLIKA, s.r.o. *Analýza kongresového a incentivního segmentu cestovního ruchu* [online]. c2011 [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: http://vyzkumy.czechtourism.cz/0553_/analyza

- [22] KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2002, xii, 206 s. ISBN 80-717-9778-2.
- [23] KURZY.CZ: Regiony: Hradec Králové. [online]. c2000-2013 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/okres/hradec-kralove/>
- [24] KURZY.CZ: Regiony: Pardubice. [online]. c2000-2013 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/okres/pardubice/>
- [25] MINISTERSTVO HOSPODÁŘSTVÍ, et al. *Doporučení upravující základní ukazatele pro kategorizaci hostinských a ubytovacích zařízení*. [online]. 1994 [cit. 2012-10-07]. Dostupné z: <http://www.cestovni-ruch.cz/kategorizace/doporuceni.htm>
- [26] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Region a cestovní ruch*. [online]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=7c60700a-7cec-47ea-953f-37bb1ab74250>
- [27] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU: *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009* [online]. 2010 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument76325.html>
- [28] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU: *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2011* [online]. 2012 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument105732.html>
- [29] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU: *Finanční analýza průmyslu a stavebnictví za rok 2006* [online]. 2007 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument19696.html>
- [30] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU: *Metodika výpočtu* [online]. 2012 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/infa-cznace-metodika.pdf>
- [31] ORIEŠKA, Ján. *Kongresový cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 2004, 139 s. ISBN 80-859-7045-7.
- [32] PÁSKOVÁ, Martina; ZELENKA, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, 768 s. ISBN 978-807-2018-802.
- [33] PETŘÍČKOVÁ, Lucie. *Analýza statistiky cestovního ruchu: Možnosti regionalizace satelitního účtu cestovního ruchu* [online]. Praha, 2008 [cit. 2013-04-05]. 135 s. Dostupné z: www.pef.czu.cz/cs/?dl=1&f=13030. Disertační práce. Česká zemědělská univerzita v Praze. Vedoucí práce Doc. Ing. Rudolf Zeipelt, CSc.

- [34] REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA PARDUBICKÉHO KRAJE. *Strategie rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji: Analytická část*. [online]. 2009, 126 s. [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: http://www.vychodni-cechy.org/cs/ke-stazeni/doc_view/54-strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-v-pardubickem-kraji-na-obdobi-2010-2015-analyticka-cast?tmpl=component&format=raw
- [35] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2010, 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [36] RYGLOVÁ, Kateřina, et al. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [37] ŠAUER, Martin; VYSTOUPIL, Jiří. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 315 s. ISBN 978-807-3803-407.
- [38] UNWTO. *Basic concepts of the tourism satellite account* [online]. 11 s. [cit. 2012-12-01]. Dostupné z: <http://statistics.unwto.org/sites/all/files/docpdf/concepts.pdf>
- [39] VÁLKOVÁ, Hana. *Získat lázně bude od srpna těžší, stát ušetří až tři čtvrtě miliardy* [online]. 2012 [cit. 2012-12-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/lazne-uspory-nova-pravidla-dd8-/domaci.aspx?c=A120418_193222_domaci_hv
- [40] WORLD TOURISM ORGANISATION. *Tourism Satellite Account: Why do we have it and what does it do?*. In: [online]. Manila, Philippines, 2011 [cit. 2012-11-29]. Dostupné z: http://statistics.unwto.org/sites/all/files/pdf/unwto_tsa_1.pdf

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Specifické formy CR.....	79
Příloha 2: Klasifikace tradičních kongresových akcí	83
Příloha 3: Druhy a typy ubytovacích zařízení	84
Příloha 4: Indikátory spojené s hotelovým byznysem.....	85
Příloha 5: Stravovací zařízení podle převažujícího charakteru jejich činnosti.....	86
Příloha 6: Pardubický kraj	87
Příloha 7: Královéhradecký kraj.....	90
Příloha 8: Výpočet vybraných ukazatelů poměrové analýzy	93
Příloha 9: Analýza vzorku hotelů - likvidita	94
Příloha 10: Analýza vzorku hotelů - zadluženost.....	96
Příloha 11: Analýza vzorku hotelů - kapitálové krytí aktiv.....	97
Příloha 12: Analýza vzorku hotelů - rentabilita.....	98
Příloha 13: Dotazník - ubytovací zařízení	100
Příloha 14: Databáze ubytovacích zařízení	101
Příloha 15: Výsledky dotazníkového šetření - ubytovací zařízení	103
Příloha 16: Dotazník - firmy.....	104
Příloha 17: Databáze firem.....	105
Příloha 18: Výsledky dotazníkového šetření - firmy.....	108

PŘÍLOHA 1

CR dětí a mládeže - Tato skupina účastníků CR má možnost využívat nejrůznějších slev (doprava, vstupné).

CR dětí a mládeže se rozlišuje do podskupin podle věku [36]:

- CR rodin s dětmi do 10 let - dítě je kontrolované rodiči, kteří za něj platí. Jejich hlavní potřebou je, aby vše bylo co nejvíce přizpůsobeno požadavkům odpovídajícím pro malé děti,
- děti a mládež ve věku 10 až 19 let - vyznačuje se do jisté míry vlastním rozhodováním a jsou pro ně typické služby nižšího standardu s odpovídající cenou a vyšším rizikem hlučnosti a možnosti poškození vybavení,
- mladí lidé od 20 do 29 let - rozhodují se sami a jsou většinou finančně nezávislí na rodičích, ale jejich peněžní prostředky nejsou příliš velké. Mladí lidé požadují nižší standardy služeb a jsou pro ně typické studijní a pracovní pobyty v zahraničí.

Seniorský CR - Tento segment CR bude v budoucnu nabírat na významnosti se stárnoucí populací a s rozvojem aktivního života seniorů. Podstatou pro uspokojení této skupiny účastníků CR jsou vysoká kvalita služeb a pohodlí s dostatkem času na odpočinek. Seniorská turistika je zaměřená především na odpočinkové, relaxační a lázeňské pobyty. [36]

I tento segment je rozdělen podle věku na skupiny [36]:

- mladí senioři ve věku od 50 do 64 let - stále pracující lidé, kteří jsou finančně nezávislí a upřednostňují regenerační funkci dovolené s nabídkou zábavného programu,
- starší senioři ve věku 65 až 70 let - lidé v důchodovém věku a vyznačují se dostatkem volného času po celý rok,
- senioři veteráni, lidé nad 70 let věku - horší zdravotní stav, kterému je nutné přizpůsobit zaměření zájezdu a jeho program, důležité jsou služby zdravotníka.

Kongresový a incentivní CR

Z hlediska kongresového CR můžeme do této skupiny zařadit návštěvy konferencí, kongresů, symposií, seminářů apod. Tuto formu CR platí zaměstnavatel a je organizovaný v pracovní době. [36]

Incentivní CR je organizován firmami, které se snaží pobízet a motivovat své zaměstnance, většinou mimo pracovní dobu. Úkolem má být bližší seznámení zaměstnanců, které se využije u řešení pracovních úkolů. Zahrnujeme sem pracovní programy, které se zabývají

např. zhodnocením hospodaření firmy. [36] Moderním způsobem ke sblížení a lepšímu poznání spolupracovníků je teambuilding.

Do tohoto segmentu CR patří i veletržní CR, kde firmy prezentují své výrobky a služby na výstavě či veletrhu. [36]

Lázeňská turistika je založena na léčení a obnově psychických a fyzických sil s pomocí léčivých přírodních zdrojů, např. léčivé vody, rašeliny, plynů apod. Tradiční lázeňství je spojováno s léčením, rekonvalescencí a rehabilitacemi. V současné době roste význam odpočinku a relaxace s využitím wellness programů, které se zaměřují na zdravý životní styl. [36]

Tento typ turistiky je využívám buď domácí klientelou, nebo klientelou zahraniční. Právě velikost počtu domácích uživatelů lázní je spojeno s uvolněností Ministerstva zdravotnictví, zejména zákona č. 164/2001 Sb., tzv. lázeňský zákon, protože největší počet domácí klientely využívá komplexní (zcela hrazena zdravotní pojišťovnou) a příspěvkovou lázeňskou péči (část nákladů hradí pojišťovna a část klient). V současné době se lázeňský zákon zpřísňuje a na péči hrazenou zdravotními pojišťovnami dosáhne menší počet klientů než dnes, což může zapříčinit redukci lázeňských míst v ČR. K největším změnám dochází v oblasti délky lázeňského pobytu, pobyt pro dospělé pacienty se při plně hrazeném pobytu zkrátí z 28 dní na 21 (pojišťovna zde hradí ubytování, stravu a procedury), pokud pojišťovna hradí pouze procedury nebo se jedná o opakující pobyt dospělých v lázních, bude délka pobytu zkrácena z 21 dní na 14 dní. Nová vyhláška také omezí možnost opakování pobytů, které jsou hrazené pojišťovnou a to, že lze lázně opakovat jednou za dva roky a po některých operacích nebude možné lázně za peníze zdravotní pojišťovny opakovat vůbec. Výpadek části domácí klientely může nahradit buď vyšší počet klientely zahraniční anebo domácí účastníci, kteří si uhradí veškeré náklady sami, tzv. samoplátcovství (tento trend vzrůstá). [39]

Lázeňství nesouvisí pouze se samotným léčením, ale v lázeňských městech se uskutečňují různé kulturní, společenské a kongresové akce nadregionálního významu, které se nezabývají pouze zdravotní tematikou. Lázeňská místa jsou využívána např. pro filmové festivaly, je zde značné množství golfových hřišť (souvisí s golfovou turistikou). Nejvýznamnější lázeňská města se nacházejí v tzv. lázeňském trojúhelníku v Karlovarském kraji (Karlovy Vary, Františkovy Lázně, Mariánské Lázně). [36]

Městský cestovní ruch se odehrává v městském prostředí a cílem je celkový zážitek z návštěvy města. Jedná se o nejvíce se rozvíjející formu CR, která se prolíná s kongresovým, incentivním, lázeňským, kulturním, zábavním a nákupním CR. Potenciál městského CR je

založen na dopravní dostupnosti, historických památkách a moderní zástavbě, kulturní a nákupní infrastruktuře, nabídce služeb a zejména ubytovacích a stravovacích možnostech. Účastníci městské turistiky se nezaměřují pouze na prohlídku historicky zajímavých míst, ale často se zajímají i o relaxaci a zábavu. Populární jsou víkendové letecké zájezdy do známých evropských metropolí, které jsou často nabízeny leteckými společnostmi. Důvodem těchto prodloužených víkendových zájezdů je poznávání kulturních památek nebo návštěva speciálních center, např. aquaparky, zoologické a botanické zahrady, sportovní akce (hokej, fotbal), koncerty, divadla nebo festivaly. Nelze opomenout ani nakupování v nákupních centrech. [16, 36]

Venkovská turistika - Hlavní náplní této formy CR je pobyt na venkově spojený s různými aktivitami (procházky, cykloturistika, pěší turistika, hipoturistika, péče o domácí zvířata, konzumace domácích potravin apod.). Zvláštnostmi venkovského CR jsou decentralizace ubytovacích zařízení, nízké nároky na infrastrukturu, vysoký stupeň ekonomické udržitelnosti (útrata turistů plyne přímo majitelům poskytovaných služeb), opakované rekreační pobyty. Účastníci jsou ubytováni v soukromí nebo v menších zařízeních (penzion). [16, 36]

Jedná se o široký okruh specifických forem, které se od sebe specificky rozlišují [16, 36]:

- Agroturistikou se rozumí pobyt na fungujících farmách se vztahem k zemědělským pracím (zemědělská výroba, chov zvířat). Dodržují se zde lidové obyčeje a slavnosti,
- Ekoturismus je zaměřen na poznávání přírody v přírodních rezervacích, národních parcích nebo v CHKO. Podstatou je, aby přírodní krásy nebyly cestovním ruchem narušovány, tzn., že jsou zde vysoké požadavky na udržitelný CR. Většinou spojeno s pěší turistikou, částečně i cykloturistikou,
- Ekoagroturistika má vztah k ekologicky hospodařícím farmám, které produkují tzv. BIO produkty, které podléhají přísné kontrole a musí dodržovat ekologické standardy. Důležité je, aby tyto farmy byly umístěny v přírodě s kvalitním životním prostředím.

Sportovní turistika - Tento segment CR nabývá na oblibě v posledních letech, kdy tento trend souvisí hlavně se změnou životního stylu, protože velká část populace vyhledává pro rekreaci aktivity, které jsou alternativou především pro sedavý způsob života (práce v kanceláři, studium u počítače). Sportovní turistika se vyznačuje trávením volného

času pohybem v přírodě, popř. v městských parcích. Největší význam ve sportovní turistice mají pěší turistika a cykloturistika. [16]

Pěší turistika se nejvíce rozvíjí v oblastech, které nedovolují využívání cyklistických nebo horských kol. Jde především o horské oblasti se špatnou místní dostupností (skalní města, některé oblasti národních parků), druhou oblastí jsou historická centra měst, protože nejsou tolik přizpůsobena pro rozvoj cykloturistiky. Tento typ turistiky je vhodný pro seniory nebo rodiny s malými dětmi. [16, 36]

Cykloturistika je další formou CR, která je v České republice hojně využívána. Výhodou oproti pěší turistice jsou jednak dopravní nezávislost a možnost většího poznání. Naopak nevýhodou je ekonomická stránka (koupě kola, např. pro celou rodinu a zároveň nákup bezpečnostních prvků – helma). Největší předpoklady pro rozvoj jsou v oblastech nížin (Polabí, Jižní Morava). [16, 36]

Sjezdové a běžkové lyžování je bráno jako náhrada za pěší turistiku a cykloturistiku v zimním období. Z hlediska šetrnosti k přírodě je sjezdové lyžování největší zátěž pro krajinu (nutnost pro vybudování sjezdovek a vleků). Naopak běžkové lyžování je šetrnější, protože tento druh lyžování je možné provozovat v jakémkoliv terénu bez nutnosti výrazného zásahu do krajiny. [16]

Golfová turistika se stává stále více oblíbeným způsobem trávení volného času. Masový rozvoj golfu v ČR nastal ve 21. století. Nová golfová hřiště se vyznačují špičkovým zázemím. Tento druh sportu se hojně využívá pro aktivní vyžití účastníků kongresových akcí, protože se mohou z prostředí měst a uzavřených místností dostat do přírody. Nevýhodou je, že tento sport je finančně náročný, a proto je vyhledáván převážně střední a vyšší třídou. [36]

Hipoturistika je jedním z hojně se rozvíjejících segmentů CR, jedná se o turistiku spojenou s jízdou na koni. V posledních letech nastal velký rozmach ve značení jezdeckých stezek a využívání koní k léčebným účelům (hipoterapie, hiporehabilitace). [36]

Méně vyhledávanou formou CR jsou vodní turistika, kam zahrnujeme aktivní sportovní a rekreační atraktivitu, např. rychlostní kanoistika, jízda na kánoích, raftech atd. a turistika adrenalinová, která je spojena s adrenalinem a fyzickou náročností, např. paragliding, bungee jumping, vysokohorská turistika, horolezectví atd. [36]

PŘÍLOHA 2

Tabulka 1. Klasifikace tradičních kongresových akcí

Klasifikace	Rozdělení	Poznámka
Podle počtu účastníků	malé	do 50 účastníků
	střední	50 – 300 účastníků
	velké	nad 300 účastníků
Podle délky trvání akce	méně než 2 dny	malé a národní kongresové akce
	více než 2 dny	velké a mezinárodní kongresové akce
Podle formy akce	kongres (sjezd)	akce mezinárodního významu zaměřené na výměnu výsledků lidského bádání, počet účastníků přes 300
	konference (fórum, mítink)	větší schůze projednávající určité otázky zaměřující se k vyjádření stanovisek k různým odborným problémům, akce národního nebo mezinárodního významu, počet účastníků do 300 osob
	symposium	menší národní nebo mezinárodní schůze zaměřená na speciální problematiku v určitém vědeckém oboru spojené s diskuzí, počet účastníků do 300
	seminář (školení, kurz)	forma přednášky s dotazy posluchačů a diskuzí na aktuální problémy s účastí do 50 osob, vhodné pro incentivní programy spojené se vzděláním
	kolokvium	forma rozhovoru o určitém problému mezi vedoucím diskuze a posluchači, kdy vedoucí naznačí problematiku a posluchači vyjadřují své názory
Podle struktury účastníků	národní	akce s domácí účastí nebo s mezinárodní účastí
	mezinárodní	akce pořádané mezinárodními organizacemi a účastní se minimálně zástupci ze tří států
Podle možnosti účasti	uzavřené	určeno pro omezený a předem známý počet účastníků
	otevřené	přístupné široké veřejnosti
Podle způsobu organizace akce	tradiční	akce v hotelech, kongresových centrech
	pohyblivé	akce na lodích a v letadlech
	masové	telekonference, videokonference
Podle tematického zaměření		akce s tématem politickým, obchodním, vědeckým, náboženským, charitativním, ekonomickým atd.
Podle významu jednání		akce místního, regionálního národního a mezinárodního významu

Zdroj: Autor na základě údajů z [31, 36]

PŘÍLOHA 3

Tabulka 1. Druhy a typy ubytovacích zařízení

Hotely a obdobná zařízení	Hotely	<i>hotely, motely, apartment hotely, horské hotely, hotely na pobřeží, hotel garni atd.</i>
	Obdobná ubytovací zařízení	<i>penziony a ubytovací hostince</i>
Specializovaná zařízení	Léčebná zařízení	<i>léčebné lázně, klimatické lázně, sanatoria, ozdravovny, rehabilitační ústavy</i>
	Pracovní a prázdninové tábory	<i>skautské tábory, pracovní tábory</i>
	Veřejné dopravní prostředky	<i>přenocování ve vlacích a na lodích</i>
	Konferenční a školicí centra	<i>ubytování ve specializovaných zařízeních pořádajících kongresy, konference atd.</i>
Jiná veřejná ubytovací zařízení	Prázdninová ubytovací zařízení	<i>chatové osady, hotelové domy, bungalovy</i>
	Místa pro turistické kempování	<i>ohraničené plochy umožňující pronájem pro stany, karavany a ubytovací automobily</i>
	Jiná veřejná zařízení	<i>hostely, turistické ubytovny, studentské koleje, školní internáty, dělnické ubytovny, ubytování na lodích v oficiálních kotvištích</i>
Ubytování v soukromí	Vlastní příbytek	<i>chaty, chalupy</i>
	Ubytování poskytované zdarma přáteli a příbuznými	<i>soukromé domy a jiné bydlení, kde příbuzní a přátelé bydlí zdarma</i>
	Pronajímané pokoje v rodinných domech	<i>od penzionu se liší tím, že turisté tráví pobyt s rodinou, která v něm bydlí a platí jim nájemné</i>
	Pronajaté bydlení od soukromníků nebo agentur	<i>dočasně pronajaté vily, domky, apartmá s celý vybavením</i>
	Jiné typy individuálního ubytování	<i>ubytování na lodích v neoficiálních kotvištích</i>

Zdroj: Autor na základě údajů z [18]

PŘÍLOHA 4

Indikátory spojené s hotelovým byznysem [36]:

- REV (revenue) – celková tržba docílená prodejem pokojů (počet prodaných pokojů x průměrná cena),
- OCC (occupancy) – celková obsazenost (celkový počet obsazených pokojů/celkový počet disponibilních pokojů),
- ADR (average daily rate) – průměrná cena (celková tržba bez DPH a jídla/počet všech prodaných pokojů),
- RevPAR (revenue per available room) – tržba za ubytování na disponibilní pokoj (celková tržba bez DPH a jídla/počet všech disponibilních pokojů),
- Spend PAR (total spend per available room) – celková tržba za disponibilní pokoj (celková tržba bez DPH, ale včetně všech dalších tržeb/počet všech disponibilních pokojů),
- GOPPAR (gross operating profit per available room) – celkový zisk na disponibilní pokoj (celkový zisk/počet všech disponibilních pokojů),
- MPI (market penetration index) – tržní podíl závislý na počtu prodaných pokojů (průměrná obsazenost v %/průměrná obsazenost celého konkurenčního setu v %),
- ARI (average rate index) – tržní podíl odvíjející se od výše tržní ceny (průměrná cena/průměrná cena docílená za celý konkurenční set),
- RGI (revenue generation index) – tržní podíl odvíjející se od dosaženého výsledku v ukazateli RevPAR vůči konkurenčnímu setu (RevPAR/průměrný RevPAR docílený v rámci celého konkurenčního setu).

PŘÍLOHA 5

Tabulka 1. Stravovací zařízení podle převažujícího charakteru jejich činnosti

RESTAURACE – dominantní prodej pokrmů, doplňkový prodej nápojů		
Restaurace	Restaurace	<i>obslužný způsob, široký sortiment pokrmů základního stravování</i>
	Pohostinství	<i>modifikace restaurace, základní a doplňkové stravování</i>
	Motoresty	<i>dostatečná kapacita pro parkování, budované u silnic</i>
Samoobslužné restaurace		<i>základní a doplňkové stravování samoobslužným způsobem</i>
Rychlé občerstvení	Bufet	<i>samoobslužný způsob, specializace (mléčný, rybí atd.)</i>
	Bistro	<i>analogická forma bufetu</i>
	Fast food	<i>jídlo a nápoje v nevratných obalech (McDonald's)</i>
	Kiosek	<i>sezónní poskytování občerstvení</i>
Jídelní restaurační vozy		<i>základní a doplňkové stravování v dopravních prostředcích</i>
BARY – dominantní prodej nápojů, doplňkový prodej studených pokrmů a cukrovinek		
Denní bary	Gril bar	<i>nabídka grilovaných pokrmů</i>
	Pizzerie	<i>nabídka pizzy</i>
	Snack bar	<i>výrobky studené kuchyně, minutková jídla</i>
	Aperitiv bar	<i>výrobky studené kuchyně, různě připravované nápoje</i>
	Lobby bar	<i>součást hotelu, nabídka teplých a studených nápojů</i>
Noční kluby		<i>dominantou je barový pult a taneční parket, nápoje</i>
Pivnice	Pivnice	<i>specializace na podávání piva a doplňkovou konzumaci</i>
	Hostinec	<i>specializace na podávání piva a doplňkovou konzumaci</i>
	Výčep piva	<i>prodej piva do přinesených nádob</i>
Vinárny		<i>specializace na víno</i>
Kavárny, Espresso		<i>prodej teplých nápojů (kávy), cukrářských výrobků</i>

Zdroj: Autor na základě dat z [25]

PŘÍLOHA 6

Pardubický kraj se skládá z okresů Pardubice, Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí. Na rozloze o velikosti 4 519 km² žilo k 14. 03. 2013 celkem 516 440 obyvatel²⁵. Z hlediska ČR je území Pardubického kraje rozděleno na pět turistických oblastí (Pardubicko, Chrudimsko-Hlinecko, Českomoravské Pomezí, Kralický Sněžník, Orlické hory a Podorlicko). [34]

Severovýchodní část kraje tvoří Orlické hory a Kralický Sněžník, jižní část je tvořena Žďárskými vrchy a Železnými horami. Severozápadní část vytváří Polabská nížina. K nejvýznamnějším řekám patří Labe, Chrudimka, Doubrava a Morava. Pardubický kraj je bohatý na významné vodní plochy, jako jsou vodní nádrže Seč, Pastviny a Křižanovice a rybníky v oblasti Lázní Bohdaneč (Bohdanečský, Komárovský rybník a rybník Matka). Krajinu zejména v okolí krajského města Pardubic utváří původní pozůstatky řeky Labe, která byla v 2. polovině 20. století regulována a vznikla říční jezera. Na území kraje se nachází tři CHKO (Orlické hory, Žďárské vrchy a Železné hory). Zástupcem lázní v Pardubickém kraji je město Lázně Bohdaneč, které využívá k léčebným účelům minerální vody se zvýšeným obsahem fluoridů a ložiska slatiny. Kraj je z hlediska životního prostředí rozmanitý, kdy poškozené prostředí se nachází v oblastech zemědělsky obhospodařovaných a s vysokým procentem aglomerace (Pardubický okres, severní část okresu Chrudim, západní část okresu Ústí nad Orlicí a severní část okresu Svitavy).

V Pardubickém kraji má největší význam pro ČR zámek v Litomyšli, který je od roku 1999 zapsán na seznamu památek UNESCO. K dalším historicko-kulturním atraktivitám kraje patří historická jádra měst, která mají statut městské památkové rezervace (Pardubice, Litomyšl a Moravská Třebová), další města mají statut městské památkové zóny (např. Dašice, Heřmanův Městec, Chrudim). K nejvýznamnějším lidovým stavbám patří Soubor lidových staveb Betlém v Hlinsku a skanzen na Veselém kopci. Pardubický kraj je bohatý na množství hradů a zámků, z nichž jsou známé např. zámek Pardubice s Východočeským muzeem, zámek a hřebčín Kladruba nad Labem a Slatiňany, hrad Kunětická hora a již zmíněný zámek v Litomyšli. Z pietních míst je nejznámější vojenský památník v Ležákách.

Pro kongresovou turistiku v Pardubickém kraji je nejvhodnější město Pardubice, a to především díky prostorám a kapacitě Univerzity Pardubice, kongresovému a výstavnímu centru Ideon, kongresovému centru v nákupním středisku Afi Palace, Domu hudby a techniky, multifunkčnímu sportovnímu stadionu ČEZ arény. Z dalších měst stojí za zmínku

²⁵ <http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/home>

město Litomyšl, které nabízí ke konání kongresů prostory Evropského školícího centra, vhodné je i Zámecké kongresové centrum, Smetanův dům a další. Dále se kongresové akce mohou pořádat v hotelu Jezerka u Sečské přehrady, v hotelu Bohemia v Chrudimi a v prostorech golfového střediska v Dřítči pod Kunětickou horou.

Pardubický kraj nabízí velké množství kulturních akcí, jako jsou např. představení Východočeského divadla v Pardubicích, mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl, závody plochodrážních motorek Zlatá přilba v Pardubicích a dostihové závody Velká pardubická Steeplechase a další sportovní aktivity (hokej, basketbal atd.)

Z hlediska zimního využití potenciálu pro CR Pardubický kraj nepatří k nejvýznamnějším oblastem pro sjezdové a běžecké lyžování. K největším střediskům patří ski areál v Dolní Moravě, další střediska se nacházejí v oblasti Orlické hory a Podorlicka a Kralický Sněžník. Nejvíce běžeckých tras se nachází v okolí Čenkovic v Orlických horách a v severní části Českomoravské vrchoviny.

Pro letní rekreaci u vody jsou v kraji dobré podmínky. Ke koupání je možné využít četné přírodní i umělá koupaliště. Nevýhodou pro ty přírodní je výskyt biologického znečištění (sinic) v letních měsících. Pro přírodní koupání jsou vhodné písňiky Březhrad a Mělce v okolí města Pardubic, vodní nádrže Seč a Pastviny. Vodní plochy jsou vhodné pro využívání k vodním sportům, jako je windsurfing, vodní lyžování nebo jízda na vodních skútrech.

Pardubický kraj je vhodný pro pěší turistiku i cykloturistiku. Naučné stezky jsou rozmístěny rovnoměrně a mají přírodovědný a historický charakter. Z cykloturistických tras stojí za zmínku národní Labská stezka, která vede ze Špindlerova Mlýna v Krkonoších podél Labe do Děčína a napojuje se na mezinárodní cyklotrasu z Prahy do Drážďan. Největší zastoupení cyklotras je v okrese Chrudim a nejmenší v okrese Pardubice.

Oblast Pardubicka je hojná na množství golfových hřišť, ke kterým patří zejména Golf Rezort Kunětická hora – Dříteč, Golf Club Pardubice – Lázně Bohdaneč a Dostihové závodiště Pardubice.

Pardubický kraj je také znám množstvím atraktivit, které jsou spojena s hipoturistikou. K nejvýznamnějším areálům a aktivitám patří hřebčín v Kladrubech nad Labem, Hipologické muzeum ve Slatiňanech a dostihové závodiště v Pardubicích s Velkou pardubickou Steeplechase. V kraji jsou vyznačeny jezdecké trasy v celkové délce cca 600 km.

Z hlediska dopravní infrastruktury má Pardubický kraj výhodnou dopravní polohu, která je důležitá pro rozvoj ČR. Silniční doprava v Pardubickém kraji je nevyhovující z důvodu špatné kvality silnic II. a III. třídy, dále je nevýhodou absence silnice dálničního typu vedoucí napříč krajem (R 35), která by zkvalitnila a zrychlila dopravu. V současnosti vede malý úsek budoucí R 35 od dálnice D11 v Libiřanech k Opatovicím nad Labem. Velký posun zaznamenala silniční doprava v okolí Pardubic, kdy byla otevřena čtyřproudá silnice I. třídy vedoucí z krajského města do Opatovic nad Labem, kde se napojuje na dálnici směrem na Prahu a na Hradec Králové.

Pardubický kraj má hustou železniční síť a výhodou je, že krajem prochází tři národní železniční koridory. První koridor vedoucí z Drážďan přes Prahu a Pardubice do Brna a dále do Vídně nebo Bratislavy. Druhý koridor je veden z Prahy přes Pardubice a Olomouc do Ostravy, třetí koridor pak z Chebu přes Plzeň, Prahu, Pardubice a Olomouc do Ostravy. Nejdůležitější polohu v rámci železnice mají města Pardubice, Česká Třebová, Ústí nad Orlicí, Choceň a Svitavy. Regionální význam má trať z Pardubic přes Hradec Králové do Liberce a z Pardubic přes Chrudim a Hlinsko do Havlíčkova Brodu.

Největší výhodou pro Pardubický kraj je mezinárodní letiště se smíšeným civilním a vojenským provozem v Pardubicích. Nejpočetnější klienti pocházejí z Ruské federace, protože letiště zajišťuje pravidelné dopravní spojení s Moskvou a Petrohradem. Pro českou klientelu jsou nejdůležitější charterové lety do turistických destinací v letních měsících. Výhodou letiště je právě napojení na železniční a dálniční síť v krajském městě. V roce 2012 překročilo letiště hranici 120 tisíc odbavených pasažérů za jeden rok.

Autobusová doprava v Pardubickém kraji má spíše regionální charakter než charakter mezinárodní, protože bez přestupu se z kraje dopravíme pouze na Slovensko. Většina mezinárodních linek je vedena z Hradce Králové nebo Prahy a Brna. Pardubický kraj má spíše spojení s regionálními centry kraje a s okolními kraji. Nejvytíženější je autobusová doprava mezi městy Pardubice - Chrudim a Pardubice - Hradec Králové. Problémem autobusové dopravy je malá četnost spojů především o víkendech v lokálních oblastech.

Pro atraktivní části Pardubického kraje, které jsou zaměřeny na lyžování a cykloturistiku, je z hlediska rozvoje ČR důležité využívání cyklobusů a skibusů. Výhodou provozování těchto specializovaných autobusů je financování z rozpočtu Pardubického kraje.

PŘÍLOHA 7

Královéhradecký kraj se skládá z pěti okresů (Hradec Králové, Jičín, Trutnov, Náchod a Rychnov nad Kněžnou). Celková rozloha kraje činí 4 758 km² a počet obyvatel byl k 14. 03. 2013 celkem 552 946 obyvatel²⁶. Z hlediska ČR je kraj rozdělen na 5 turisticky významných území (Krkonoše a Podkrkonoší, Český ráj, Hradecko, Kladské pomezí, Orlické hory a Podorlicko). [17]

Severní část kraje zaujímají Krkonoše s největší českou horou Sněžkou, hory se nachází i na východě, kde se tyčí Orlické hory. Mezi těmito dvěma pohořími se nachází Broumovská vrchovina. Střed kraje směrem na jih a na západ tvoří Polabská nížina. K významným řekám kraje patří především řeka Labe, která pramení v Krkonoších, dalšími řekami jsou Metuje, Úpa, Orlice a Cidlina. Na řekách byly vytvořeny i přehradní nádrže, z nichž klíčové jsou Les Království a Labská přehrada. Z hlediska rekreace je významná vodní nádrž Rozkoš. Na území kraje najdeme významné přírodní oblasti, nejznámější je Národní park Krkonoše, v němž je i biosférická rezervace UNESCO, dále pak CHKO Český ráj, Broumovsko a Orlické hory. Na území kraje se nachází i tři lázeňská centra s minerálními prameny, která se zaměřují především na léčbu pohybového ústrojí, jsou to Jánské Lázně, Lázně Velichovky a Lázně Bělohrad. Královéhradecký kraj je charakteristický velkým počtem malých obcí do 1 000 obyvatel. Rozptýlené osídlení s malou hustotou obcí je charakteristické pro horské oblasti, hustější osídlení je typické pro oblast Hradecka. Z hlediska životního prostředí je situace nejhorší v jihozápadní části kraje (okolí krajského města – Hradec Králové). Špatná situace ovzduší je rovněž i v oblasti Trutnova.

Královéhradecký kraj nabízí velké množství kulturně-historických památek a přírodních lokalit. Z přírodních míst to jsou pramen Labe v Krkonoších, Adršpašsko-teplické skály, Broumovské stěny a Prachovské skály. Kraj je bohatý na několik známých zámků a hradů, k nimž patří zejména hospic Kuks, Hrádek u Nechanic, zámek Opočno a hrady Pecka a Kost. Pro ČR v kraji je důležitá i náboženská turistika s řadou cenných míst spojených s církví, např. kostel Nejsvětější Trojice v Kuksu, betlém v Třebechovicích pod Orebem, Broumovský klášter s kostelem sv. Vojtěcha, židovská synagoga v Rychnově nad Kněžnou. Za zmínku stojí i velké množství vojenských památek, jako je dělostřelecká tvrz v Dobrošově, pevnost Josefov v Jaroměři a městské opevnění v Jičíně. Turisticky nejnavštěvovanějším místem je největší a nejznámější zoologická zahrada v ČR, a to ve Dvoře Králové nad Labem, výjimečností této zahrady je provozování safari.

---

²⁶ <http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/home>

Pro Královéhradecký kraj je velmi důležitá kongresová turistika, která má nadregionální význam. Největšími středisky, která poskytují potřebné služby pro pořádání kongresů, jsou Hradec Králové a Špindlerův Mlýn v Krkonoších. V Hradci Králové nabízí kongresové prostory např. Kongresové centrum Aldis, konferenční prostory hotelů Adalbertinum, Tereziánský dvůr, Černigov a další. Špindlerův Mlýn je vhodný pro kongresy jednak z důvodu, že je využíván, jak v zimním období (sjezdové a běžecké lyžování), tak i v letním období (pěší turistika a cykloturistika) a je jedním z nejznámějších rekreačním střediskem.

Největší potenciál z hlediska CR má Královéhradecké kraj v zimním období. Pro sjezdové a běžecké lyžování jsou vhodné upravené tratě v Krkonoších a Orlických horách. K nejznámějším střediskům patří v Krkonoších Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Jánské Lázně a Černý důl, v Orlických horách to jsou Deštné a Říčky. Především lyžařská střediska v Krkonoších nabývají mezinárodního významu.

V letních měsících jsou atraktivní pěší stezky, které se nejvíce koncentrují v oblastech Prachovských skal, Krkonoš, Adršpašsko-teplických skal a v Broumovských stěnách. K nejvýznamnějším pěším trasám patří Cesta česko-polského přátelství vedoucí po hřebenech Krkonoš a Jiráskova cesta v Orlických horách. Hojně využívaná je i cyklodoprava, která je v Královéhradeckém kraji na vysoké úrovni. Cyklotrasy jsou propojeny, jak s ostatními kraji, tak jsou i vedeny do příhraničních oblastí sousedních států. Evropského významu nabývají Labská cyklotrasa vedoucí ze Špindlerova Mlýna podél Labe do Drážďan a dále Žitavská cyklotrasa, která začíná v Jičíně a pokračuje přes Hradec Králové k Zittau.

Z hlediska dopravy je pro Královéhradecký kraj nejdůležitější silniční doprava. Nejvýznamnějším dopravním tahem je dálnice D11 z Prahy do Hradce Králové a dále navazující silnice I. třídy č. 11 přes Jaroměř a Náchod do Polska. Nadregionální význam má silnice I. třídy č. 35, která by se v budoucnu měla přestavět na rychlostní silnici a vede ze severních Čech přes Královéhradecký a Pardubický kraj na Moravu. Důležité je i spojení Hradce Králové dvoupruhovou silnicí č. 37 do Pardubic. Neuspokojivý stav silnic II. a III. třídy je v horských a podhorských oblastech.

Železniční doprava má spíše regionální charakter. Nevýhodou pro kraj z hlediska železnice je, že není napojen na žádný národní koridor, a že žádná trať není dvoukolejná, a to pro lepší bezpečnost a větší rychlost. Regionální význam mají pouze tratě z Pardubic přes Hradec Králové do Liberce, z Hradce Králové přes Chlumeck nad Cidlinou do Prahy, a na druhou stranu do Letohradu.

Letecká doprava nemá takový význam jako letiště v sousedních Pardubicích. V Královéhradeckém kraji je letiště se zpevněnou plochou jen v krajském městě Hradci Králové, kde letiště má spíše regionální charakter, letiště v dalších městech mají většinou travnatý povrch.

Největší výhodou pro Královéhradecký kraj je dálková autobusová doprava, která má větší význam než doprava železniční. Dálkové autobusy jsou vypravovány z Hradce Králové do všech směrů (Praha, Liberec, Brno, Pardubice), jsou zde i linky s mezinárodním charakterem do Polska.

Stejně jako v Pardubickém kraji vznikl systém skibusů a cyklobusů. Největší rozmach zaznamenaly v mikroregionu Český ráj, v Orlických horách a v Krkonoších.

PŘÍLOHA 8

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (1)$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2)$$

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

$$\text{Síla finanční páky} = 1 + \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (4)$$

$$\text{Ukazatel překapitalizování} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}} > 1 \quad (5)$$

$$\text{Ukazatel podkapitalizování} = \frac{\text{dlouhodobé kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}} < 1 \quad (6)$$

$$\text{Rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \quad (7)$$

$$\text{Rentabilita celkových aktiv (ROA)} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} \quad (8)$$

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (9)$$

PŘÍLOHA 9

Tabulka 1. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice

UKAZATELÉ LIKVIDITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Oběžná aktiva	2 305	3 659	3 486	2 913	2 760	2 951
		3 617	7 437	15 609	3 562	1 134	11 882
		2 961	5 548	9 548	3 238	1 947	7 417
	Zásoby	429	1 020	1 150	908	765	897
		0	246	679	642	784	5 887
		215	633	915	775	775	3 392
	Krátkodobý finanční majetek	890	1 454	1 085	510	302	262
		395	2 568	7 834	-721	-637	1 111
		643	2 011	4 460	-106	-168	687
	Krátkodobé závazky	6 417	3 918	4 598	5 557	3 449	6 941
		46 687	48 980	41 802	24 770	21 331	28 079
		26 552	26 449	23 200	15 164	12 390	17 510
Běžná likvidita		0,11	0,21	0,41	0,21	0,16	0,42
<i>Odvětvové průměry</i>		0,40	1,30	0,86	0,62	0,52	0,54
<i>Doporučené hodnoty</i>		1,5 - 2,5					
Pohotová likvidita		0,10	0,19	0,37	0,16	0,09	0,23
<i>Odvětvové průměry</i>		0,38	1,27	0,83	0,60	0,51	0,52
<i>Doporučené hodnoty</i>		1 - 1,5					
Okamžitá likvidita		0,02	0,08	0,19	-0,01	-0,01	0,04
<i>Odvětvové průměry</i>		0,16	0,25	0,15	0,12	0,10	0,10
<i>Doporučené hodnoty</i>		0,2 - 0,5					

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů²⁷ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 2. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice

UKAZATELÉ LIKVIDITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Oběžná aktiva	443	115	291	335	131	262
		4 822	9 773	45 530	54 743	77 754	98 815
		2 633	4 944	22 911	27 539	38 943	49 539
	Zásoby	0	0	0	0	0	0
		22	19	10 912	3 855	9 959	12
		11	10	5 456	1 928	4 980	6
	Krátkodobý finanční majetek	340	104	193	110	39	137
		2 295	2 389	11 542	11 634	32 375	31 931
		1 318	1 247	5 868	5 872	16 207	16 034
	Krátkodobé závazky	1 233	413	480	416	163	244
		7 707	6 197	21 108	14 686	25 524	38 885
		4 470	3 305	10 794	7 551	12 844	19 565
Běžná likvidita		0,59	1,50	2,12	3,65	3,03	2,53
<i>Odvětvové průměry</i>		0,40	1,30	0,86	0,62	0,52	0,54
<i>Doporučené hodnoty</i>		1,5 - 2,5					
Pohotová likvidita		0,59	1,49	1,62	3,39	2,64	2,53
<i>Odvětvové průměry</i>		0,38	1,27	0,83	0,60	0,51	0,52
<i>Doporučené hodnoty</i>		1 - 1,5					
Okamžitá likvidita		0,29	0,38	0,54	0,78	1,26	0,82
<i>Odvětvové průměry</i>		0,16	0,25	0,15	0,12	0,10	0,10
<i>Doporučené hodnoty</i>		0,2 - 0,5					

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů²⁸ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

²⁷ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a347830&klic=gsg3w9>
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a132650&klic=3wx62c>

²⁸ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a212543&klic=3cll9a>
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a537166&klic=cu1bo6>

Tabulka 3. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové

UKAZATELE LIKVIDITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Oběžná aktiva	22 621	17 164	5 210	5 891	3 017	2 344
		2 422	3 183	3 397	3 152	7 311	5 117
		12 522	10 174	4 304	4 522	5 164	3 731
	Zásoby	0	826	726	350	215	160
		201	279	313	636	809	825
		101	553	520	493	512	493
	Krátkodobý finanční majetek	739	10 923	1 351	3 217	346	373
		625	801	1 668	1 795	3 914	2 365
		682	5 862	1 510	2 506	2 130	1 369
	Krátkodobé závazky	81 756	44 628	16 509	13 653	12 216	4 791
		8 530	11 217	21 977	23 881	42 049	47 699
		45 143	27 923	19 243	18 767	27 133	26 245
Běžná likvidita		0,28	0,36	0,22	0,24	0,19	0,14
<i>Odvětvové průměry</i>		0,40	1,30	0,86	0,62	0,52	0,54
<i>Doporučené hodnoty</i>		1,5 - 2,5					
Pohotová likvidita		0,28	0,34	0,20	0,21	0,17	0,12
<i>Odvětvové průměry</i>		0,38	1,27	0,83	0,60	0,51	0,52
<i>Doporučené hodnoty</i>		1 - 1,5					
Okamžitá likvidita		0,02	0,21	0,08	0,13	0,08	0,05
<i>Odvětvové průměry</i>		0,16	0,25	0,15	0,12	0,10	0,10
<i>Doporučené hodnoty</i>		0,2 - 0,5					

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů²⁹ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 4. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové

UKAZATELE LIKVIDITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Oběžná aktiva	596	584	592	569	430	286
		338	565	105	34	85	49
		467	575	349	302	258	168
	Zásoby	0	0	0	0	0	0
		25	20	1	1	1	0
		13	10	1	1	1	0
	Krátkodobý finanční majetek	480	434	402	464	368	189
		98	270	75	8	41	31
		289	352	239	236	205	110
	Krátkodobé závazky	12 606	12 300	13 164	12 739	12 367	15 814
		10 358	10 497	10 230	10 237	10 151	10 126
		11 482	11 399	11 697	11 488	11 259	12 970
Běžná likvidita		0,04	0,05	0,03	0,03	0,02	0,01
<i>Odvětvové průměry</i>		0,40	1,30	0,86	0,62	0,52	0,54
<i>Doporučené hodnoty</i>		1,5 - 2,5					
Pohotová likvidita		0,04	0,05	0,03	0,03	0,02	0,01
<i>Odvětvové průměry</i>		0,38	1,27	0,83	0,60	0,51	0,52
<i>Doporučené hodnoty</i>		1 - 1,5					
Okamžitá likvidita		0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
<i>Odvětvové průměry</i>		0,16	0,25	0,15	0,12	0,10	0,10
<i>Doporučené hodnoty</i>		0,2 - 0,5					

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁰ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

²⁹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a141101&klic=h7pglw>
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a375047&klic=5zeew9>

³⁰ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a434460&klic=w4hcxw>
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a399990&klic=bhtxy0>

PŘÍLOHA 10

Tabulka 1. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Cizí kapitál	90 206	223 719	283 210	306 426	312 022	316 695
		36 207	30 344	16 458	13 797	10 109	16 626
		63 207	127 032	149 834	160 112	161 066	166 661
Vlastní kapitál	-3 638	-6 568	-19 809	-30 432	-36 077	-34 649	
	-7 908	8 028	22 553	23 392	25 735	21 860	
	-5 773	730	1 372	-3 520	-5 171	-6 395	
Síla finanční páky		-9,95	175,02	110,21	-44,49	-30,15	-25,06
Odvětvové průměry		3,09	4,32	4,25	2,43	4,05	3,78

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³¹ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 2. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Cizí kapitál	1 283	413	480	482	239	327
		7 707	6 198	21 108	14 686	25 524	38 885
		4 495	3 306	10 794	7 584	12 882	19 606
Vlastní kapitál	154	159	231	238	245	256	
	7 108	13 696	33 975	49 380	61 100	68 773	
	3 631	6 928	17 103	24 809	30 673	34 515	
Síla finanční páky		2,24	1,48	1,63	1,31	1,42	1,57
Odvětvové průměry		3,09	4,32	4,25	2,43	4,05	3,78

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³² a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 3. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Cizí kapitál	196 623	79 074	76 559	57 152	65 086	60 918
		11 253	13 287	22 224	23 890	43 621	48 910
		103 938	46 181	49 392	40 521	54 354	54 914
Vlastní kapitál	117 880	146 274	134 009	103 983	85 908	82 422	
	-873	-1 844	-8 164	-8 112	-11 238	-10 925	
	58 504	72 215	62 923	47 936	37 335	35 749	
Síla finanční páky		2,78	1,64	1,78	1,85	2,46	2,54
Odvětvové průměry		3,09	4,32	4,25	2,43	4,05	3,78

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³³ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 4. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Cizí kapitál	12 606	12 300	13 164	12 739	12 367	15 814
		10 370	11 951	11 037	10 726	10 508	10 513
		11 488	12 126	12 101	11 733	11 438	13 164
Vlastní kapitál	-834	-1 160	-1 364	-1 263	-1 037	-922	
	-2 305	-2 746	-2 935	-3 163	-3 354	-3 694	
	-1 570	-1 953	-2 150	-2 213	-2 196	-2 308	
Síla finanční páky		-6,32	-5,21	-4,63	-4,30	-4,21	-4,70
Odvětvové průměry		3,09	4,32	4,25	2,43	4,05	3,78

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁴ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

³¹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a347830&klic=gsg3w9>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a132650&klic=3wx62c>

³² <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a212543&klic=3cll9a>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a537166&klic=cu1bo6>

³³ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a141101&klic=h7pglw>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a375047&klic=5zeew9>

³⁴ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a434460&klic=w4hcxw>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a399990&klic=bhtxy0>

PRÍLOHA 11

Tabulka 1. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice

KAPITÁLOVÉ KRYTÍ AKTIV		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Dlouhodobý kapitál	39 880	168 171	221 599	251 224	254 148	253 511
	Ø	19 717	16 442	34 281	31 334	32 223	31 262
		29 799	92 307	127 940	141 279	143 186	142 387
v tisících Kč	Dlouhodobý majetek	82 950	201 373	242 545	269 671	272 366	260 599
	Ø	25 831	34 522	35 328	34 093	32 844	35 264
		54 391	117 948	138 937	151 882	152 605	147 932
Ukazatel kapitálového krytí aktiv		0,55	0,78	0,92	0,93	0,94	0,96
<i>Odvětvové průměry</i>		0,59	1,04	0,94	0,78	0,79	0,75

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁵ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 2. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice

KAPITÁLOVÉ KRYTÍ AKTIV		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Dlouhodobý kapitál	154	159	231	238	245	277
	Ø	7 108	13 696	33 975	49 380	61 100	68 773
		3 631	6 928	17 103	24 809	30 673	34 525
v tisících Kč	Dlouhodobý majetek	991	456	420	385	352	320
	Ø	9 731	9 970	9 503	9 278	8 792	8 756
		5 361	5 213	4 962	4 832	4 572	4 538
Ukazatel kapitálového krytí aktiv		0,68	1,33	3,45	5,13	6,71	7,61
<i>Odvětvové průměry</i>		0,59	1,04	0,94	0,78	0,79	0,75

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁶ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 3. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové

KAPITÁLOVÉ KRYTÍ AKTIV		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Dlouhodobý kapitál	232 747	173 769	193 129	146 356	138 581	137 451
	Ø	-873	-1 844	-8 164	-8 112	-11 238	-10 927
		115 937	85 963	92 483	69 122	63 672	63 262
v tisících Kč	Dlouhodobý majetek	290 134	207 948	205 266	154 927	147 943	140 855
	Ø	7 887	7 893	9 474	11 155	23 632	31 734
		149 011	107 921	107 370	83 041	85 788	86 295
Ukazatel kapitálového krytí aktiv		0,78	0,80	0,86	0,83	0,74	0,73
<i>Odvětvové průměry</i>		0,59	1,04	0,94	0,78	0,79	0,75

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁷ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 4. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové

KAPITÁLOVÉ KRYTÍ AKTIV		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Dlouhodobý kapitál	-834	-1 160	-1 364	-1 263	-1 037	-922
	Ø	-2 305	-1 291	-2 128	-2 675	-2 967	-3 307
		-1 570	-1 226	-1 746	-1 969	-2 002	-2 115
v tisících Kč	Dlouhodobý majetek	10 971	10 556	10 873	10 645	10 712	14 484
	Ø	7 718	8 628	7 997	7 527	7 116	6 770
		9 345	9 592	9 435	9 086	8 914	10 627
Ukazatel kapitálového krytí aktiv		-0,17	-0,13	-0,19	-0,22	-0,22	-0,20
<i>Odvětvové průměry</i>		0,59	1,04	0,94	0,78	0,79	0,75

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁸ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

³⁵ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a347830&klic=gsg3w9>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a132650&klic=3wx62c>

³⁶ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a212543&klic=3cll9a>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a537166&klic=cu1bo6>

³⁷ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a141101&klic=h7pg1w>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a375047&klic=5zeew9>

³⁸ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a434460&klic=w4hcxw>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a399990&klic=bhtxy0>

PŘÍLOHA 12

Tabulka 1. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Pardubice

UKAZATELE RENTABILITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Celková aktiva	86 568	217 151	263 401	275 994	275 945	282 046
		Ø 28 299	38 372	39 011	37 189	35 844	38 486
		57 434	127 762	151 206	156 592	155 895	160 266
	Vlastní kapitál	-3 638	-6 568	-19 809	-30 432	-36 077	-34 649
		Ø -7 908	8 028	22 553	23 392	25 735	21 860
		-5 773	730	1 372	-3 520	-5 171	-6 395
	Tržby	1 080	12 846	43 341	44 085	37 476	49 845
		Ø 13 464	29 215	38 811	36 124	34 593	39 295
		7 272	21 031	41 076	40 105	36 035	44 570
	Nákladové úroky	0	910	3 930	4 752	4 303	3 161
		Ø 418	1 186	911	438	284	407
		209	1 048	2 421	2 595	2 294	1 784
	VH před zdaněním (EBT)	-2 495	-2 930	-13 240	-10 623	-5 644	1 428
		Ø -17 297	-5 190	736	839	2 344	-3 875
	-9 896	-4 060	-6 252	-4 892	-1 650	-1 224	
Daň z příjmu právnických osob (%)	24%	24%	21%	20%	19%	19%	
VH po zdanění (EAT)	-2 495	-2 930	-13 240	-10 623	-5 644	1 156,7	
	Ø -17 297	-5 190	581,4	671,2	1 898,6	-3 875	
	-9 896	-4 060	-6 329	-4 976	-1 873	-1 359	
Rentabilita tržeb (ROS)	-1,36	-0,19	-0,15	-0,12	-0,05	-0,03	
<i>Odvětvové průměry</i>	0,05	0,08	0,11	-0,10	-0,03	-0,07	
Rentabilita celkových aktiv (ROA)	-0,17	-0,02	-0,03	-0,01	0,00	0,00	
<i>Odvětvové průměry</i>	6,34	6,48	10,04	-1,21	-1,13	-0,09	
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	1,71	-5,56	-4,61	1,41	0,36	0,21	
<i>Odvětvové průměry</i>	10,24	14,60	21,10	-17,16	-3,18	-9,17	

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů³⁹ a odvětvových průměrů [27, 28, 29]

Tabulka 2. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Pardubice

UKAZATELE RENTABILITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Celková aktiva	1 437	572	711	720	484	583
		Ø 14 815	19 894	55 083	64 066	86 624	107 658
		8 126	10 233	27 897	32 393	43 554	54 121
	Vlastní kapitál	154	159	231	238	245	256
		Ø 7 108	13 696	33 975	49 380	61 100	68 773
		3 631	6 928	17 103	24 809	30 673	34 515
	Tržby	869	1 380	955	989	823	683
		Ø 79 079	120 188	295 483	172 811	211 204	223 565
		39 974	60 784	148 219	86 900	106 014	112 124
	Nákladové úroky	0	0	0	0	0	0
		Ø 15	15	10	0	631	0
		8	8	5	0	316	0
	VH před zdaněním (EBT)	13	8	91	23	10	11
		Ø 4 614	8 676	25 671	19 242	17 096	7 673
	2 314	4 342	12 881	9 633	8 553	3 842	
Daň z příjmu právnických osob (%)	24%	24%	21%	20%	19%	19%	
VH po zdanění (EAT)	9,9	6,1	71,9	18,4	8,1	8,9	
	Ø 3 506,6	6 593,8	20 280,1	15 393,6	13 847,8	6 215,1	
	1 758	3 300	10 176	7 706	6 928	3 112	
Rentabilita tržeb (ROS)	0,04	0,05	0,07	0,09	0,07	0,03	
<i>Odvětvové průměry</i>	0,05	0,08	0,11	-0,10	-0,03	-0,07	
Rentabilita celkových aktiv (ROA)	0,29	0,43	0,46	0,30	0,20	0,07	
<i>Odvětvové průměry</i>	6,34	6,48	10,04	-1,21	-1,13	-0,09	
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	0,48	0,48	0,59	0,31	0,23	0,09	
<i>Odvětvové průměry</i>	10,24	14,60	21,10	-17,16	-3,18	-9,17	

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů⁴⁰ a odvětvových průměrů [27, 28, 29]

³⁹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a347830&klic=gsg3w9>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a132650&klic=3wx62c>

⁴⁰ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a212543&klic=3cll9a>

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a537166&klic=cu1bo6>

Tabulka 3. Ubytovací zařízení s kongresovými prostory v okrese Hradec Králové

UKAZATELE RENTABILITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Celková aktiva	314 503	225 348	210 568	161 135	150 994	143 340
		10 380	11 443	14 060	15 778	32 383	37 985
	∅	162 442	118 396	112 314	88 457	91 689	90 663
	Vlastní kapitál	117 880	146 274	134 009	103 983	85 908	82 422
		-873	-1 844	-8 164	-8 112	-11 238	-10 925
	∅	58 504	72 215	62 923	47 936	37 335	35 749
	Tržby	52	161 827	29 017	0	20 458	19 064
		12 573	15 156	17 992	17 227	17 175	23 278
	∅	6 313	88 492	23 505	8 614	18 817	21 171
	Nákladové úroky	3 471	4 601	1 525	0	560	710
		0	0	0	0	0	133
	∅	1 736	2 301	763	0	280	422
	VH před zdaněním (EBT)	2 515	14 064	-12 123	0	-19 795	-10 921
		-585	-969	-6 321	50	-3 124	313
∅	965	6 548	-9 222	25	-11 460	-5 304	
Daň z příjmu právnických osob (%)	24%	24%	21%	20%	19%	19%	
VH po zdanění (EAT)	1 911,4	10 688,6	-12 123	0,0	-19 795	-10 921	
	-585	-969	-6 321	40,0	-3 124	253,5	
∅	663	4 860	-9 222	20	-11 460	-5 334	
Rentabilita tržeb (ROS)		0,11	0,05	-0,39	0,00	-0,61	-0,25
<i>Odvětvové průměry</i>		0,05	0,08	0,11	-0,10	-0,03	-0,07
Rentabilita celkových aktiv (ROA)		0,02	0,07	-0,08	0,00	-0,12	-0,05
<i>Odvětvové průměry</i>		6,34	6,48	10,04	-1,21	-1,13	-0,09
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)		0,01	0,07	-0,15	0,00	-0,31	-0,15
<i>Odvětvové průměry</i>		10,24	14,60	21,10	-17,16	-3,18	-9,17

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů⁴¹ a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

Tabulka 4. Ubytovací zařízení bez kongresových prostor v okrese Hradec Králové

UKAZATELE RENTABILITY		2006	2007	2008	2009	2010	2011
v tisících Kč	Celková aktiva	11 772	11 140	11 800	11 476	11 330	14 892
		8 065	9 205	8 102	7 563	7 154	6 819
	∅	9 919	10 173	9 951	9 520	9 242	10 856
	Vlastní kapitál	-834	-1 160	-1 364	-1 263	-1 037	-922
		-2 305	-2 746	-2 935	-3 163	-3 354	-3 694
	∅	-1 570	-1 953	-2 150	-2 213	-2 196	-2 308
	Tržby	1 375	1 406	1 818	1 920	1 877	1 679
		1 425	787	1 871	784	695	466
	∅	1 400	1 097	1 845	1 352	1 286	1 073
	Nákladové úroky	0	0	0	0	0	0
		0	45	42	30	3	0
	∅	0	23	21	15	2	0
	VH před zdaněním (EBT)	-58	-326	-204	101	226	115
		227	-441	-189	-233	-190	-341
∅	85	-384	-197	-66	18	-113	
Daň z příjmu právnických osob (%)	24%	24%	21%	20%	19%	19%	
VH po zdanění (EAT)	-58	-326	-204	80,8	183,1	93,2	
	172,5	-441	-189	-233	-190	-341	
∅	57	-384	-197	-76	-3	-124	
Rentabilita tržeb (ROS)		0,04	-0,35	-0,11	-0,06	0,00	-0,12
<i>Odvětvové průměry</i>		0,05	0,08	0,11	-0,10	-0,03	-0,07
Rentabilita celkových aktiv (ROA)		0,01	-0,04	-0,02	-0,01	0,00	-0,01
<i>Odvětvové průměry</i>		6,34	6,48	10,04	-1,21	-1,13	-0,09
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)		-0,04	0,20	0,09	0,03	0,00	0,05
<i>Odvětvové průměry</i>		10,24	14,60	21,10	-17,16	-3,18	-9,17

Zdroj: Autor na základě účetních výkazů⁴² a odvětvových průměrů[27, 28, 29]

⁴¹ <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a141101&klic=h7pg1w>
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a375047&klic=5zeew9>

⁴² <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a434460&klic=w4hcxw>
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a399990&klic=bhtxy0>

PŘÍLOHA 13

K Vámi vybrané odpovědi zadejte „x“ do fialového pole.

1. Ve kterém regionu se Vaše ubytovací zařízení nachází?

Královéhradecký	☐	Pardubický	☐
-----------------	--------------------------	------------	--------------------------

2. Do jakého typu ubytovacích zařízení se řadí Vaše provozovna?

Hotel	☐	Penzion	☐	Jiný typ – uveďte:	<input type="text"/>
-------	--------------------------	---------	--------------------------	--------------------	----------------------

3. Uveďte počet hvězdiček, kterými disponuje Vaše ubytovací zařízení, na základě certifikace společnosti Hotelstars Union.

5	☐	4	☐	3	☐	2	☐	1	☐	Nemáme	☐
---	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------	--------	--------------------------

4. Máte prostory pro konání kongresových akcí (např. konference, semináře)?

☐	Ano <i>(dále pokračujte otázkami č. 5, 6 a 7)</i>
☐	Ne, ale spolupracujeme s jinými kongresovými zařízeními <i>(dále pokračujte otázkami č. 8 a 9)</i>
☐	Ne, a nespolečujeme s jinými kongresovými zařízeními <i>(dále už nevyplňujte)</i>

5. Uveďte, kolika sály disponuje Vaše provozovna pro konání kongresových akcí.

6. Kolik účastníků se vejde do největšího sálu při divadelním uspořádání?

☐	méně než 50
☐	51 - 100
☐	101 - 200
☐	201 - 300
☐	301 - 400
☐	více než 400
☐	toto uspořádání nemáme

7. Kolik procent z kapacity sálů je za celý rok využito?

☐	méně než 20 %
☐	20 – 40 %
☐	40 – 60 %
☐	60 – 80 %
☐	více než 80 %

8. Jaká je procentuální obsazenost Vašeho ubytovacího zařízení kongresovými turisty za rok?

☐	méně než 20 %
☐	20 – 40 %
☐	40 – 60 %
☐	60 – 80 %
☐	více než 80 %

9. Proč Vaše ubytovací zařízení neposkytuje prostory pro kongresové akce? *(možnost více odpovědí)*

☐	rozhodnutí vlastníka
☐	nedostatečná podpora ze strany veřejné správy
☐	v blízkosti se nacházejí jiné kongresové prostory
☐	vlastní prostory jsou nedostačující
☐	kongresový prostor by nenašel využití
☐	jiný důvod – uveďte níže:
☐	<input type="text"/>

Děkuji za Váš čas a ochotu k vyplnění a odeslání tohoto dotazníku.

Jakub Muška

PŘÍLOHA 14

Tabulka 1. Databáze ubytovacích zařízení

UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	OKRES	E-MAIL
Birdie Penzion	Pardubice	info@birdie.cz
Boromeum Residence	Hradec Králové	info@boromeum.cz
Cartellone apartment hotel	Pardubice	info@cartellone.cz
Golf Club Myštěves	Hradec Králové	golf@golf-mysteves.cz
Harmony club hotel	Pardubice	hotel@harmony-pce.cz
Hostel Trim	Pardubice	hosteltrim@hosteltrim.cz
Hostel Veselka	Pardubice	info@veselkapardubice.cz
Hotel 100	Pardubice	hotel100@hotel100.cz
Hotel Alessandria	Hradec Králové	ales@alessandria.cz
Hotel Arnošt	Pardubice	hotel@hotel-arnost.cz
Hotel Astra	Hradec Králové	info@astra-hotel.cz
Hotel Bor	Hradec Králové	vaet@email.cz
Hotel Classic	Hradec Králové	info@hotel-classic.cz
Hotel Černigov	Hradec Králové	info@hotelcernigovhradeckralove.com
Hotel EA Tereziánský Dvůr	Hradec Králové	reception@terezianskydvur.euroagentur.cz
Hotel Euro	Pardubice	info@hoteleuro.cz
Hotel Fontána	Pardubice	bittner@fontana-prelouc.cz
Hotel Golf Resort Kunětická Hora	Pardubice	recepce@gckh.cz
Hotel Grand	Hradec Králové	grandhk@grandhk.cz
Hotel Hůrka	Pardubice	recepce@hotel-hurka.cz
Hotel Kristl	Pardubice	hotelkristl@seznam.cz
Hotel Nové Adalbertinum	Hradec Králové	info@noveadalbertinum.cz
Hotel Okresní dům	Hradec Králové	hotel@okresnidum.cz
Hotel Signál	Pardubice	info@signalpardubice.cz
Hotel Sport	Pardubice	hotelsport-pce@seznam.cz
Hotel Stadion	Hradec Králové	hotel.stadion@abdinvest.cz
Hotel Tatra	Hradec Králové	bowlingtatra@volny.cz
Hotel U České koruny	Hradec Králové	info@uceskekoruny.com
Hotel U Královny Elišky	Hradec Králové	provoz@hotelukralovnyelisky.cz
Hotel U Zlatého anděla	Pardubice	hotelzlandel@seznam.cz
Hotel Vacek Pod věží	Hradec Králové	hotel@pod-vezi.cz
Hotel Zlatá Štika	Pardubice	recepce@zlastika.cz
Interhotel Labe	Pardubice	rezervace@hotellabe.cz
Motel Arkus	Hradec Králové	motel@atlas.cz
Motel Železné Hory	Pardubice	info@motelzeleznehory.cz
Penzion Amátka	Hradec Králové	kalhousova@draktheatre.cz
Penzion Art	Pardubice	penzionart@seznam.cz
Penzion AXA	Hradec Králové	penzion.axa@seznam.cz
Penzion Bělásek	Hradec Králové	vladimir.kladivo@telecom.cz
Penzion Blatenský Dvůr	Pardubice	blatenskydvur@seznam.cz
Penzion Café City	Pardubice	info@penzioncity.cz
Penzion Černý Kůň	Hradec Králové	info@cernykun.com
Penzion Fajn	Pardubice	penzionfajn@centrum.cz
Penzion Hastrman	Pardubice	mariejerlingova@seznam.cz
Penzion Holata	Hradec Králové	info@pensionholata.cz
Penzion Lipoltice	Pardubice	penzionlipoltice@seznam.cz
Penzion Mar	Hradec Králové	penzionmar@seznam.cz
Penzion Na Staré poště	Pardubice	pension-nastareposte@seznam.cz

UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	OKRES	E-MAIL
Penzion Nad Oborou	Hradec Králové	info@pno.cz
Penzion Petr	Hradec Králové	pension.petr@email.cz
Penzion Pod Kunětickou horou	Pardubice	podkunkou@podkunkou.cz
Penzion Pod Vinicí	Pardubice	penzion@restauracepodvinici.cz
Penzion Podkova	Pardubice	info@pension-podkova.cz
Penzion Pupendo	Hradec Králové	info@penzionpupendo.cz
Penzion Smetanův Statek	Hradec Králové	info@smetanuvstatek.cz
Penzion Staré Časy	Pardubice	info@stare-casy.cz
Penzion Statek U Kynosů	Hradec Králové	info@statekukynosu.cz
Penzion Šenk	Pardubice	rezervace@ubytovani-pardubice.eu
Penzion Tillerova vila	Pardubice	info@penziontillerovavila.cz
Penzion U Mlejna	Hradec Králové	ubytovnaumlejna@seznam.cz
Penzion U Svatého Jana	Hradec Králové	svatyjan@volny.cz
Penzion U Svatého Lukáše	Hradec Králové	info@usvateholukase.com
Penzion Uno	Hradec Králové	uno@penzion-uno.cz
Penzion Vila Pavlína	Hradec Králové	ubytovani@villa-pavlina.cz
Penzion Zděná Bouda	Hradec Králové	info@zdenaboudahk.cz
Penzion Zelená Žába	Pardubice	info@zelenazaba.cz
Penzion Zlatá Koruna	Pardubice	ppekac@seznam.cz
Siesta rodinný resort	Pardubice	mette@siestaresort.cz

Zdroj: Autor

PŘÍLOHA 15

Tabulka 1. Výsledky dotazníkového šetření - ubytovací zařízení

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	Celkem		Okres Pardubice		Okres Hradec Králové	
	počet	procenta	počet	procenta	počet	procenta
Ubytovací zařízení						
× oslovených	68	100,00%	34	50,00%	34	50,00%
× vyplněných dotazníků	45	66,18%	24	70,59%	21	61,76%
Ubytovací zařízení podle typu						
× hotel	22	48,89%	11	45,83%	11	52,38%
× penzion	17	37,78%	9	37,50%	8	38,10%
× jiný typ	6	13,33%	4	16,67%	2	9,52%
× motel	2	33,33%	1	25,00%	1	50,00%
× hostel	2	33,33%	2	50,00%	0	0,00%
× apartment hotel	2	33,33%	1	25,00%	1	50,00%
Ubytovací zařízení podle počtu hvězdiček (certifikace Hotelstars Union)						
× certifikováno	1	2,22%	0	0,00%	1	4,76%
× necertifikováno	44	97,78%	24	100,00%	20	95,24%
Ubytovací zařízení podle vlastnictví kongresových prostor						
× mají	23	51,11%	13	54,17%	10	47,62%
× celkem kongresových prostor	77	100,00%	42	54,55%	35	45,45%
× nemají, ale spolupracují s nimi	8	17,78%	4	16,67%	4	19,05%
× nemají a nespolečně s nimi	14	31,11%	7	29,17%	7	33,33%
Ubytovací zařízení podle počtu kongresových prostor						
× 1 - 2	10	43,48%	5	38,46%	5	50,00%
× celkem kongresových prostor	17	22,08%	10	23,81%	7	20,00%
× 3 - 4	8	34,78%	7	53,85%	1	10,00%
× celkem kongresových prostor	31	40,26%	27	64,29%	4	11,43%
× 5 a více	5	21,74%	1	7,69%	4	40,00%
× celkem kongresových prostor	29	37,66%	5	11,90%	24	68,57%
Ubytovací zařízení podle max. obsazenosti největšího kongresového prostoru při divadelním uspořádání						
× méně než 50	5	21,74%	2	15,38%	3	30,00%
× 51 - 100	9	39,13%	6	46,15%	3	30,00%
× 101 - 200	4	17,39%	3	23,08%	1	10,00%
× 201 - 400	4	17,39%	2	15,38%	2	20,00%
× více než 400	1	4,35%	0	0,00%	1	10,00%
× není divadelní uspořádání	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ubytovací zařízení podle využitelnosti celkové kapacity kongresových prostor za rok						
× méně než 20%	8	34,78%	4	30,77%	4	40,00%
× 20 - 40 %	9	39,13%	5	38,46%	4	40,00%
× 40 - 60 %	6	26,09%	4	30,77%	2	20,00%
× 60 - 80 %	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
× více než 80 %	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ubytovací zařízení podle obsazenosti kongresovými turisty						
× méně než 20%	2	25,00%	1	25,00%	1	25,00%
× 20 - 40 %	4	50,00%	2	50,00%	2	50,00%
× 40 - 60 %	2	25,00%	1	25,00%	1	25,00%
× 60 - 80 %	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
× více než 80 %	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ubytovací zařízení podle důvodu neposkytnutí kongresových prostor						
× rozhodnutí vlastníka	2	25,00%	1	25,00%	1	25,00%
× nedostatečná podpora ze strany veřejné správy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
× v blízkosti se nacházejí jiné kongresové prostory	3	37,50%	1	25,00%	2	50,00%
× vlastní prostory jsou nedostačující	4	50,00%	2	50,00%	2	50,00%
× kongresový prostor by nenašel využití	6	75,00%	3	75,00%	3	75,00%
× jiný důvod	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Zdroj: Autor na základě dotazníkového šetření pro ubytovací zařízení

PŘÍLOHA 16

K Vámi vybrané odpovědi zadejte „x“ do fialového pole.

1. Ve kterém okrese se Vaše firma nachází?

Královéhradecký	☐	Pardubický	☐
-----------------	--------------------------	------------	--------------------------

2. Kolik má Vaše firma zaměstnanců?

0 - 10	☐	11 - 50	☐	51 - 250	☐	251 a více	☐
--------	--------------------------	---------	--------------------------	----------	--------------------------	------------	--------------------------

3. Pořádá Vaše firma kongresy, konference, semináře a přednášky nebo školicí kurzy pro Vaše zaměstnance?

Ano	☐	Ne	☐	<i>(dále už nevyplňujte)</i>
-----	--------------------------	----	--------------------------	------------------------------

4. Které prostory využíváte? *(zaškrtněte převažující možnost)*

externí	☐	interní	☐	<i>(dále už nevyplňujte)</i>
---------	--------------------------	---------	--------------------------	------------------------------

5. Je pro Vás nabízená kapacita externích prostor dostatečná?

Určitě ano	☐	Spíše ano	☐	Spíše ne	☐	Určitě ne	☐
------------	--------------------------	-----------	--------------------------	----------	--------------------------	-----------	--------------------------

6. Jste spokojeni s kvalitou služeb tzv. kongresové turistiky, které odebíráte od externích poskytovatelů?

Určitě ano	☐	Spíše ano	☐	Spíše ne	☐	Určitě ne	☐
------------	--------------------------	-----------	--------------------------	----------	--------------------------	-----------	--------------------------

7. Co je Vaší prioritou při vybírání externích prostor? *(max. 2 odpovědi)*

Cena	☐	Možnost ubytování	☐
Kvalita vybavení a služeb	☐	Volnočasové aktivity	☐
Dopravní dostupnost	☐	Atraktivita regionu	☐
Jiné – uveďte:	<input type="text"/>		

8. Můžete formulovat Vaše potřeby v oblasti služeb tzv. kongresové turistiky?

Děkuji za Váš čas a ochotu k vyplnění a odeslání tohoto dotazníku.

Jakub Muška

PŘÍLOHA 17

Tabulka 1. Databáze firem

FIRMA	OKRES	E-MAIL
2VV, s. r. o.	Pardubice	filip.hazuka@2vv.cz
AD auditoři a daňoví poradci, a. s.	Hradec Králové	pacesny@ad-as.cz
AG COM, a. s.	Hradec Králové	info@agcom.cz
Agropodnik, a. s.	Hradec Králové	novotny@agropodnikhk.cz
Agroslužby CZ, a. s.	Hradec Králové	info@agroslužbycz.eu
Akcenta Energie, a. s.	Hradec Králové	energy@akcenta.eu
Akcenta Logistic, a. s.	Hradec Králové	info@akcenta.eu
Almet, a. s.	Hradec Králové	almet@almet.cz
Anipo CZ, s. r. o.	Hradec Králové	anipo@anipo.cz
ASC HB, a.s.	Hradec Králové	obchod@aschb.cz
Aspa, a. s.	Hradec Králové	info@aspa.cz
Astor - Komplex, s. r. o.	Hradec Králové	hk@astorkomplex.cz
Ateko, a. s.	Hradec Králové	karel.dedek@ateko.cz
Autoprodej Dryml Rosice, a. s.	Pardubice	office@dryml.cz
Axis, a. s.	Hradec Králové	ivo.stranik@axis-hk.cz
Barth - media, a. s.	Pardubice	mikula@barth.cz
Bauset CZ, a. s.	Pardubice	jkorejtko@bauset.cz
BDK - Glass, s. r. o.	Hradec Králové	bdk@bdk.cz
Bikers Crown, s. r. o.	Hradec Králové	bikerscrown@bikerscrown.cz
Borta, s. r. o.	Hradec Králové	borta.hk@seznam.cz
Brukov, s. r. o.	Hradec Králové	brukov@brukov.cz
BrusMat, s. r. o.	Pardubice	bis@brusmat.cz
BW - Stavební holding, a. s.	Pardubice	bwstavebniholding@bwstavebniholding.cz
Bydžov, s. r. o.	Hradec Králové	info@bydzov.cz
Cerea, a. s.	Pardubice	cerea@cerea.cz
Cesa, a. s.	Pardubice	obchod@cesa.cz
CWM, s. r. o.	Pardubice	cwm@cwm.cz
CZ Holding, a. s.	Hradec Králové	info@czholding.cz
ČSOB Pojišťovna, a. s.	Pardubice	info@csobpoj.cz
D.E.E.D., a.s.	Hradec Králové	deed@deed.cz
Dakam, s. r. o.	Pardubice	dakam@tiscali.cz
DAP Sport, s. r. o.	Hradec Králové	obchod@dapsport.cz
Dašické sklepy, a. s.	Pardubice	provoz@dasickesklepy.cz
Days Menu, s. r. o.	Pardubice	daysmenu@days.cz
Dekra Industrial, s. r. o.	Pardubice	info@dekra-industrial.cz
Diesel servis, s. r. o.	Pardubice	dieselpce@volny.cz
Distar CZ, a. s.	Hradec Králové	info@distar.cz
Dopravní podnik města Pardubic, a. s.	Pardubice	tomasp@dpmp.cz
East Bohemian airport, a. s.	Pardubice	eba@airport-pardubice.cz
Edera Group, a. s.	Pardubice	info@edera.cz
Ekoizol V + V, s. r. o.	Hradec Králové	info@ekoizol.cz
Ekomont Holding, s. r. o.	Hradec Králové	bernardova@ekomont.eu
Ekorex - Consult, s. r. o.	Pardubice	petr.kohoutek@ekorex.cz
Elceram, a. s.	Hradec Králové	elceram@elceram.cz
Elega, s. r. o.	Hradec Králové	info@elega.cz
Elektrárny Opatovice, a. s.	Pardubice	pchaloupka@eop.cz
Elza Předměřice, s. r. o.	Hradec Králové	pavel.vesely@elza-hk.cz
Enteria, a. s.	Pardubice	info@enteria.cz
Envistone, s. r. o.	Hradec Králové	envistone@envistone.cz

FIRMA	OKRES	E-MAIL
EvroTrade CZ, s. r. o.	Pardubice	hodac@evrotrade.eu
Explosia a.s.	Pardubice	explosia@explosia.cz
Foxconn CZ, s. r. o.	Pardubice	jkratochvilova@foxconn.cz
Gamet elektro, s. r. o.	Pardubice	info@gametelektro.cz
Gapa CZ, a. s.	Hradec Králové	info@gapa-vahy.cz
Global elevators, s. r. o.	Pardubice	lorencova@globalelevators.cz
GON Hradec Králové, a. s.	Hradec Králové	gon@gon.cz
HTK, a. s.	Hradec Králové	info@htk-as.cz
Chemagra, s. r. o.	Pardubice	kladiva@hokr.cz
Chládek a Tintěra, Pardubice, a. s.	Pardubice	petr.pejcha@cht-pce.cz
Chovservis, a. s.	Hradec Králové	ervova@chovservis.cz
Infinity, a. s.	Pardubice	info@infinity.cz
INKA - dopravní značení, s. r. o.	Hradec Králové	info@inkadz.cz
Inkea, s. r. o.	Hradec Králové	inkea@inkea.cz
Institut projektového řízení, a. s.	Hradec Králové	info@institutpr.eu
Intecha, s. r. o.	Hradec Králové	intecha@intecha.cz
IPC, a. s.	Hradec Králové	martin.masat@ipcnet.cz
Isoplus-EOP, s. r. o.	Pardubice	macakova@isoplus-eop.cz
Jipa CZ, s. r. o.	Hradec Králové	gastronomie@jipacz.cz
JP - kontakt, s. r. o.	Pardubice	prodej@jp-kontakt.cz
JTEKT Automotive CZ, s. r. o.	Pardubice	info@jtekt-pa.com
Kamenoprůmysl HK, s. r. o.	Hradec Králové	kamenoprumysl@iol.cz
Kávoviny, a. s.	Pardubice	odbyt@kavoviny.cz
KP-SYS, s. r. o.	Pardubice	petr.stefan@kpsys.cz
Krystaly Hradec Králové, a. s.	Hradec Králové	krystaly@krystaly.cz
KYB Manufacturing Czech, s. r. o.	Pardubice	Alexandr.Rosa@kmcz.cz
Lemac Marketing, s. r. o.	Hradec Králové	info@lemac.cz
Lesy České republiky, s. p.	Hradec Králové	lesycr@lesycr.cz
Ligmet SD, a. s.	Hradec Králové	sykora@ligmet-sd.cz
M - Silnice, a. s.	Pardubice	zdenek.babka@msilnice.cz
Marhold, a. s.	Pardubice	info@marhold.cz
Marius Pedersen, a. s.	Hradec Králové	mphradec@mariuspedersen.cz
MD logistika, a. s.	Pardubice	logistika@mdlogistika.cz
Městské lesy Hradec Králové, a. s.	Hradec Králové	mlhk@vslesy.cz
Mezos, s. r. o.	Hradec Králové	mezos@mezos.cz
Miros - dopravní stavby, a. s.	Pardubice	sindler@miros-pce.cz
Montifer, s. r. o.	Pardubice	montifer@montifer.cz
Mopos Communications, a.s.	Pardubice	info@mopos.cz
Nanopharma, a. s.	Pardubice	havlicek@sindatsro.cz
Nirosta, s. r. o.	Hradec Králové	nirosta@nirosta.cz
Obal centrum, s. r. o.	Pardubice	valik@obal-centrum.cz
OK zahrady, s. r. o.	Hradec Králové	tomas.chocensky@okzahrady.cz
Okna centrum, s. r. o.	Hradec Králové	v.skavova@quick.cz
Optika Jan Vodehnal	Hradec Králové	vodehnal.jan@tiscali.cz
Ospen, s. r. o.	Pardubice	petr.novotny@ospen.cz
Pacific Direct, s. r. o.	Pardubice	oliver.hromek@pacificdirect.net
Paramo, a. s.	Pardubice	mikulas.duda@unipetrol.cz
Pardubický pivovar, a.s.	Pardubice	sobolik@pernstejn.cz
Pavliš a Hartmann, s. r. o.	Pardubice	office@phhp.cz
Petrof, s. r. o.	Hradec Králové	petrof@petrof.com
Platrans, s. r. o.	Hradec Králové	info@platrans.cz
Plynostav - regulace plynu, a.s.	Pardubice	plynostav@plynostav.cz
Pojišťovna České Spořitelny, a. s.	Pardubice	info@pojistovnacs.cz

FIRMA	OKRES	E-MAIL
Pösamo - Řetězárna, s. r. o.	Pardubice	posamo@posamo.cz
Prefa Produkt, s. r. o.	Hradec Králové	jetonicky@centrum.cz
Prokop Invest, a. s.	Pardubice	hron@prokop.cz
Ramonstav, s. r. o.	Hradec Králové	ramonstav@centrum.cz
Redomo, a. s.	Hradec Králové	j.kliment@redomo.cz
Regmont EU, s. r. o.	Hradec Králové	nyvlt.jan@regmont.eu
RegulTech servis, s. r. o.	Pardubice	erich.neugebauer@regultech.cz
Reta CZ, a. s.	Pardubice	info@reta.cz
Retia, a. s.	Pardubice	sales@retia.cz
Revize TZ, s. r. o.	Pardubice	info@revizetz-pardubice.cz
Rotexim, a. s.	Hradec Králové	textil.rotexim@volny.cz
Rozvojový fond Pardubice, a.s.	Pardubice	info@rfpardubice.cz
Rybářství Chlumec nad Cidlinou, a. s.	Hradec Králové	rybychlumec@rybychlumec.cz
Rybniční hospodářství, s. r. o.	Pardubice	streda@rhb.cz
Sinkeko, a. s.	Hradec Králové	sinveko@sinveko.cz
Služby města Pardubic, a. s.	Pardubice	info@smp-pce.cz
Smp - Odpady, a. s.	Pardubice	odpady@smp-pce.cz
Solpap, s. r. o.	Hradec Králové	mnutil@solpap.cz
SSS Trade CZ, s. r. o.	Pardubice	sss.trade@volny.cz
Stakr, s. r. o.	Hradec Králové	stakr1@seznam.cz
Stapus, s. r. o.	Pardubice	p.sefranko@stapus.cz
Stavos Nechanice, s. r. o.	Hradec Králové	info@stavos-nechanice.cz
SVUS Pharma, a. s.	Hradec Králové	svus@svus.cz
Synthesia, a.s.	Pardubice	synthesia@synthesia.eu
Tanex, a. s.	Hradec Králové	info@tresk.eu
Technistone, a. s.	Hradec Králové	info@technistone.cz
Tiskárna Rentis, s. r. o.	Pardubice	panic@tiskarnarentis.cz
Tom service, s. r. o.	Pardubice	info@tomservice.cz
Traffic, a. s.	Pardubice	info@traffic.cz
Transform, a. s.	Pardubice	mec.sr@recyklace.cz
Triger, s. r. o.	Pardubice	triger@triger.cz
Triker, a. s.	Hradec Králové	hrdlicka@triker.cz
TSS, s. r. o.	Hradec Králové	info@tsssro.cz
T-String Pardubice, a. s.	Pardubice	t-string@t-string.cz
Unimont, s. r. o.	Hradec Králové	krupicka.unimont@seznam.cz
VM Export - Import, a. s.	Pardubice	vmexport@volny.cz
Vodovody a kanalizace HK, a. s.	Hradec Králové	frantisek.barak@vakhk.cz
Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	Pardubice	josef.fedak@vakpce.cz
VPS engineering, a. s.	Hradec Králové	vps@vps-hk.cz
VSK Pardubice, s. r. o.	Pardubice	vsk@vsk.cz
Východočeská tiskárna, s. r. o.	Pardubice	petr@fryc.cz
VPS, a. s.	Pardubice	a.klouda@vpsr.cz
Výtahy Pardubice, a. s.	Pardubice	obchod@vytahy-pce.cz
Yate, s. r. o.	Hradec Králové	yate@yate.cz
Zich a spol., s. r. o.	Hradec Králové	zich@zich.cz
ZVU a. s.	Hradec Králové	simajchl@zvu.cz
ZVU Potez, a. s.	Hradec Králové	personalni@zvupotez.cz
ZVU Servis, a. s.	Hradec Králové	zvu.servis@zvu.cz

Zdroj: Autor na základě [23, 24]

PŘÍLOHA 18

Tabulka 1. Výsledky dotazníkového šetření - firmy

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ FIRMY	Celkem		Okres Pardubice		Okres Hradec Králové	
	počet	procenta	počet	procenta	počet	procenta
Firmy						
× oslovených	150	100,00%	75	50,00%	75	50,00%
× vyplněných dotazníků	86	57,33%	45	60,00%	41	54,67%
Firmy podle počtu zaměstnanců						
× 0 - 10	17	19,77%	8	17,78%	9	21,95%
× pořádají kongresové akce, používají externí prostory	3	17,65%	1	12,50%	2	22,22%
× pořádají kongresové akce, používají interní prostory	2	11,76%	0	0,00%	2	22,22%
× nepořádají kongresové akce	12	70,59%	7	87,50%	5	55,56%
× 11 - 50	34	39,53%	14	31,11%	20	48,78%
× pořádají kongresové akce, používají externí prostory	6	17,65%	3	21,43%	3	15,00%
× pořádají kongresové akce, používají interní prostory	12	35,29%	5	35,71%	7	35,00%
× nepořádají kongresové akce	16	47,06%	6	42,86%	10	50,00%
× 51 - 250	24	27,91%	16	35,56%	8	19,51%
× pořádají kongresové akce, používají externí prostory	11	45,83%	9	56,25%	2	25,00%
× pořádají kongresové akce, používají interní prostory	6	25,00%	3	18,75%	3	37,50%
× nepořádají kongresové akce	7	29,17%	4	25,00%	3	37,50%
× více než 250	11	12,79%	7	15,56%	4	9,76%
× pořádají kongresové akce, používají externí prostory	5	45,45%	4	57,14%	1	25,00%
× pořádají kongresové akce, používají interní prostory	6	54,55%	3	42,86%	3	75,00%
× nepořádají kongresové akce	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Firmy podle pořádání kongresů, konferencí, seminářů a přednášek nebo školicích kurzů pro své zaměstnance						
× ANO	51	59,30%	28	62,22%	23	56,10%
× NE	35	40,70%	17	37,78%	18	43,90%
Firmy podle využívání externích nebo interních kongresových prostor						
× externí	25	29,07%	17	37,78%	8	19,51%
× interní	26	30,23%	11	24,44%	15	36,59%
Firmy podle názoru, zda je kapacita nabízených externích prostor dostatečná						
× Určitě ano	14	56,00%	11	64,71%	3	37,50%
× Spíše ano	11	44,00%	6	35,29%	5	62,50%
× Spíše ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
× Určitě ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Firmy podle názoru, zda jsou spokojeny s kvalitou poskytovaných externích služeb						
× Určitě ano	5	20,00%	4	23,53%	1	12,50%
× Spíše ano	20	80,00%	13	76,47%	7	87,50%
× Spíše ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
× Určitě ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Firmy podle priorit při výběru kongresových prostor						
× cena	15	60,00%	11	64,71%	4	50,00%
× kvalita vybavení a služeb	20	80,00%	15	88,24%	5	62,50%
× dopravní dostupnost	11	44,00%	8	47,06%	3	37,50%
× možnost ubytování	7	28,00%	5	29,41%	2	25,00%
× volnočasové aktivity	5	20,00%	4	23,53%	1	12,50%
× atraktivita regionu	1	4,00%	1	5,88%	0	0,00%
× jiné	4	16,00%	2	11,76%	2	25,00%

Zdroj: Autor na základě dotazníkového šetření pro firmy